

ATHEXCLEAR
Εκκαθάριση Συναλλαγών

ΕΤΗΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Για τη χρήση 1^η Ιανουαρίου 2019 – 31^η Δεκεμβρίου 2019
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής
Αναφοράς

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.
Λ. Αθηνών 110
Τ.Κ. :10442
ΓΕΜΗ:6410501000
Τηλ.: 2103366800
Φαξ: 2103366101

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	4
2. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	6
3. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ	25
4. ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	31
4.1. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	32
4.2. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	33
4.3. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	34
4.4. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ	35
5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 2019	36
5.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	37
5.2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	37
5.3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	39
5.4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	50
5.5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	57
5.6. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (CLEARING)	57
5.7. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ	58
5.8. ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (EMIR TR)	58
5.9. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	58
5.10. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	58
5.11. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	59
5.12. ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	59
5.13. ΦΟΡΟΙ-ΦΠΑ	59
5.14. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	59
5.15. ΠΑΓΙΑ ΧΡΕΩΣΗ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ	59
5.16. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	60
5.17. ΠΟΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	60
5.18. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (EMIR TR)	60
5.19. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΑΙ ΑΥΛΑ ΠΕΡΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	61
5.20. ΠΡΟΤΥΠΟ IFRS 16-ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ	61
5.21. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	63
5.22. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΑΤΗΕΧClear (ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ)	65
5.23. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ	65
5.24. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ	66
5.25. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	67
5.26. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	68
5.27. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	70
5.28. ΦΟΡΟΙ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ	71
5.29. ΤΡΕΧΩΝ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ	71

5.30. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ	72
5.31. ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	74
5.32. ΕΠΙΔΙΚΕΣ'Η ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	74
5.33. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ	74

1. ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007)

ΔΗΛΩΝΟΥΜΕ ΟΤΙ

1. εξ' όσων γνωρίζουμε, οι συνημμένες επήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, την καθαρή θέση της 31.12.2019 και τα αποτελέσματα της χρήσης 2019 της «ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.»
2. εξ' όσων γνωρίζουμε, η συνημμένη έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης 2019 απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις, τη θέση της «ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.» συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριοτέρων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζει.
3. εξ' όσων γνωρίζουμε, οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2019 είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.» την 30.03.2020.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2020

Ο	Ο	ΤΟ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.	ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	ΜΕΛΟΣ Δ.Σ

ΑΛΕΞΙΟΣ ΠΙΛΑΒΙΟΣ	ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ	ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΗΤΑΦΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ.: AB-340965	Α.Δ.Τ.: AK-218278	Α.Δ.Τ.: Π-364444

2. ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΗΣ «ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ
ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.»
ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
2019

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ (ATHEXClear ή Εταιρεία) παρουσιάζει την Έκθεσή της για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2019, σύμφωνα με το Ν. 4548/2018.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις συντάχθηκαν βάσει των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΓΟΡΑ

Ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έκλεισε την 31.12.2019 στις 916,67 μονάδες, αυξημένος κατά 49,47% από τις 613,30 μονάδες στο τέλος της αντίστοιχης περιουσινής περιόδου. Η μέση κεφαλαιοποίηση της αγοράς διαμορφώθηκε στα €54,8 δις, αυξημένη κατά 4,9% σε σχέση με το 2018 (€52,2 δις).

Η συνολική αξία συναλλαγών το 2019 (€16.6 δις) παρουσιάζει αύξηση 20,0% σε σχέση με την αντίστοιχη περιουσινή περίοδο (€13,9 δις), ενώ η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών ανήλθε σε €67,4 εκ. έναντι €55,7 εκ. το 2018, εμφανίζοντας αύξηση 21,0%. Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών μειώθηκε κατά 13,7% και διαμορφώθηκε στα 32,2 εκ. μετοχές έναντι 37,3 εκ. μετοχές.

Στην αγορά παραγώγων, η συνολική συναλλακτική δραστηριότητα μειώθηκε κατά 25,1% (2019: 10,6 εκ. συμβόλαια, 2018: 14,1 εκ.), ενώ ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών επίσης μειώθηκε κατά 25,1% (42,8 χιλ. συμβόλαια έναντι 56,7 χιλ. συμβόλαια).

ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Έργο ανάπτυξης αγοράς ενέργειας (spot)

Το Χρηματιστήριο Ενέργειας (EXE) σε συνεργασία με τον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών (Όμιλος), συνέστησαν ομάδα προετοιμασίας για το σχεδιασμό του μοντέλου εκκαθάρισης και διαχείρισης κινδύνου για την Αγορά Επόμενης Ημέρας και την Ενδοημερήσια Αγορά.

Η συμμετοχή της ATHEXClear στην παραπάνω ομάδα εργασίας συνοψίζεται στις παρακάτω δράσεις:

- Προετοιμασία παρουσιάσεων για τους Συμμετέχοντες της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
- Ανάπτυξη του πλαισίου Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου για το EXE
- Προδιαγραφές για το Σύστημα Εκκαθάρισης της EnExClear
- Τεκμηρίωση του Συστήματος Εκκαθάρισης της EnExClear
- Υποστήριξη της EnExClear για την αδειοδότηση της ως Επικουρικό Σύστημα στο TARGET2
- Ολοκλήρωση του «Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών Αγοράς Επόμενης Ημέρας και Ενδοημερήσιας Αγοράς» καθώς και των σχετικών αποφάσεων της EnExClear
- Επικοινωνία με τη ΡΑΕ σχετικά με το Κανονιστικό Πλαίσιο
- Καθορισμός του μοντέλου διαχείρισης κινδύνων και του αλγόριθμου προσδιορισμού του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης

Επέκταση Άδειας Εκκαθάρισης σε Παράγωγα Χρηματοπιστωτικά Προϊόντα επί Δεικτών Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου σύμφωνα με τον Κανονισμό EMIR

Το Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας Α.Ε. (EXE) σκοπεύει να εισάγει προς διαπραγμάτευση παράγωγα χρηματοπιστωτικά προϊόντα (Σ.Μ.Ε. και Δ.Π.) επί δεικτών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου της ελληνικής αγοράς. Τα προϊόντα αυτά αποτελούν υποκατηγορίες παράγωγων χρηματοπιστωτικών προϊόντων επί εμπορευμάτων κατά την οδηγία MiFID και θα διαπραγματεύονται σε ρυθμιζόμενη αγορά του EXE. Ως εκ τούτου τα συγκεκριμένα προϊόντα υπόκεινται σε υποχρέωση εκκαθάρισης από αναγνωρισμένο κεντρικό αντισυμβαλλόμενο σύμφωνα με το κανονισμό EMIR (648/2012).

Η ATHEXClear, ως αναγνωρισμένος κεντρικός αντισυμβαλλόμενος, προκειμένου να αναλάβει την εκκαθάριση ενεργειακών παράγωγων προϊόντων επί ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου απαιτείται να προβεί σε αντίστοιχη επέκταση της άδειας εκκαθάρισης σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR.

Η επέκταση της άδειας αφορά στην εκκαθάριση χρηματοπιστωτικών προϊόντων (συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης – ΣΜΕ και συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης – ΔΠ επί ΣΜΕ) επί εμπορευμάτων για τις υποκατηγορίες (α) ηλεκτρική ενέργεια και (β) φυσικού αερίου ως εξής:

- συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) με υποκείμενο δείκτες ηλεκτρικής ενέργειας
- συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης (ΔΠ) με υποκείμενο ΣΜΕ επί δεικτών ηλεκτρικής ενέργειας
- συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) με υποκείμενο δείκτες φυσικού αερίου
- συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης (ΔΠ) με υποκείμενο ΣΜΕ επί δεικτών φυσικού αερίου.

Οι σχετικές εργασίες, ιδίως σε σχέση με τη διαχείριση κινδύνων, αφορούν:

- στον καθορισμό και τη διαμέτρηση του μοντέλου περιθωρίου ασφάλισης και του μοντέλου συσχετίσεων,
- στον προσδιορισμό των σεναρίων stress-test και τη διαμέτρησή τους,
- στην υποστήριξη της ομάδας εργασίας κατά το καθορισμό του μοντέλου εκκαθάρισης,
- στην παροχή τεχνικών προδιαγραφών για το fixing algorithm (arbitrage free pricing),
- στην υποστήριξη του εξωτερικού συμβούλου για τη διεκπεραίωση της επιτυχούς επικύρωσης του μοντέλου,
- στην υποστήριξη του Ε.Χ.Ε. σε θέματα διαχείρισης κινδύνων καθώς και τη συμμετοχή σε συναντήσεις με φορείς (π.χ. ΡΑΕ),
- στη διευθέτηση όλων των απαραίτητων κανονιστικών απαιτήσεων για την υποβολή του φακέλου αίτησης επέκτασης άδειας.

Οι σχετικές εργασίες, ιδίως σε σχέση με τις διαδικασίες της εκκαθάρισης, αφορούν:

- τη Σύμβαση Ε.Χ.Ε. με ATHEXClear για την εκκαθάριση παραγώγων του Ε.Χ.Ε.
- τις προδιαγραφές για το Σύστημα Εκκαθάρισης
- την προετοιμασία των εσωτερικών δοκιμών
- την επικαιροποίηση στα Εγχειρίδια των Εκκαθαριστικών Μελών
- τα σενάρια δοκιμών για τα Εκκαθαριστικά Μέλη της Αγοράς Παραγώγων

Βελτιώσεις στην υπηρεσία EMIR-TR

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμβατότητα με τις απαιτήσεις της ESMA σχετικά με την υποχρέωση αναφοράς συναλλαγών (EMIR Trade Reporting) αλλά και την επέκταση της υπηρεσίας ώστε να καλύψει και την αναφορά των συναλλαγών για τα παράγωγα της ενέργειας, υλοποιήθηκαν μία σειρά από δράσεις κυρίως στο πληροφοριακό σύστημα που υποστηρίζει την υπηρεσία. Συγκεκριμένα:

- Προσθήκη σειράς ελέγχων στο πληροφοριακό σύστημα ώστε να αυξάνεται η ακρίβεια των δεδομένων που καταχωρίνονται σύμφωνα και με τις οδηγίες της ESMA.
- Αυτοματοποίηση της διαδικασίας αποστολής και λήψης των αρχείων με πεδία αναφορών συναλλαγών που δεν τακτοποιούνται βάση των ελέγχων της ESMA.
- Προσθήκη / τροποποίηση πεδίων λόγω ανάληψης εκκαθάρισης από την ΕΤ.ΕΚ. παράγωγων προϊόντων επί ηλεκτρικής ενέργειας.

SFT – Securities Financing Transactions

Η ΕΤ.ΕΚ. ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος υποχρεώνεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/2365 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2015 που περιγράφει τη διαδικασία αναφοράς των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης, καθώς και τυχόν τροποποίηση ή λήξη τους, να ενημερώνει με τις συναλλαγές / θέσεις των προϊόντων Δανεισμού Τίτλων του Χ.Α. αναγνωρισμένο στην ΕΕ Αρχείο Καταγραφής Συναλλαγών.

Σκοπός του Κανονισμού για την αναφορά συναλλαγών είναι η διαφάνεια των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης (τροποποίηση του Κανονισμού 648/2012).

Η υποχρέωση αναφοράς των συναλλαγών / θέσεων για τα προϊόντα δανεισμού του Χ.Α. σε αναγνωρισμένο στην ΕΕ Αρχείο Καταγραφής Συναλλαγών για την ΕΤ.ΕΚ και τα Εκκαθαριστικά Μέλη ορίζεται η 13 Απριλίου 2020.

Το έργο ξεκίνησε το 2019 με στόχο η πρώτη φάση που αφορούσε τη μελέτη των τεχνικών προδιαγραφών από την ESMA καθώς και το σχεδιασμό αυτών να ολοκληρωθεί εντός του έτους, ώστε το 2020 να πραγματοποιηθεί η καταγραφή των απαιτήσεων και η ανάπτυξη νέου συστήματος το οποίο θα υποστηρίξει την αναφορά συναλλαγών / θέσεων για τα προϊόντα δανεισμού του Χ.Α. σε αναγνωρισμένο στην ΕΕ Αρχείο Καταγραφής Συναλλαγών για την ΕΤ.ΕΚ αλλά και τα Εκκαθαριστικά Μέλη.

Προσαρμογή στις διαδικασίες υπερημερίας λόγω αλλαγής του μοντέλου χρήσης του Ειδικού Λογαριασμού στο Σ.Α.Τ., σε εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 29 (παρ. 7, 8 και 9) του ν.4569/2018

Η ΕΤ.ΕΚ. σε εφαρμογή του νέου μοντέλου χρήσης του Ειδικού Λογαριασμού στο Σύστημα Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.), στο πλαίσιο υλοποίησης των μεταβατικών διατάξεων του ν.4569/2018 (Άρθρο 29, παρ. 7, 8 και 9), προχώρησε στην ανάπτυξη νέας λειτουργικότητας στο Σύστημα Εκκαθάρισης και στις αναγκαίες προσαρμογές των σχετικών διαδικασιών διαχείρισης υπερημερίας της Αγοράς Αξιών και Παραγώγων.

Η νέα λειτουργικότητα για την εκποίηση ασφαλειών επί κινητών, δοκιμάστηκε επιτυχώς στη ετησία άσκηση υπερημερίας σύμφωνα με την Απόφαση 7 («Ελεγχος των διαδικασιών σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης Μέλους») του ΔΣ της ΕΤ.ΕΚ.

Υλοποίηση του νέου μοντέλου περιθωρίου ασφάλισης και αποκοπής ενεχύρων

Τον Απρίλιο 2019, κατά τη πρώτη τακτική αναπροσαρμογή των παραμέτρων διαχείρισης κινδύνων, υλοποιήθηκε το νέο μοντέλο περιθωρίου ασφάλισης και αποκοπής ενεχύρων στο περιβάλλον παραγωγής. Η προετοιμασία εφαρμογής του μοντέλου αφορούσε κυρίως στα εξής:

- Προσδιορισμός των απαιτήσεων για ΣΑΤ/ΡΙ.ΒΑ. και έλεγχος (UAT).
- Υποστήριξη εκκαθαριστικών μελών και system vendors στη προσπάθεια προσαρμογή τους στο νέο σύστημα (ΡΙ.ΒΑ. margin replication, technical and business support, διενέργεια παρουσίασης κ.ο.κ.).

Ετήσια επικύρωση των μοντέλων διαχείρισης κινδύνου

Σύμφωνα με το Άρθρο 49 του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 (EMIR), θα πρέπει να εκτελείται από εξειδικευμένο ανεξάρτητο σύμβουλο ετήσιος έλεγχος των μοντέλων διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζει η ATHEXClear.

Το έργο ανατέθηκε σε εξειδικευμένο σύμβουλο, ο οποίος ολοκλήρωσε τις εργασίες του σε συνεργασία με το προσωπικό της ATHEXClear και παρέδωσε την τελική αναφορά των αποτελεσμάτων του ελέγχου, η οποία υποβλήθηκε στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στην Επιτροπή Κινδύνου και στο Διοικητικό Συμβούλιο της ATHEXClear.

Το έργο αφορούσε στην υποστήριξη του εξωτερικού συμβούλου για τη διεκπεραίωση της επιτυχούς επικύρωσης του μοντέλου.

Ανάπτυξη Εφαρμογής για τον Αυτοματοποιημένο Υπολογισμό Παραμέτρων Διαχείρισης Κινδύνων

Ολοκληρώθηκε η 1η φάση του έργου ανάπτυξης συστήματος υπολογισμού παραμέτρων διαχείρισης κινδύνων. Το έργο εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο εξοικονόμησης πόρων και μείωσης του λειτουργικού κινδύνου της εταιρείας.

Το έργο αφορούσε:

- στη συμπλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών για τους προγραμματιστές (το έργο ξεκίνησε το 2018).
- στην υποστήριξη των προγραμματισμών στη κατανόηση και υλοποίηση των προδιαγραφών (replication υπολογισμών κ.α.).

Συμμετοχή στο EU-Wide Stress-Test

Συμμετοχή της ATHEXClear στην πανευρωπαϊκή άσκηση stress test που διενήργησε η ESMA. Η ESMA προσδιόρισε την μεθοδολογία υπολογισμού, τις ημερομηνίες των θέσεων καθώς και τα σενάρια ακραίων συνθηκών αγοράς και ανέθεσε στους εποπτευόμενους εκκαθαριστικούς οίκους να διενεργήσουν του υπολογισμούς και να αναφέρουν τα αποτελέσματα των υπολογισμών στην εποπτεύουσα αρχή.

Η άσκηση αφορούσε τους εξής κινδύνους:

- πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου,
- κίνδυνος ρευστότητας και
- κίνδυνος συγκέντρωσης.

Το έργο αφορούσε:

- στην ad-hoc ανάπτυξη εφαρμογών για τη διενέργεια των υπολογισμών,
- διενέργεια ελέγχων για την εξασφάλιση της ορθότητας των αποτελεσμάτων και
- στην υποστήριξη της επιτροπής κεφαλαιαγοράς και του συμβούλου της στη διενέργεια των ποιοτικών ελέγχων.

Η άσκηση δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί καθώς συνεχίζονται οι ποιοτικοί έλεγχοι δεδομένων από την ESMA.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Ο κύκλος εργασιών της ATHEXClear για το 2019 διαμορφώθηκε στα €8,9 εκ. έναντι €7,6 εκ. αυξημένος κατά 17,7% από το δωδεκάμηνο, ενώ τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους ανήλθαν σε €680χιλ. στο 2019 έναντι €290 χιλ. την αντίστοιχη περιστοιχία, αυξημένα κατά 134%.

Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας το 2019, σε ποσοστό που προσεγγίζει το 96% προέρχεται από την εκκαθάριση των συναλλαγών στις αγορές μετοχών και παραγώγων που πραγματοποιούνται στο Χρηματιστήριο Αθηνών (συμπεριλαμβανομένων των εσόδων από τη λειτουργία της κοινής πλατφόρμας ΧΑ-ΧΑΚ). Τα έσοδα από εκκαθάριση συναλλαγών διαμορφώθηκαν στα €8,6 εκ. έναντι €7,3 εκ του 2018 εμφανίζοντας αύξηση κατά €1,2 εκ. ή 16,6%

Τα λειτουργικά έσοδα της Εταιρείας για το 2019 αφαιρούμενου του πόρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ανήλθαν στα €8,3 εκ. έναντι των €7,0 εκ. του 2018, παρουσιάζοντας αύξηση 17,7%.

Οι δαπάνες της Εταιρείας συμπεριλαμβανομένης της πάγιας χρέωσης διακανονισμού ανήλθαν σε €6,8 εκ. έναντι των €6,2 εκ. περιστοιχίας και εμφανίσαν αύξηση κατά 9,4%.

Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού διαμορφώθηκαν στα €966 χιλ. έναντι €1.089 χιλ. και εμφανίζουν μείωση κατά 11,3% Ο αριθμός των εργαζομένων στις 31.12.2019 μειώθηκε στα 20 άτομα έναντι των 26 ατόμων την 31.12.2018.

Σε επίπεδο αποτελεσμάτων προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT) η ATHEXClear εμφανίζει κέρδος ύψους €1.082 χιλ. έναντι €563 χιλ. την αντίστοιχη περιόδου, παρουσιάζοντας αύξηση 92%.

Ενδεικτικά παρατίθενται οι ακόλουθοι χρηματοοικονομικοί δείκτες:

	31.12.2019	31.12.2018	Απόκλιση %
EBITDA	15,0%	9,0%	66,7%
Ταμειακές ροές μετά από επενδύσεις (σε χιλ.€)	444	(993)	(144,7%)
Απόδοση συνολικού ενεργητικού (ROA)%	2,0%	0,9%	122,2%
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων (ROE)%	2,1%	1,0%	110,0%
Βαθμός οικονομικής αυτάρκειας	95,0%	98,0%	(3,1%)

ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ATHEXClear

Η Εταιρεία προκειμένου να εναρμονισθεί με το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που καθορίζεται από τον κανονισμό 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Κανονισμός EMIR) τηρεί όλες τις εξασφαλίσεις σε μετρητά που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης από την Εταιρεία και σχετίζονται με την αγορά αξιών και την αγορά παραγώγων, καθώς επίσης και τα ίδια ταμειακά διαθέσιμα σε λογαριασμό της ως άμεσος συμμετέχων μέσω διαδικτύου στο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίου και Διακανονισμού σε συνεχή χρόνο (TARGET2-GR), στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Συνεπώς τα ίδια διαθέσιμα και τα διαθέσιμα τρίτων (ασφάλειες) κατατίθενται στον ίδιο λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear, στην Τράπεζα της Ελλάδος, με αποτέλεσμα να είναι απαραίτητος ο διαχωρισμός των διαθεσίμων ώστε οι εξασφαλίσεις που εισπράττει η ATHEXClear να απεικονίζονται ξεχωριστά στο κυκλοφορούν ενεργητικό της 31.12.2019. Στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31.12.2019 απεικονίζονται ισόποσα και στο κυκλοφορούν ενεργητικό και στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ως «διαθέσιμα τρίτων σε τραπεζικό λογαριασμό Εταιρείας» και αφορούν ασφάλειες στις αγορές αξιών και παραγώγων που ήταν κατατεθειμένες στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear στην ΤτΕ την 31.12.2019.

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε €25.500.000 και αποτελείται από 8.500.000 μετοχές ονομαστικής αξίας €3 έκαστη.

ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ

Η Εταιρεία την 31.12.2019 δεν διατηρεί ίδιες μετοχές.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Εταιρεία μέχρι σήμερα δεν έχει διανείμει μέρισμα.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Το σύνολο των συναλλαγών με συνδεδεμένα πρόσωπα ανέρχεται στο ποσό των €31 χιλ., έναντι €104 χιλ. της περσινής χρήσης και αφορούν τις αμοιβές διευθυντικών στελεχών και εκτελεστικών μελών των Διοικητικών Συμβουλίων της Εταιρείας. Πέραν αυτών των συναλλαγών δεν πραγματοποιήθηκαν άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΔΔΠ 24, οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν ουσιαστικά τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις της Εταιρείας κατά την εν λόγω περίοδο.

ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2020

Το θετικό επενδυτικό κλίμα που επικρατούσε τις πρώτες εβδομάδες της νέας χρονιάς ως απόρροια ενός σημαντικού από άποψη αποδόσεων 2019, είχε αναπτερώσει τις ελπίδες για άντληση κεφαλαίων μέσα από τη χρηματιστηριακή αγορά. Εταιρίες έκαναν σκέψεις για εισαγωγή στο χρηματιστήριο ή για αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (AMK), γεγονός το οποίο εκτιμάται ότι θα ανατροφοδοτούσε το ενδιαφέρον των επενδυτών. Στη συνέχεια όμως από τις πρώτες μέρες του Φεβρουαρίου, το ξέσπασμα του COVID-19 άρχισε να αλλάζει σημαντικά η προαναφερθείσα δυναμική επι τα χείρω.

Η ραγδαία εξάπλωση της νόσου του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Με βάση τις υφιστάμενες συνθήκες και συγκλίνουσες εκτιμήσεις η οικονομική δραστηριότητα έχει διαταραχθεί σημαντικά εξανεμίζοντας καταρχάς την όποια αναπτυξιακή δυναμική, ενώ η οικονομία έχει εισέλθει σε καθεστώς ύφεσης. Η βίαιη πτώση των τιμών των μετοχών και η αβεβαιότητα που επικρατεί αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά για τη συνέχεια του έτους κυρίως τις νέες εισαγωγές και τις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (AMK) καθώς επίσης –πιθανώς και– τον τζίρο στην αγορά, ο οποίος εν μέρει στηρίζεται από την έντονη μεταβλητότητα που φέρνει η αβεβαιότητα.

Οι προοπτικές της Εταιρείας, σε ομαλές συνθήκες λειτουργίας, διαμορφώνονται επίσης και από τις Κανονιστικές αλλαγές που πραγματοποιούνται σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, και από την εστίαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στη δυνατότητα χρηματοδότησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω των κεφαλαιαγορών εξαιτίας της συνεχούς απομόλευσης στο τραπεζικό σύστημα και από τις ευρύτερες εξελίξεις στο διεθνές μακροοικονομικό περιβάλλον.

Σε αυτές τις πρωτόγνωρες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί, η Εταιρεία επιδιώκει να λειτουργεί αποτελεσματικά απομακρυσμένης λειτουργίας, να συνεχίζει να φροντίζει για την εύρυθμη λειτουργία των αγορών της, να συνεχίζει να παρέχει υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, να αξιοποιεί τις υποδομές της εμπλουτίζοντάς με νέα προϊόντα και υπηρεσίες ώστε να επιτελέσει αποτελεσματικά το ρόλο της στην μεταφορά επενδυτικών πόρων στον παραγωγικό ιστό της Ελλάδας.

Η άρτια οργάνωση της Εταιρείας, η απρόσκοπη λειτουργία της Χρηματιστηριακής αγοράς ακόμα και σε καταστάσεις ιδιαίτερα δύσκολες όπως οι παρούσα, οι συνεχείς επενδύσεις σε σύγχρονο εξοπλισμό και διαδικασίες, η έλλειψη δανειακών υποχρεώσεων, η αναγνώριση της αξιοπιστίας της από διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης καθώς και η ρευστότητα που διαθέτει αποτελούν τα εχέγγυα για τη μακροχρόνια επιβίωση με σημαντικά οφέλη για τους μετόχους, τους εργαζόμενους και την κοινωνία γενικότερα.

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ - ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Τα έσοδα της ATHEXClear και γενικότερα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών, διαμορφώνονται σε μεγάλο βαθμό από παράγοντες τους οποίους δεν δύναται να επηρεάσει, καθώς συνδέονται με τις εξελίξεις των μεγεθών της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, τα οποία με τη σειρά τους επηρεάζονται από μια σειρά από παράγοντες, όπως τα βασικά οικονομικά στοιχεία των εισηγμένων εταιρειών, τα θεμελιώδη μακροοικονομικά στοιχεία της ελληνικής οικονομίας, καθώς επίσης και από τις εξελίξεις στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.

Σημαντικές πηγές εσόδων για την Εταιρεία, εκτός από τις προμήθειες από την εκκαθάριση συναλλαγών που διενεργούνται στις αγορές του Χρηματιστηρίου Αθηνών και εισπράττονται μέσω των Μελών είναι, τα έσοδα από μεταθέσεις-διασπάσεις συναλλαγών, από εντολές γνωστοποίησης συναλλαγών, από συνδρομές εκκαθαριστικών μελών, από υπηρεσία TR κ.λ.π.

Αντίθετα με το σκέλος των εσόδων, των οποίων το μέγεθος δεν μπορεί να ελεγχθεί από την ATHEXClear, στο σκέλος των εξόδων καταβάλλονται συντονισμένες προσπάθειες εξορθολογισμού τους, με σκοπό τη βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας και του Ομίλου ακόμα και υπό δυσμενείς συνθήκες αγοράς.

Η οικονομική κρίση που μαστίζει την Ελληνική Οικονομία τα τελευταία χρόνια έχει αυξήσει τους κινδύνους για τους ξένους και εγχώριους επενδυτές με αποτέλεσμα τη σημαντική πτώση των χρηματιστηριακών συναλλαγών, η οποία είχε αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα της ATHEXClear.

Στους τελευταίους μήνες οι προσδοκίες που έχουν καλλιεργηθεί για την Ελληνική Οικονομία σε συνδυασμό με τη σταδιακή αύξηση των χρηματιστηριακών συναλλαγών διαμορφώνουν μια πιο αισιόδοξη εικόνα για τη συνέχεια, η οποία άμεσα ή έμμεσα θα επηρεαστεί από την πανδημία που βρίσκεται σε εξέλιξη..

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι

οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

ΑΓΟΡΑ ΑΞΙΩΝ

Η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε. (ATHEXClear) διαχειρίζεται το Κεφάλαιο Εκκαθάρισης με σκοπό την προστασία του Συστήματος από πιστωτικούς κινδύνους των Εκκαθαριστικών Μελών που απορρέουν από την εκκαθάριση των συναλλαγών.

Η συμμετοχή κάθε Εκκαθαριστικού Μέλους στο Κεφάλαιο Εκκαθάρισης προσδιορίζεται με βάση την κάθε Μερίδα του σε αυτό. Η Μερίδα αποτελείται από το σύνολο των εισφορών του Εκκαθαριστικού Μέλους που έχουν καταβληθεί στο Κεφάλαιο για το σχηματισμό της, προσαυξανόμενη με τις τυχόν προσόδους που προκύπτουν από τους κανόνες διαχείρισης και επένδυσης των διαθεσίμων του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης, καθώς και με το κόστος διαχείρισης κινδύνων και ασφαλειών, όπως προσδιορίζονται με τις διαδικασίες της ATHEXClear. Οι πρόσοδοι και τα έξοδα επιμερίζονται ως προς κάθε Μερίδα Εκκαθαριστικού Μέλους στο Κεφάλαιο Εκκαθάρισης ανάλογα με το ύψος αυτής.

Το ελάχιστο ύψος του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης, βασίζεται στο ύψος των συναλλαγών που διενεργεί το κάθε μέλος και υπολογίζεται κατ' ειδικό τρόπο που περιγράφεται στις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και στο Μέρος 5 Ενότητα II του Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών Επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή της ATHEXClear όπως ισχύει. Για κάθε μήνα, η διαφορά του νέου υπολοίπου από το προηγούμενο υπόλοιπο, για κάθε μερίδα Μέλους, καταβάλλεται ή εισπράττεται αναλόγως, από τον Διαχειριστή του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης.

ΑΓΟΡΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

Το Δ.Σ. της ATHEXClear στην με υπ' αριθμό 109/17.11.2014 συνεδρίαση του ενέκρινε τη δημιουργία ενός συνόλου πολιτικών και μεθοδολογιών διαχείρισης κινδύνου λόγω της αλλαγής του μοντέλου εκκαθάρισης στην αγορά παραγώγων, του Κανονισμού Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων αλλά και λόγω των προσαρμογών στις απαιτήσεις του Κανονισμού EMIR.

Σύμφωνα με το νέο Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και συγκεκριμένα το Μέρος 5 της Ενότητας II, υπολογίζεται μηνιαία Κεφάλαιο Εκκαθάρισης για την Αγορά Παραγώγων. Ο υπολογισμός γίνεται σε μηνιαία βάση Η διαχείριση του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης στην αγορά παραγώγων δεν διαφέρει από εκείνη στο Κεφάλαιο Εκκαθάρισης στην αγορά Αξιών.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Γενικά – Περιβάλλον Διαχείρισης Κινδύνου

Βασική μέριμνα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών (Όμιλος) αποτελεί η διαχείριση του κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Ο Όμιλος, ως διοργανωτής της χρηματιστηριακής αγοράς, έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται, διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξή του και συμβάλλοντας στη σταθερότητα και ασφάλεια της χρηματιστηριακής αγοράς. Ειδικότερα μέρος του Ομίλου είναι η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί τις αυστηρές απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου EMIR (European Market Infrastructure Regulation) σχετικά με την διαχείριση κινδύνου, σύμφωνα με τον οποίο έχει αδειοδοτηθεί από το 2015.

Επίσης μέρος του Ομίλου είναι η Εταιρεία Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων (ATHEXCSD), η οποία βρίσκεται στο τελικό στάδιο της διαδικασίας ευθυγράμμισής της με το Ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο των Κεντρικών Αποθετηρίων CSDR. Στο πλαίσιο των εργασιών αυτών, ο Όμιλος προχώρησε σε αναδιοργάνωση των εποπτικών

του λειτουργών, εντάσσοντας τη διαχείριση κινδύνου σε κεντρική λειτουργία του Ομίλου με γραμμή αναφοράς στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Κατά το τρέχον έτος, το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου, αφορά σε αυτό στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών γνωστός ως EMIR.

Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Η στρατηγική κινδύνου του Ομίλου είναι ευθυγραμμισμένη με την επιχειρηματική στρατηγική του για την παροχή των κατάλληλων υποδομών για αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να συνάδει με την κεφαλαιακή επάρκεια των εταιρειών του Ομίλου, να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

Οργανωτική δομή

Πέρα από συνολικά μέτρα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των συστημάτων του Ομίλου, κάθε οργανωτική μονάδα του Ομίλου είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται τους πιθανούς κινδύνους με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε περίπτωση εμφάνισης γεγονότων κινδύνου.

Συνεχίζοντας την προσπάθεια των τελευταίων χρόνων και κατά το 2019 έγιναν προσπάθειες ενδυνάμωσης της λειτουργίας της διαχείρισης κινδύνου για το σύνολο του Ομίλου, ώστε να παραμείνει εναρμονισμένη η ATHEXClear με τον κανονισμό EMIR ενώ παράλληλα να προετοιμαστεί η ATHEXCSD στα πρότυπα του CSDR και συγχρόνως να ακολουθεί η μητρική ATHEX τις διεθνείς καλές πρακτικές.

Ειδικότερα, για την κάθε εταιρία του Ομίλου διακριτά, η οργανωτική δομή που υποστηρίζει τη διαχείριση κινδύνου περιλαμβάνει τις παρακάτω μονάδες:

- Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο έχει την τελική ευθύνη και τη λογοδοσία αναφορικά με τη διαχείριση της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου της εταιρείας. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει, καθορίζει και τεκμηριώνει ενδεδειγμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου και ικανότητας ανάληψης κινδύνου της εταιρείας. Επίσης, το Συμβούλιο και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη μεριμνούν ώστε οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι της εταιρείας να συνάδουν με το επίπεδο ανοχής κινδύνου και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου της εταιρείας, και να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο η εταιρεία αναγνωρίζει, αναφέρει, παρακολουθεί και διαχειρίζεται κινδύνους.
- Επιτροπή Κινδύνου, η οποία συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα διαχείρισης κινδύνου.
- Επιτροπή Επενδύσεων της ATHEXClear, η οποία λαμβάνει αποφάσεις για τον καθορισμό των ορίων και παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας, καθορίζει πολιτικές και πρότυπα για την επενδυτική στρατηγική, τις αρχές χρηματοδότησης, τη διαχείριση της ρευστότητας, τον κίνδυνο επιτοκίων και τη διαχείρισή του.
- Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης της ATHEXClear, το οποίο είναι επαρκώς ανεξάρτητο από τις άλλες υπηρεσίες της εταιρείας και κύριο καθήκον του είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η ATHEXClear με στόχο την αναγνώριση τους, τον υπολογισμό τους και τέλος τη διαχείριση τους. Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου διαθέτει την απαραίτητη δικαιοδοσία, τους απαραίτητους πόρους, εμπειρογνωμοσύνη και πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες.
- Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου, της οποίας ο επικεφαλής είναι ο Chief Risk Officer της μητρικής εταιρίας ATHEX, έχει την ευθύνη της αποδοτικής και αποτελεσματικής λειτουργίας των εποπτικών λειτουργιών του Ομίλου (Oversight Functions). Τα στελέχη της μονάδας,

καλύπτουν τους θεσμικούς ρόλους των υπευθύνων κινδύνου (CRO's) της ATHEX και της ATHEXCSD όπως επίσης των υπευθύνων κανονιστικής συμμόρφωσης (CCO's) όλων των εταιριών του Ομίλου και συνεπώς καλύπτει το σύνολο των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών τους ενώ είναι σε στενή συνεργασία με τις ελεγκτικές λειτουργίες του Ομίλου και συγκεκριμένα την Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.

- **Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου.** Η συντονιστική επιτροπή αποτελείται από τους προέδρους των επιτροπών κινδύνου των τριών εταιριών του Ομίλου, οι οποίοι είναι μέλη των αντίστοιχων Διοικητικών Συμβουλίων, και του Group Chief Risk Officer. Της επιτροπής προεδρεύει ο πρόεδρος της επιτροπής κινδύνου της μητρικής εταιρίας ATHEX. Στόχος της επιτροπής είναι ο συντονισμός των τριών εταιριών σε θέματα στρατηγικής της διαχείρισης κινδύνου, διάθεσης ανάληψης κινδύνων και μεθόδων ελέγχου στην ανοχή των κινδύνων, έτσι ώστε να επιτυγχάνονται πολλαπλασιαστικά οφέλη για κάθε εταιρία ξεχωριστά, μέσω της ομιλικής λειτουργίας της διαχείρισης του κινδύνου.
- **Υπεύθυνος Κινδύνου (Chief Risk Officer),** ο οποίος για θέματα διαχείρισης κινδύνων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω του Προέδρου της Επιτροπής Κινδύνου και εφαρμόζει το πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου μέσω των πολιτικών και των διαδικασιών που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.
- **Οργανωτικές Μονάδες,** οι οποίες είναι υπεύθυνες για την αναγνώριση και διαχείριση των κινδύνων οι οποίες εμπίπτουν στο αντικείμενό τους και συμμετέχουν στη διαχείριση κινδύνων συνολικά του Ομίλου. Ειδικότερα, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της ATHEXClear και η Μονάδα Διαχείρισης κινδύνου και κανονιστικής συμμόρφωσης, παρακολουθούν τα επίπεδα κινδύνου του Ομίλου σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Ενιαία διαχείριση κινδύνου

Οι υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος ενέχουν διάφορους τύπους και επίπεδα κινδύνων και αναγνωρίζεται ότι η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων συνίσταται από τα ακόλουθα:

Αναγνώριση & Εκτίμηση Κινδύνων: Αναλύοντας τις παρούσες και μελλοντικές δραστηριότητες του Ομίλου, αναγνωρίζονται περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους. Οι αναγνωριζόμενοι κίνδυνοι αξιολογούνται ως προς την πιθανή έκθεση σε ζημιά. Αυτό περιλαμβάνει γενικά την εκτίμηση τόσο της πιθανότητας επέλευσης της ζημίας όσο και των δυνητικών επιπτώσεων.

Έλεγχος Κινδύνων: Οι ρυθμίσεις διαχείρισης του εκάστοτε κινδύνου αποτελούν το κλειδί για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και είναι σημαντικό να κατανοούνται από όλο το προσωπικό. Επιπλέον, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής του ενιαίου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και των επιμέρους πολιτικών/πλαισίων.

Περιορισμός των Κινδύνων: Η Διοίκηση προσδιορίζει την καλύτερη μέθοδο για τον περιορισμό των κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τα κόστη και τα οφέλη. Ως γενική αρχή, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει κινδύνους που ενέχουν πιθανότητα καταστροφικών ή σημαντικών ζημιών. Ομοίως, αποφεύγεται η ασφάλιση έναντι πιθανών ζημιών που είναι σχετικά προβλέψιμες και χωρίς ουσιαστικό αντίκτυπο. Οι εναλλακτικές περιορισμού των κινδύνων εξαρτώνται από το επίπεδο ανοχής του Ομίλου έναντι των διαφόρων μορφών κινδύνου.

Παρακολούθηση & Αναφορά Κινδύνων: Ο Όμιλος διαθέτει σύστημα αναφοράς και παρακολούθησης των κινδύνων που διαφοροποιείται ανά είδος κινδύνου και εταιρία του Ομίλου. Οι Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνου των εταιρειών του Ομίλου παρακολουθούν τα επίπεδα κινδύνου της κάθε εταιρείας σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων, υπό τον συντονισμό της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνου & Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Κατηγορίες κινδύνου

Ο Όμιλος μεριμνά για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων εσωτερικών, ή εξωτερικών, παρόντων ή μελλοντικών και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντικοί. Αναγνωρίζεται ότι κάθε υπηρεσία που προσφέρεται από τον Όμιλο μπορεί να τον εκθέσει σε οποιονδήποτε συνδυασμό των παρακάτω κινδύνων.

Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους λόγω της φύσης των εργασιών του μπορεί να εκτίθεται ο Όμιλος, είναι:

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος

- Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου (πιστωτικός κίνδυνος από την αθέτηση υποχρεώσεων εκκαθάρισης ενός ή περισσότερων αντισυμβαλλόμενων εκκαθαριστικών μελών).
- Κίνδυνος αγοράς (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, τιμών αγοράς, εμπορευμάτων και μεταβλητότητας), κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.
- Πιστωτικός κίνδυνος (κυρίως από επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων).
- Κίνδυνος ρευστότητας (κυρίως κίνδυνος ταμειακών ροών) κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.

Λειτουργικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, από ανθρώπινο παράγοντα, ή από εξωτερικά γεγονότα όπου περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων, όπως και για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, αναδεικνύεται πλέον ως πολύ σημαντικός και λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα περιορισμού του.

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω νέων ανταγωνιστών, πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, επιδείνωσης της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κατάστασης κ.λπ.

Περιγραφή κατηγοριών και κυρίων παραγόντων κινδύνου

Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε περιορισμένο βαθμό σε κίνδυνο αγοράς που απορρέει από τις δραστηριότητές του. Σε κάθε περίπτωση, ο Όμιλος παρακολουθεί την πιθανή έκθεση που μπορεί να επιφέρει κίνδυνο αγοράς και υπολογίζει τυχόν κεφάλαια που πρέπει να τηρεί έναντι του κινδύνου αγοράς σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων που εφαρμόζει. Πιθανή ζημία από κίνδυνο αγοράς ενδέχεται να εκδηλωθεί σε περίπτωση που εκδηλωθεί υπερημερία εκκαθαριστικού μέλους (κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου) καθώς η ATHEXClear είναι υποχρεωμένη να προβεί σε συναλλαγές κάλυψης των χαρτοφυλακίων του υπερήμερου μέλους.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Ο κίνδυνος αυτός δεν επηρεάζει ουσιαστικά τη λειτουργία του Ομίλου, δεδομένου ότι οι συναλλαγές με τους πελάτες & τους προμηθευτές σε ξένο νόμισμα είναι περιορισμένες.

Πιστωτικός Κίνδυνος Αντισυμβαλλόμενου

Ο πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου του Ομίλου αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος.

Η ATHEXClear έχει λάβει βάσει των αποφάσεων 5, 6 και 7/556/8.7.2010 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, άδειες διαχειριστή και λειτουργίας για τα συστήματα εκκαθάρισης συναλλαγών επί άυλων αξιών (Σύστημα Αξιών) και επί παραγώγων (Σύστημα Παραγώγων). Βάσει των ιδιοτήτων αυτών, η ATHEXClear φέρει τον κίνδυνο αθέτησης

από τα Εκκαθαριστικά Μέλη των υποχρεώσεων εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών όπως αυτές περιγράφονται στους Κανονισμούς (πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου ή «credit counterparty risk»). Επιπλέον, η ATHEXClear από τις 22 Ιανουαρίου 2015 έχει αδειοδοτηθεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος υπό τον Κανονισμό EMIR και έχει ένα πολύ αυστηρό πλαισιο διαχείρισης κινδύνου.

Η ATHEXClear έχει θεσπίσει και εφαρμόζει σειρά μηχανισμών και χρηματοπιστωτικών πόρων για την κάλυψη των κινδύνων που αναλαμβάνει και την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος γενικότερα σε σχέση με το εύρος και την κλίμακα των συναλλαγών των οποίων έχει αναλάβει την εκκαθάριση. Οι μηχανισμοί που εφαρμόζει η ATHEXClear περιγράφονται στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή», στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων», στο «Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου» καθώς και στις σχετικές Αποφάσεις του Δ.Σ. της ATHEXClear.

Για την απόκτηση της ιδιότητας του Εκκαθαριστικού Μέλους, η Ε.Π.Ε.Υ. ή το Πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να πληροί συγκεκριμένες ελάχιστες προϋποθέσεις χρηματοοικονομικής και λειτουργικής επάρκειας που ορίζονται στους Κανονισμούς Εκκαθάρισης και οι οποίες πρέπει να πληρούνται σε συνεχή βάση καθ' όλη της διάρκεια λειτουργίας του.

Τόσο για την Αγορά Αξιών όσο και για την Αγορά Παραγώγων, η ATHEXClear εκκαθαρίζει τις συναλλαγές αναλαμβάνοντας το ρόλο του Κεντρικού Αντισυμβαλλόμενου. Για την κάλυψη του κινδύνου έναντι των εκκαθαριστικών μελών της η ATHEXClear παρακολουθεί και υπολογίζει σε ημερήσια βάση (τέλος ημέρας αλλά και ενδομερησίως σε σχεδόν πραγματικό χρόνο) περιθώριο ασφάλισης για κάθε λογαριασμό εκκαθάρισης των Εκκαθαριστικών Μελών και δεσμεύει τις αντίστοιχες πρόσθετες εγγυήσεις με τη μορφή μετρητών ή/και κινητών αξιών.

Επίσης διαχειρίζεται τα Κεφάλαια Εκκαθάρισης των δύο αγορών τα οποία λειτουργούν ως κεφάλαια αλληλοασφαλιστικού χαρακτήρα («risk sharing fund») και στο οποίο εισφέρουν τα Εκκαθαριστικά Μέλη αποκλειστικά με μετρητά. Βάσει των περιθωρίων που έχουν δεσμευτεί, αναθεωρούνται σε συνεχή βάση τα πιστωτικά όρια που αποδίδονται στα μέλη, η τήρηση των οποίων ελέγχεται σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Το ελάχιστο ύψος των Κεφαλαίων Εκκαθάρισης επανυπολογίζεται κατ' ελάχιστον σε μηνιαία βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού, έτσι ώστε το ύψος του να επαρκεί κατ' ελάχιστον για την κάλυψη κατά πάντα χρόνο των απαιτήσεων που θέτει ο EMIR, δηλαδή την απορρόφηση ζημιών πέραν των περιθωρίων ασφάλισης σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων τουλάχιστον από τις δύο (2) ομάδες εκκαθαριστικών μελών έναντι των οποίων η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη ζημιά από το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα) υπό ακραίες συνθήκες αγοράς.

Τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου και οι παράμετροι που χρησιμοποιούνται εξετάζονται ως προς την αποτελεσματικότητά τους σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά πιθανά σενάρια (Margin/Haircut Back-Testing, Default Fund Coverage under Stress), ενώ επικυρώνονται σε ετήσια βάση από εξωτερικό ανεξάρτητο εξειδικευμένο σύμβουλο.

Πιστωτικός Κίνδυνος

Η Εταιρεία αντιμετωπίζει πιστωτικό κίνδυνο που προέρχεται από την επένδυση των ιδίων κεφαλαίων. Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πολιτικής, ορίζονται συγκεκριμένες αρχές για τις ρυθμίσεις τοποθέτησης των ταμειακών διαθεσίμων. Οι τοποθετήσεις κεφαλαίων γίνονται κατά κανόνα στην Τράπεζα της Ελλάδος, γεγονός που περιορίζει στο ελάχιστο την έκθεσή του σε κίνδυνο.

Οι τοποθετήσεις των διαθεσίμων για βραχυχρόνιες περιόδους που δεν ξεπερνούν το τρίμηνο γίνονται στα Ελληνικά Συστημικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα σύμφωνα με την Επενδυτική Πολιτική που έχει χαράξει η Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων του Ομίλου ATHEX.

Η αξιολόγηση των Ελληνικών Συστημικών Τραπεζών από δύο έγκριτους Διεθνείς Οίκους Αξιολόγησης αναφέρεται παρακάτω:

BANK RATINGS

ALPHA BANK AE	GR
EUROBANK ERGASIAS SA	GR
NATIONAL BANK OF GREECE	GR
PIRAEUS BANK S.A	GR
BANK OF GREECE	GR
HSBC BANK PLC	GB

STANDARD & POOR'S				
Outlook	Long Term Local Issuer Credit	Short Term Local Issuer Credit	Long Term Foreign Issuer Credit	Short Term Foreign Issuer Credit
POS	B	B	B	B
POS	B	B	B	B
POS	B	B	B	B
POS	B-	B	B-	B
#N/A	NR	NR	NR	NR
NEG	A	A-1	A	A-1

ALPHA BANK AE	GR
EUROBANK ERGASIAS SA	GR
NATIONAL BANK OF GREECE	GR
PIRAEUS BANK S.A	GR
BANK OF GREECE	GR
HSBC BANK PLC	GB

MOODY' S				
Outlook	Local Long Term Bank Deposits	Foreign Long Term Bank Deposits	Subordinated Debt	Senior Unsecured Debt
POS	Caa1	Caa1	(P)Caa2	(P)Caa1
POS	Caa1	Caa1	Caa2	Caa2
POS	Caa1	Caa1	-	B1
POS	Caa2	Caa2	(P)Caa3	(P)Caa2
#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	WR
NEG	-	-	A3	A2

Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος ενδέχεται να εκτεθεί, σε περιορισμένο βαθμό, σε κίνδυνο αγοράς που απορρέει από τις δραστηριότητές του. Πιθανή ζημία από κίνδυνο αγοράς ενδέχεται να προκύψει σε περίπτωση που εκδηλωθεί υπερημερία εικαθαριστικού μέλους (πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου), καθώς η ATHEXClear είναι υποχρεωμένη να προβεί σε συναλλαγές κάλυψης των θέσεων του υπερήμερου μέλους, των οποίων η αξία υπόκειται σε διακυμάνσεις. Ο Όμιλος δεν επιθυμεί την έκθεσή του σε κίνδυνο αγοράς και για το λόγο αυτό έχει θεσπίσει γραμμές άμυνας, όπου υπό κανονικές άλλα και ακραίες συνθήκες αγοράς (stressed market conditions) μπορεί να καλύψει την ζημιά που μπορεί να προκύψει από ταυτόχρονη υπερημερία ενός ή περισσότερων εικαθαριστικών μελών με προχρηματοδοτημένους πόρους των μελών του.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Η έκθεση σε κίνδυνο ρευστότητας συνολικά για τον Όμιλο διατηρείται σε πολύ χαμηλά επίπεδα με τη διατήρηση επαρκών διαθεσίμων.

Ο κυριότερος κίνδυνος ρευστότητας του Ομίλου αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος.

Ειδικότερα για την ATHEXClear, στόχος είναι η διατήρηση επαρκούς επιπέδου ρευστότητας, ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά σε πληρωμές και διακανονισμούς σε όλα τα σχετικά νομίσματα που καθίστανται πληρωτέα, στο τέλος κάθε ημέρας ή και, εφόσον απαιτείται, σε ενδοημερήσια βάση. Η εκτίμηση του ύψους των υποχρεώσεων της ATHEXClear γίνεται τόσο βάσει του επιχειρηματικού της σχεδίου, όσο και βάσει πιθανών, αλλά απρόβλεπτων, γεγονότων.

Η διαθέσιμη ρευστότητα της ATHEXClear εξετάζεται ως προς τα κριτήρια που θέτει ο κανονισμός EMIR. Σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά εύλογα σενάρια ακραίων συνθηκών αγοράς (stress tests) εξετάζεται αν επαρκούν τα ρευστά διαθέσιμα που μπορεί να προκαλέσει η ταυτόχρονη αθέτηση υποχρεώσεων των δύο (2) μεγαλύτερων ομάδων εικαθαριστικών μελών έναντι των οποίων η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη απαίτηση ρευστότητας για το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα). Επίσης, παρακολουθούνται οι ανάγκες ρευστότητας στο σύνολο της ATHEXClear με ανάλυση ληκτοτήτων ρευστότητας (liquidity gap analysis) σε καθημερινή βάση. Σε περίπτωση ανεπάρκειας των διαθέσιμων ρευστών διαθεσίμων λαμβάνονται άμεσα μέτρα για την αντιμετώπισή της.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν επιδιώκει την έκθεση σε λειτουργικό κίνδυνο, αλλά αποδέχεται περιορισμένη έκθεση σε κίνδυνο η οποία βασίζεται σε μία λογική σχέση μεταξύ εκτιμώμενου κόστους από τη μη διαχείρισή του και την ευελιξία που επιτρέπει η ανοχή στον κίνδυνο, ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων. Επίσης αποδέχεται ότι ο λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα την αποτυχίας των συστημάτων, των εσωτερικών διαδικασιών, ανθρώπινου λάθους ή εξωγενών παραγόντων. Πιο συγκεκριμένα, αναγνωρίζεται ότι λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει, μεταξύ άλλων, λόγω: εξωτερικής ανάθεσης υπηρεσιών (outsourcing), εποπτικής και κανονιστικής μη συμμόρφωσης, κινδύνων πληροφοριακών συστημάτων και ασφάλειας πληροφοριών και εκτέλεσης έργων. Ο λειτουργικός κίνδυνος διατηρείται σε αποδεκτά επίπεδα, μέσω ενός συνδυασμού ορθής εταιρικής διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων, εύρωστων συστημάτων και ελέγχων.

Κατά το 2019 δεν υπήρξαν περιπτώσεις διακοπής των δραστηριοτήτων εκκαθάρισης, διακανονισμού και καταχώρισης του Ομίλου οφειλόμενης σε αστοχία ή μη διαθεσιμότητα των πληροφοριακών συστημάτων ή σε ανθρώπινο λάθος. Δεν προέκυψαν μείζονες ζημίες και χρηματικές απαιτήσεις οφειλόμενες σε δικαστικές διαφορές (νομικά και δικαστικά έξιδα) ή σε μη συμμόρφωση προς το εποπτικό πλαίσιο και τις συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου. Επίσης δεν αντιμετωπίσθηκαν ζημίες λόγω εξωτερικών γεγονότων.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Μέτρα μείωσης λειτουργικού κινδύνου

Ο Όμιλος αναγνωρίζει την ανάγκη προσδιορισμού, εκτίμησης, παρακολούθησης και μείωσης του λειτουργικού κινδύνου που εμπεριέχεται στις λειτουργίες και τις δραστηριότητές του, καθώς επίσης και την ανάγκη διατήρησης επαρκών κεφαλαίων, προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο τύπο κινδύνου.

Ειδικότερα, για την ATHEXClear, σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR, υπολογίζεται σε ετήσια βάση η κεφαλαιακή απαίτηση για λειτουργικούς κινδύνους χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του βασικού δείκτη (Basic Indicator Approach - BIA), ενώ έχει θεσπισθεί πλαίσιο συστηματικής παρακολούθησης του λειτουργικού κινδύνου.

Η Εταιρεία ATHEXClear εφαρμόζει πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων που επιτρέπει την αναγνώριση, μέτρηση, παρακολούθηση και διαχείριση των λειτουργικών της κινδύνων. Τα σημαντικότερα μέτρα μείωσης του λειτουργικού κινδύνου είναι η εφαρμογή σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας για το σύνολο των κρίσιμων υπηρεσιών του Ομίλου, η κατάρτιση πλάνου αντιμετώπισης των σημαντικότερων κινδύνων, η σύναψη ασφαλιστηρίων συμβολαίων, καθώς και μέτρα διασφάλισης της συμμόρφωσης σε νέους κανονισμούς. Ειδικά η ATHEXClear ακολουθεί συγκεκριμένη μεθοδολογία διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου, σύμφωνα με το οποίο διενεργεί σε τακτική βάση RCSA¹ για την αξιολόγηση και κατηγοριοποίηση των κινδύνων, ορίζει Κύριους Δείκτες Κινδύνου (KRIs), διατηρεί βάση δεδομένων ζημιών (loss data base²), παράγει τακτικές αναφορές και προγραμματίζει δράσεις για την βελτίωση της διαχείρισης των κινδύνων.

¹ Risk Control Self-Assessment (RCSA): σε τακτικά διαστήματα η ATHEXClear διεξάγει workshops για τη κατηγοριοποίηση των κινδύνων ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας σε επίπεδο διαδικασιών και των ορισμένων Key Risk Indicators (KRIs).

² Loss Database: σε καθημερινή βάση ενημερώνεται η βάση δεδομένων με γεγονότα λειτουργικού κινδύνου ανεξάρτητα από το ύψος ζημιάς.

Σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας (Business Continuity plan)

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Ο Όμιλος έχει επεξεργασθεί και θέσει σε λειτουργία κατάλληλες υποδομές και σχέδιο έκτακτης ανάκαμψης των λειτουργιών του, που περιλαμβάνουν:

- **Λειτουργία εναλλακτικού Μηχανογραφικού Κέντρου (Disaster Recovery site):** Ο Όμιλος συντηρεί εναλλακτικό μηχανογραφικό κέντρο για τα πληροφοριακά του συστήματα. Επίσης ο Όμιλος έχει λάβει και διατηρεί πιστοποίηση κατά το διεθνές πρότυπο επιχειρησιακής συνέχειας ISO-22301.
- **Συγκρότηση ομάδων διαχείρισης κρίσεων και διαχείρισης εκτάκτων συμβάντων:** Οι ομάδες αυτές έχουν σκοπό τη διατήρηση της συνέχειας παροχής όλων των υπηρεσιών (primary production services) σε περίπτωση απρόβλεπτου γεγονότος. Έχουν καθορισθεί συγκεκριμένες αρμοδιότητες και έχουν ανατεθεί σε ειδικώς εκπαιδευμένα στελέχη του Ομίλου.
- **Υπαρξη εφεδρικών πληροφοριακών συστημάτων:** Τα πληροφοριακά συστήματα του Ομίλου είναι εγκατεστημένα και λειτουργούν στο κέντρο δεδομένων της έδρας του Ομίλου. Το κέντρο δεδομένων αποτελείται από δύο, ανεξάρτητα ως προς τη χωροθέτηση, τις υποστηρικτικές εγκαταστάσεις και τις παρεχόμενες τεχνολογικές υπηρεσίες, κατοπτρικά –επιμέρους– κέντρα δεδομένων, ώστε να υπάρχει πλεονασμός (redundancy) και αυξημένη διαθεσιμότητα (high availability) διασφαλίζοντας την αδιάλειπτη λειτουργία των συστημάτων.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Δυνητικές ζημιές από λειτουργικούς κινδύνους τους οποίους ο Όμιλος δεν δύναται ή δεν επιθυμεί να αναλάβει, καλύπτονται από ασφαλιστήρια συμβόλαια. Συγκεκριμένα, οι καλύψεις αφορούν, μεταξύ άλλων, σε αστική ευθύνη έναντι τρίτων και επαγγελματική ευθύνη (DFL/PI) και σε αστική ευθύνη μελών ΔΣ και στελεχών (D&O). Επίσης, υπάρχουν ασφαλιστήρια συμβόλαια πυρός και λοιπών κινδύνων για τα κτίρια και τον εργασιακό και υπολογιστικό εξοπλισμό του Ομίλου.

Κανονιστική συμμόρφωση

Με βασικούς στόχους τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, τους κανονισμούς και τις πολιτικές, τη μέτρηση και ελαχιστοποίηση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τη μη συμμόρφωση στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, έχει συσταθεί Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης που λειτουργεί ανεξάρτητα από τις άλλες υπηρεσίες της Εταιρείας με γραμμές αναφοράς σαφείς και χωριστές από εκείνες των άλλων δραστηριοτήτων της. Βασικές αρμοδιότητες της Μονάδας είναι:

- Η παρακολούθηση αλλαγών θεσμικού και εποπτικού πλαισίου.
- Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης της Εταιρείας στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο.
- Η παροχή συμβουλών προς τις επιχειρησιακές μονάδες σχετικά με θέματα συμμόρφωσης.
- Η ελαχιστοποίηση του κινδύνου συμμόρφωσης.
- Η ανάπτυξη και εφαρμογή εσωτερικών πολιτικών, κανόνων και μέτρων συμμόρφωσης σε θέματα αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων, μετριασμού του κινδύνου εξωτερικής ανάθεσης, διαχείρισης παραπόνων, διαχείρισης αρχείων, προστασίας προσωπικών δεδομένων κ.λπ.

Επιχειρηματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι η εμφάνιση επιχειρηματικού κινδύνου εξαρτάται από τις μακροοικονομικές εξελίξεις και ότι επηρεάζεται από εξωτερικά γεγονότα όπως μεταβολές στο ανταγωνιστικό περιβάλλον των αγορών κεφαλαίου, μεταβολές στη διεθνή και εγχώρια οικονομική κατάσταση, κανονιστικές και ρυθμιστικές εξελίξεις, μεταβολές στο φορολογικό καθεστώς και στη τεχνολογία κ.λπ. Τέτοια γεγονότα μπορεί να έχουν επιπτώσεις

στην ανάπτυξη και βιωσιμότητα του Ομίλου προκαλώντας μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας, μείωση των αναμενόμενων κερδών, αδυναμία ρευστοποίησης ή και απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων κ.λπ.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς και συστηματικά τις εξελίξεις και προσαρμόζεται στο διαμορφούμενο περιβάλλον.

Ειδικότερα, για την ATHEXClear, σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR, υπολογίζεται σε ετήσια βάση η κεφαλαιακή απαίτηση για επιχειρηματικούς κινδύνους.

Ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία αναθεώρησης του πλαισίου αξιολόγησης, κατηγοριοποίησης και διαχείρισης των επιχειρηματικών κινδύνων του αξιοποιώντας το υφιστάμενο μοντέλο και τη σχετική εμπειρία στην ATHEXClear.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Πρωταρχικό μέλημα της Εταιρείας, αποτελεί η ανάπτυξη και η διαρκής βελτίωση και αναβάθμιση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, το οποίο αποτελεί το σύνολο των καταγεραμμένων ελεγκτικών μηχανισμών και διαδικασιών που καλύπτουν όλο το φάσμα των καθημερινών λειτουργιών και διαδικασιών της Εταιρείας.

Ειδικότερα αναφορικά με τις οικονομικές λειτουργίες της Εταιρείας, εφαρμόζεται ένα σύστημα δικλείδων ασφαλείας που αποσκοπεί στην πρόληψη ή και έγκαιρη ανήνευση ουσιωδών σφαλμάτων με σκοπό να διασφαλίσει την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων, την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των λειτουργιών και τη συμμόρφωση με το κείμενο θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο. Με βάση συγκεκριμένα κριτήρια σημαντικότητας (ποσοτικά και ποιοτικά) εντοπίζονται οι σημαντικοί λογαριασμοί, καταγράφονται οι διαδικασίες, ορίζονται οι αρμοδιότητες και οι πολιτικές και σχεδιάζονται σημεία ελέγχου που εφαρμόζονται σε συνεχή βάση από τη Διοίκηση και το προσωπικό.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι εκείνο που έχει την τελική ευθύνη για τον ορισμό του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας, καθώς και την παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της επάρκειας του.

Υπεύθυνοι για τον έλεγχο της τήρησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου είναι: α) η Επιτροπή Ελέγχου και β) η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας έχει συσταθεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και λειτουργεί με βάση τα Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών, την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, το ν. 3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση, τον κανονισμό (ΕU) 537/2014, τις διατάξεις του Ν. 4449/201, καθώς και τις επισημάνσεις, διευκρινίσεις και συστάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς όπως διατυπώνονται στην επιστολή της με Α.Π. 1302/28.04.2017.

Βασικός σκοπός της Επιτροπής Ελέγχου είναι να συνεπικουρεί το Διοικητικό Συμβούλιο στην επίβλεψη της ποιότητας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργεί με τον τρόπο που ορίζεται από το διεθνές πλαίσιο για την επαγγελματική εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (IPPF), την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000 και από το ν.3016/2002 για την εταιρική διακυβέρνηση. Υπάγεται διοικητικά στο Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας και λειτουργικά στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, από την οποία και εποπτεύεται. Το ανωτέρω ισχύει και για τις θυγατρικές Εταιρείες του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Η βασική ευθύνη της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου είναι η έκφραση γνώμης σχετικά με την τήρηση ή μη των εσωτερικών διαδικασιών της κάθε ελεγχόμενης περιοχής καθώς και την εφαρμογή των δικλείδων ασφάλειας που έχουν υιοθετηθεί από τη Διοίκηση, με σκοπό την πρόληψη και αποφυγή κινδύνων.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η Εταιρική Υπευθυνότητα είναι ένα βασικό χαρακτηριστικό των προηγμένων κοινωνιών και οικονομιών και αφορά στη συνεχή προσπάθεια για την ενίσχυση του οικονομικού περιβάλλοντος, την καλλιέργεια ανοικτού διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη αλλά και την ενεργή συμμετοχή των επιχειρήσεων στην κοινωνία.

Με δεδομένο ότι οι επιχειρήσεις αποτελούν οντότητες άρρηκτα συνδεδεμένες με το κοινωνικό σύνολο μέσα στο οποίο δραστηριοποιούνται, επηρεάζοντας και επηρεαζόμενες από τα δεδομένα της εποχής και του χώρου δράσης τους οφείλουν να αναγνωρίζουν την ευθύνη που τους αναλογεί απέναντι στην κοινωνία και το περιβάλλον. Ένας από τους άξονες, μέσω των οποίων εκφράζεται η κοινωνική υπευθυνότητα των επιχειρήσεων είναι η Εταιρική Υπευθυνότητα.

Στην Εταιρεία πιστεύουμε ότι η Εταιρική Υπευθυνότητα είναι υπόθεση όλων μας. Είναι η ευθύνη μας για τον αντίκτυπό μας στην κοινωνία και το περιβάλλον. Ο Όμιλος στον οποίο ανήκουμε δραστηριοποιείται σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον και έρχεται αντιμέτωπος καθημερινά με προκλήσεις που αφορούν στην αποδοτικότητά του αλλά και στην παρουσία του ως αναπόσταστου μέλους του κοινωνικού και οικονομικού γίγνεσθαι. Στο περιβάλλον αυτό, η τάση που ισχύει παγκοσμίως πλέον είναι να ενθαρρύνονται οι επιχειρήσεις για την ανάληψη μεγαλύτερων πρωτοβουλιών στον τομέα της Εταιρικής Υπευθυνότητας καθώς αναγνωρίζεται ο καθοριστικός τους ρόλος και η συνεισφορά τους στις κοινωνικές προκλήσεις.

Για εμάς στον Όμιλο Χρηματιστηρίου Αθηνών και κατ' επέκταση στην ATHEXClear η Εταιρική Υπευθυνότητα σχετίζεται άμεσα με την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης, έχει εθελοντικό χαρακτήρα δράσεων και αποτελεί στρατηγική μας επιλογή. Έχουμε δημιουργήσει και συνεχίζουμε ένα πρόγραμμα δράσεων που αφορά το περιβάλλον, τον άνθρωπο και την παιδεία:

- Επιδιώκουμε να συμβάλλουμε στη μείωση της φτώχειας ενισχύοντας το έργο εθελοντικών οργανισμών που στηρίζουν συνανθρώπους μας.
- Συνεχίζουμε τις προσπάθειες μας για την προστασία του περιβάλλοντος με καθημερινές ενέργειες ανακύκλωσης και υιοθέτηση απλών πρακτικών λειτουργίας του κτιρίου που έχουν σαν σκοπό την εξοικονόμηση ενέργειας.
- Προωθούμε και στηρίζουμε ένα πρόγραμμα ενημέρωσης & εκπαίδευσης σε μαθητές, φοιτητές και στελέχη της αγοράς στοχεύοντας στην ανάπτυξη της χρηματιστηριακής παιδείας.
- Υποστηρίζουμε ως ενεργό Μέλος τις προσπάθειες του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Υπευθυνότητα που στοχεύει στην προώθηση και προβολή της Εταιρικής Υπευθυνότητας τόσο στην επιχειρηματικό και κοινωνικό σύνολο όσο και στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ κερδοφορίας και βιώσιμης ανάπτυξης.
- Η Εταιρεία προσφέρει ένα εργασιακό περιβάλλον ίσων ευκαιριών σε όλο το προσωπικό, όπου τηρούνται τα δικαιώματα που απορρέουν από την νομοθεσία. Επιπλέον, η Εταιρεία φροντίζει για τα εργασιακά θέματα των εργαζομένων και επενδύει συνεχώς στην επαγγελματική τους εκπαίδευση και ανάπτυξη.

Ο Όμιλος έχει λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία από τον κορονοϊό (ακύρωση τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών εκδηλώσεων, αναστολή επαγγελματικών και προσωπικών ταξιδιών, εκτεταμένη απομακρυσμένη εργασία, διενέργεια ελέγχου για τα στελέχη, οδηγίες υγιεινής και περίθαλψης), σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ελληνικής Κυβέρνησης και του Παγκόσμιου οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ). Αξιοποιώντας την τεχνολογική μας υπεροχή και υποδομή, έχουμε δημιουργήσει έναν ισχυρό μηχανισμό αντιμετώπισης κρίσεων, ο οποίος εξασφαλίζει τόσο την απρόσκοπτη επιχειρηματική συνέχεια όσο και την ασφάλεια των συστημάτων (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων ασφάλειας του κυβερνοχώρου και προστασίας δεδομένων σε απομακρυσμένο εργασιακό περιβάλλον).

ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ	
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Όνομα	Θέση
Αλέξιος Πιλάβιος	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γκίκας Μάναλης	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Διευθύνων Σύμβουλος
Ανδρέας Μηταφίδης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πιμπλής	Εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΤΗΣ 31.12.2019

Η ραγδαία εξάπλωση της νόσου του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Παράλληλα, η κρίσιμη περίοδος που διανύουμε και οι οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας, έχουν επιφέρει μεγάλες αλλαγές στην εργασιακή μας καθημερινότητα.

Οι εταιρείες καλούνται πλέον να λειτουργήσουν κάτω από σύνθετες και αντίξοες συνθήκες, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ένα ασφαλές και αποτελεσματικό περιβάλλον τόσο για το προσωπικό τους όσο και τους πελάτες και συνεργάτες τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Χρηματιστήριο Αθηνών έχει θέσει σε εφαρμογή σειρά προληπτικών μέτρων, στηρίζοντας από την πρώτη στιγμή την εθνική πρωτοβουλία και ακολουθώντας τις υποδείξεις των αρμοδίων για την λήψη συγκεκριμένων μέτρων περιορισμού εξάπλωσης του ιού.

Κατόπιν της επιβεβαίωσης κρούσματος σε μέλος της Διοίκησης του Ομίλου, προχωρήσαμε στην ταχύτατη ανάληψη μέτρων με στόχο την προστασία του προσωπικού, των συνεργατών και των πελατών μας. Συγκεκριμένα, προχωρήσαμε σε τακτικές απολυμάνσεις του κτιρίου που στεγάζει τις εταιρείες του Ομίλου και σε άμεση εφαρμογή εξ αποστάσεως εργασίας που φτάνει το 90% του προσωπικού.

Αξιοποιώντας την τεχνολογική μας υποδομή, έχουμε δημιουργήσει έναν ισχυρό μηχανισμό αντιμετώπισης κρίσεων, ο οποίος εξασφαλίζει τόσο την απρόσκοπη επιχειρηματική συνέχεια όσο και την ασφάλεια των συστημάτων (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων ασφάλειας του κυβερνοχώρου και προστασίας δεδομένων σε απομακρυσμένο εργασιακό περιβάλλον).

Η Εταιρεία συνεχίζει απρόσκοπτα την δραστηριότητά της μέχρι και την ημερομηνία αυτής της έκθεσης, καθώς η Διοίκηση έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα για τον περιορισμό της έκτασης των οικονομικών συνεπειών από την πανδημία Covid 19 σε βαθμό που να μην υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα αναφορικά με την συνέχιση της δραστηριότητας της σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Επιπρόσθετοι σημαντικοί παράγοντες που συμβάλλουν σε αυτό το συμπέρασμα είναι το γεγονός ότι η Εταιρεία διαθέτει μια ισχυρή χρηματοοικονομική θέση χωρίς εξωτερικό δανεισμό, ενώ έχει επαρκή ρευστότητα ώστε να ανταπεξέλθει στην ληκτότητα των υποχρεώσεων. Η ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια της Εταιρείας συνάδει με το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου σε βαθμό που να επιτρέπει την αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Επίσης, η Εταιρεία δύναται να προσαρμόσει το επενδυτικό του πλάνο εξετάζοντας το ενδεχόμενο καθυστέρησης ή ακόμη και αναβολής επενδύσεων ανάλογα με τις τρέχουσες εξελίξεις.

Ωστόσο, υπάρχει υψηλός βαθμός αβεβαιότητας σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα όσον αφορά στη διάρκεια, στην ένταση και στο βαθμό εξάπλωσης της νόσου. Ως αποτέλεσμα, η εκτίμηση των μακροοικονομικών συνθηκών σε παγκόσμιο επίπεδο και κατ' επέκταση των οικονομικών συνεπειών σε επίπεδο Εταιρείας και Ομίλου σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα και εύλογα στο παρόν στάδιο.

Δεν υπάρχει άλλο γεγονός με σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της Εταιρείας, που έλαβε χώρα ή ολοκληρώθηκε μετά την 31.12.2019, ημερομηνία των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του 2019 και μέχρι την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 30.03.2020.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2020
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

3. ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.»

Έκθεση ελέγχου επί των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ Α.Ε.» (Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την ετήσια κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2019, τις ετήσιες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολής ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και τις σημειώσεις επί των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που περιλαμβάνουν και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές, για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν νιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και συνάδουν με τις κανονιστικές απαιτήσεις του Ν. 4548/2018.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ), που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στο τμήμα της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ανεξαρτησία του Ελεγκτή

Καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας έχουμε παραμείνει ανεξάρτητοι από την Εταιρεία, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών (Κώδικας ΣΔΠΔΕ) που έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, καθώς και τις απαιτήσεις δεοντολογίας του Ν. 4449/2017, που σχετίζονται με τον έλεγχο των

**ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr**

χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα. Έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με το Ν. 4449/2017 και τις απαιτήσεις του Κώδικα ΣΔΠΔΕ.

Άλλες Πληροφορίες

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπεύθυνα για τις Άλλες Πληροφορίες. Οι Άλλες Πληροφορίες, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου (αλλά δεν περιλαμβάνουν τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών), που λάβαμε πριν από την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης.

Η γνώμη μας επί των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις Άλλες Πληροφορίες και, εκτός των όσων ρητά αναφέρουμε στην παρούσα παράγραφο της Έκθεσής μας δεν εκφράζουμε γνώμη ελέγχου ή άλλης διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχο μας επί των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις Άλλες Πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό να εξετάσουμε εάν οι Άλλες Πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες.

Εξετάσαμε εάν η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις οι οποίες απαιτούνται από τον Ν. 4548/2018.

Με βάση τις εργασίες που εκτελέσαμε κατά τον έλεγχο μας, κατά τη γνώμη μας:

- Τα πληροφοριακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2019 αντιστοιχούν στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
- Η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 150 του Ν. 4548/2018.

Επιπλέον με βάση τη γνώση και κατανόηση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχο μας, για την Εταιρεία και το περιβάλλον της, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε εάν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου και των υπεύθυνων για τη διακυβέρνηση επί των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις απαιτήσεις του Ν. 4548/2018, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τις δραστηριότητες της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν το Διοικητικό Συμβούλιο είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τις

**ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr**

δραστηριότητες της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σ' αυτές τις ενέργειες.

Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση έχουν την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπειρέχει συμπατιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή.

Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί άλλων νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων

Οι εργασίες που εκτελέσαμε σχετικά με την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου αναφέρονται ανωτέρω, στην παράγραφο «Άλλες Πληροφορίες».

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2020

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

ΠράισγουωτερχαουςΚούπερς
Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές
Λεωφ. Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
Α.Μ. ΣΟΕΛ 113

Δέσποινα Μαρίνου
ΑΜ ΣΟΕΛ 17681

Φώτης Σμυρνής
ΑΜ ΣΟΕΛ 52861

ΠΡΑΙΣΓΟΥΩΤΕΡΧΑΟΥΣΚΟΥΠΕΡΣ Ανώνυμη Ελεγκτική Εταιρεία, Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι
Τηλ: +30 210 6874400, Φαξ: +30 210 6874444, www.pwc.gr

4. ΕΤΗΣΙΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Για τη χρήση από 1^η Ιανουαρίου 2019 έως 31^η Δεκεμβρίου 2019

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

4.1. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

	Σημ.	01.01	01.01
		31.12.2019	31.12.2018
Έσοδα			
Εκκαθάριση Συναλλαγών (Clearing)	5.6	8.561	7.340
Υπηρεσίες Οίκου Εκκαθάρισης	5.7	130	126
Παρεπόμενες Υπηρεσίες	5.8	106	106
Λουπές Υπηρεσίες	5.9	141	20
Σύνολο κύκλου εργασιών		8.938	7.592
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς	5.17	(662)	(560)
Σύνολο λειτουργικών εσόδων		8.276	7.032
Κόστος εργασιών και δαπανών			
Άμοιβές και έξοδα προσωπικού	5.10	966	1.089
Άμοιβές και έξοδα τρίτων	5.11	145	175
Συντηρήσεις/μηχανογραφική υποστήριξη	5.12	51	74
Φόροι-ΦΠΑ	5.13	213	151
Διαχείριση κτηρίων/εξοπλισμού	5.14	34	28
Πάγια Χρέωση Διακανονισμού	5.15	5.128	4.398
Λουπά λειτουργικά έξοδα	5.16	240	279
Σύνολο λειτουργικών εργασιών και δαπανών προ παρεπόμενων δραστηριοτήτων και αποσβέσεων		6.777	6.194
Δαπάνες Παρεπόμενων Υπηρεσιών	5.18	188	159
Σύνολο κόστους λειτουργικών εργασιών με παρεπόμενες δραστηριότητες προ αποσβέσεων		6.965	6.353
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)		1.311	679
Αποσβέσεις	5.19	(229)	(116)
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT)		1.082	563
Χρηματοοικονομικά έξοδα	5.23	(148)	(122)
Κέρδη προ φόρων (EBT)		934	441
Φόρος εισοδήματος	5.29	(254)	(151)
Κέρδη μετά από φόρους		680	290

Κέρδη μετά από φόρους (Α)		680	290
Λουπά συνολικά εισοδήματα / (ζημίες)			
Λουπά συνολικά εισοδήματα που δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα στις επόμενες χρήσεις			
Αναλογιστικά Κέρδη/Ζημίες από πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού		(34)	2
Επίδραση φόρου εισοδήματος		8	0
Καθαρά Λουπά συνολικά εισοδήματα (Β)		(26)	2
Καθαρά λουπά συνολικά εισοδήματα (Α)+(Β)		654	292

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 36 μέχρι 76 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2019.

4.2. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

	Σημ.	31.12.2019	31.12.2018
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό			
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια	5.19	252	93
Δικαιώματα χρήσης παγίων	5.20	438	0
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5.19	689	438
Αναβαλλόμενη φορολογία	5.24	33	48
Συμμετοχές και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις		2	2
		1.414	581
Κυκλοφορούν ενεργητικό			
Πελάτες	5.21	618	342
Λουπές απαιτήσεις	5.21	373	304
Απαιτητός φόρος εισοδήματος	5.29	0	87
Ταμειακά διαθέσιμα και Ισοδύναμα	5.23	30.181	29.783
Διαθέσιμα Τρίτων Σε Τρ. Λογ/μο ATHEXClear	5.22	184.873	151.819
		216.045	182.335
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		217.459	182.916
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Κεφάλαιο και αποθεματικά			
Μετοχικό Κεφάλαιο	5.25	25.500	25.500
Αποθεματικά	5.25	254	240
Αποτελέσματα εις νέο	5.25	5.276	4.636
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		31.030	30.376
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Υποχρέωση Μισθώσεων	5.20	417	0
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	5.26	155	150
Λουπές προβλέψεις	5.26	20	20
		592	170
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.27	789	470
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	5.29	60	0
Φόροι πληρωτέοι	5.28	44	32
Ασφαλιστικοί οργανισμοί		42	49
Υποχρέωση Μισθώσεων	5.20	29	0
Διαθέσιμα Τρίτων Σε Τρ. Λογ/μο ATHEXClear	5.22	184.873	151.819
		185.837	152.370
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		186.429	152.540
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		217.459	182.916

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 36 μέχρι 76 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2019.

4.3. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Αποθεματικά Κεφάλαια	Αποτελέσματα εις νέο	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01/01/2018	25.500	217	4.367	30.084
Κέρδη χρήσης	0	0	290	290
Λουπά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0		2	2
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	292	292
Διανομή κερδών σε αποθεματικά		23	(23)	0
Υπόλοιπα 31/12/2018	25.500	240	4.636	30.376
Κέρδη χρήσης	0	0	680	680
Διανομή κερδών σε αποθεματικά	0	14	(14)	0
Λουπά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	0	(26)	(26)
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα μετά από φόρους	0	14	640	654
Υπόλοιπα 31/12/2019	25.500	254	5.276	31.030

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 36 μέχρι 76 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2019.

4.4. ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

	Σημ.	1.1- 31.12.2019	1.1- 31.12.2018
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες			
Κέρδη/Ζημίες προ φόρων		934	441
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για:			
Αποσβέσεις	5.19	229	116
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	5.10	30	(17)
Λουπές προβλέψεις	5.21 & 5.26	145	
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	5.20 & 5.23	148	122
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για μεταβολές λογ/σμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτ/κές δραστ/τες			
(Αύξηση)/Μείωση απαιτήσεων		(335)	157
Αύξηση/(Μείωση) υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		109	(1.318)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	5.23	(129)	(122)
Καταβεβλημένοι φόροι εισοδήματος		(84)	(144)
Σύνολο εισροών/εκροών από λειτ/κές δραστ/τες (α)		1.047	(765)
Αγορά ενσώματων και άλλων στοιχείων	5.19	(603)	(228)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδ/κές δραστ/τες (β)		(603)	(228)
Πληρωμές μισθωμάτων		(46)	0
Σύνολο εκροών από χρημ/κές δραστ/τες (γ)		(46)	0
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου (α) + (β) + (γ)		398	(993)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	5.23	29.783	30.776
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	5.23	30.181	29.783

Τυχόν διαφορές σε ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και σε αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 36 μέχρι 76 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της 31.12.2019.

5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 2019

5.1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η Εταιρεία με την επωνυμία «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και διακριτικό τίτλο «ATHEXClear», συστάθηκε την 22.7.2005 (υπό την αρχική επωνυμία "Υψητύλη Ανώνυμος Εταιρεία Αξιοποίησης Ακινήτων και Παροχής Υπηρεσιών") και τον διακριτικό τίτλο «Υψητύλη Ακινήτων Α.Ε.») και η ανακοίνωση της εν λόγω σύστασης και της οικείας καταχώρησης στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 8298/27.7.2005. Ο αριθμός ΓΕΜΗ της Εταιρείας είναι 6410501000 (πρώην αρ. Μ.Α.Ε 58973/01/B/05/309).

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για τη χρήση του 2019 έχουν εγκριθεί στη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 30.03.2020. Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις που καταρτίζει ο Όμιλος Χρηματιστηρίου Αθηνών (Όμιλος) και δημοσιεύονται με ανάρτηση τους στο διαδίκτυο www.athexgroup.gr.

5.2. ΒΑΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (ΣΔΛΠ) καθώς και σύμφωνα με τις σχετικές Διερμηνείες τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών Προτύπων του ΣΔΛΠ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και εφαρμόζονται υποχρεωτικά για τις χρήσεις που λήγουν την 31 Δεκεμβρίου 2019. Δεν υπάρχουν πρότυπα και διερμηνείες προτύπων που να έχουν εφαρμοστεί πριν την ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής τους.

Οι παρούσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με την αρχή του ιστορικού κόστους και την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας «going concern». Οι λογιστικές αρχές που αναφέρονται παρακάτω έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται.

Η άρτια οργάνωση της Εταιρείας, η άψογη λειτουργία της Χρηματιστηριακής αγοράς, οι συνεχείς επενδύσεις σε σύγχρονο εξοπλισμό και διαδικασίες, η έλλειψη δανειακών υποχρεώσεων, η αναγνώριση της αξιοπιστίας της από διεθνής αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης καθώς και η ρευστότητα που διαθέτει αποτελούν τα εχέγγυα για τη μακροχρόνια επιβίωση με σημαντικά οφέλη για τους μετόχους.

Η σύνταξη των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απαιτεί όπως η Διοίκηση του Ομίλου προβάίνει σε σημαντικές παραδοχές και λογιστικές εκτιμήσεις που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών Ενεργητικού και Υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, καθώς και τα παρουσιαζόμενα έσοδα και έξοδα κατά την υπό εξέταση χρήση. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις περιστάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα υπό εύλογες συνθήκες. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι δεν υπάρχουν εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αυτές είναι η βάση για την λήψη αποφάσεων σχετικά με τις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που δεν είναι άμεσα διαθέσιμες από άλλες πηγές. Οι προκύπτουσες λογιστικές εκτιμήσεις, εξ ορισμού, σπάνια θα ταυτιστούν απόλυτα με τα αντίστοιχα πραγματικά αποτελέσματα. Οι εκτιμήσεις και οι υποθέσεις που ενέχουν ουσιαστικό κίνδυνο να προκαλέσουν σημαντικές αλλαγές στα ποσά των απαιτήσεων και υποχρεώσεων εντός της επόμενης χρήσης παρατίθενται παρακάτω.

Ο Όμιλος έχει λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία από τον κορονοϊό (ακύρωση τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών εκδηλώσεων, αναστολή επαγγελματικών και προσωπικών ταξιδιών, εκτεταμένη απομακρυσμένη εργασία, διενέργεια ελέγχου για τα στελέχη, οδηγίες υγιεινής και περίθαλψης), σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ελληνικής Κυβέρνησης και του Παγκόσμιου οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ).

Αξιοποιώντας την τεχνολογική μας υπεροχή και υποδομή, έχουμε δημιουργήσει έναν ισχυρό μηχανισμό αντιμετώπισης κρίσεων, ο οποίος εξασφαλίζει τόσο την απρόσκοπτη επιχειρηματική συνέχεια όσο και την ασφάλεια των συστημάτων (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων ασφάλειας του κυβερνοχώρου και προστασίας δεδομένων σε απομακρυσμένο εργασιακό περιβάλλον).

Οι τομείς όπου απαιτούν υψηλότερου βαθμού κρίση και όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρατίθενται κατωτέρω:

Δρώσα οικονομική μονάδα (“going concern”)

Η Διοίκηση εξετάζει τα βασικά χρηματοοικονομικά στοιχεία και, κατά περίπτωση, την τίρηση των μεσοπρόθεσμων προϋπολογισμών, μαζί με τους υφιστάμενους δανειακούς όρους αν υπάρχουν, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η υπόθεση της δρώσας οικονομικής μονάδας (*going concern*) είναι κατάλληλη να χρησιμοποιηθεί για την κατάρτιση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του Ομίλου και της Εταιρείας.

Η θετική αξιολόγηση του προγράμματος της Ελληνικής Κυβέρνησης από τους θεσμούς και η πλήρης άρση των capital controls βοηθάει σταδιακά την επαναφορά του υγιούς οικονομικού κλίματος και περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Οι Εταιρείες του Ομίλου είναι πολύ καλά τοποθετημένες στην εγχώρια και διεθνή Χρηματιστηριακή αγορά και άρτια οργανωμένες ώστε να ξεπερνούν επιτυχώς τις όποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουν.

Οι Εταιρείες του Ομίλου είναι σε ετοιμότητα να εφαρμόσουν τα σχέδια έκτακτης ανάγκης που διαθέτουν, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής μέτρων επιχειρηματικής συνέχειας ώστε να εξασφαλίσουν λειτουργική συνέχεια σύμφωνα με τις υποχρεώσεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμήθουν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Η Ελληνική οικονομία έχει εισέλθει σε καθεστώς ύφεσης. Η βίαιη πτώση των τιμών των μετοχών και η αβεβαιότητα που επικρατεί αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά για τη συνέχεια του έτους κυρίως τις νέες εισαγωγές και τις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (AMΚ) καθώς επίσης – σε μικρότερο βαθμό – τον τζίρο στην αγορά, ο οποίος εν μέρει στηρίζεται από την έντονη μεταβλητότητα που φέρνει η αβεβαιότητα.

Η Εταιρεία έχει λάβει συγκεκριμένα μέτρα για την προστασία από τον κορονοϊό (ακύρωση τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών εκδηλώσεων, αναστολή επαγγελματικών και προσωπικών ταξιδιών, εκτεταμένη απομακρυσμένη εργασία, διενέργεια ελέγχου για τα στελέχη, οδηγίες υγιεινής και περίθαλψης), σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ελληνικής Κυβέρνησης και του Παγκόσμιου οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ). Αξιοποιώντας την τεχνολογική μας υπεροχή και υποδομή, έχουμε δημιουργήσει έναν ισχυρό μηχανισμό αντιμετώπισης κρίσεων, ο οποίος εξασφαλίζει τόσο την απρόσκοπτη επιχειρηματική συνέχεια όσο και την ασφάλεια των συστημάτων (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων ασφάλειας του κυβερνοχώρου και προστασίας δεδομένων σε απομακρυσμένο εργασιακό περιβάλλον).

Η ασφάλεια και η ευημερία των στελεχών μας, των πελατών μας και γενικότερα της χρηματιστηριακής κοινότητας είναι πρωταρχικός στόχος του Ομίλου των Ελληνικών Χρηματιστηρίων και αποτελεί επίκεντρο της καθημερινής μας δραστηριότητας. Με βάση την εμπειρία μας στη διαχείριση κρίσεων και κινδύνων, έχουμε θέσει σε εφαρμογή διάφορα προληπτικά μέτρα τα οποία εξασφαλίζουν όχι μόνο τη μέγιστη δυνατή προστασία για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, αλλά και τη συνεχιζόμενη λειτουργία και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα.

Προγράμματα καθορισμένων παροχών

Το κόστος ωφελημάτων για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών υπολογίζεται χρησιμοποιώντας αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, το ρυθμό αύξησης των μισθών και τα ποσοστά θνησιμότητας. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των προγραμμάτων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα (σημείωση 5.10).

5.3. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι βασικές λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν στην Εταιρεία κατά τη σύνταξη των συνημμένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων έχουν ως εξής:

5.3.1. Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια

Τα ενσώματα πάγια αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος και στη συνέχεια επιμετρούνται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις μείον απομειώσεις της αξίας τους.

Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσώματων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο, μόνο αν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και εφόσον το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, όταν πραγματοποιούνται.

Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της αφέλιμης ζωής τους.

	Ωφέλιμη Ζωή μετά την 1/1/2014
Μηχανολογικός εξοπλισμός	5 χρόνια ή 20%
Μεταφορικά μέσα	6,25 χρόνια ή 16%
Λοιπός εξοπλισμός	5-10 χρόνια ή 20-10%

Η αφέλιμη ζωή των ενσωμάτων παγίων και οι υπολειμματικές αξίες αναθεωρούνται ετησίως. Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσώματων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Κατά την απόσυρση ή πώληση κάποιου περιουσιακού στοιχείου, το σχετικό κόστος και οι σωρευμένες αποσβέσεις διαγράφονται από τους αντίστοιχους λογαριασμούς τη χρονική περίοδο της απόσυρσης ή της πώλησης και τα σχετικά κέρδη ή ζημίες αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

5.3.2. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Στα άυλα περιουσιακά στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται άδειες λογισμικού, που αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της αφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, που προϋπολογίζεται σε 5 έτη. Τονίζεται ότι οι ετήσιοι συντελεστές απόσβεσης που εφαρμόζονται από την Εταιρεία για τα άυλα στοιχεία/δικαιώματα ανέρχονται σε 20%.

Τονίζεται ότι οι συντελεστές απόσβεσης που εφαρμόζονται από τον Όμιλο για τις δαπάνες ανάπτυξης - αναβάθμισης των βασικών συστημάτων που κεφαλαιοποιούνται ανέρχονται σε 20% για όσες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται από 1.1.2018

5.3.3. Μετατροπή ξένου νομίσματος

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των ισοτιμιών που υφίστανται κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από τον διακανονισμό συναλλαγών σε ξένο νόμισμα καθώς και από την αποτίμηση, στο τέλος της χρήσης, των νομισματικών στοιχείων Ενεργητικού και Υποχρεώσεων που είναι εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμούνται στην εύλογη αξία τους θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

5.3.4. Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία εξετάζει σε κάθε ημερομηνία χρηματοοικονομικών καταστάσεων εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης για τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Οι καταχωρημένες αξίες των περιουσιακών στοιχείων αναθεωρούνται για τυχόν απομείωση όποτε τα γεγονότα ή οι αλλαγές περιστάσεων υποδεικνύουν ότι η καταχωρημένη αξία ίσως να μην είναι ανακτήσιμη. Όταν η καταχωρημένη αξία ενός στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του, αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Το ανακτήσιμο ποσό υπολογίζεται ως το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον έξιδα πώλησης και της αξίας σε χρήση. Η εύλογη αξία μείον έξιδα πώλησης είναι το ποσό που προκύπτει από την πώληση ενός στοιχείου σε ανεξάρτητη συναλλαγή μεταξύ ενήμερων και πρόθυμων μερών, μετά την αφαίρεση όλων των άμεσων επιπρόσθετων εξόδων πώλησης, ενώ η αξία σε χρήση είναι η τρέχουσα αξία της εκτιμώμενης μελλοντικής ταμειακής ροής που αναμένεται να προκύψει από τη συνεχιζόμενη χρήση του στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της αφέλιμης ζωής του. Για την αξιολόγηση της απομείωσης, τα στοιχεία του ενεργητικού ομαδοποιούνται στο κατώτατο επίπεδο για το οποίο υπάρχουν ξεχωριστές αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές.

5.3.5. Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ταυτόχρονα ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο για μια οικονομική οντότητα και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο για μια άλλη οικονομική οντότητα.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται, κατά την αρχική αναγνώριση, και μεταγενέστερα επιμετρούμενα στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων ή στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η κατάταξη των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση βασίζεται στις συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και στο επιχειρηματικό μοντέλο εντός του οποίου διακατέχεται το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο.

Με εξαίρεση τις απαιτήσεις από πελάτες, η Εταιρεία αρχικά αποτιμά ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία του συν το κόστος συναλλαγής, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που δεν αποτιμάται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι απαιτήσεις από πελάτες αρχικά αποτιμώνται στην αξία συναλλαγής όπως ορίζεται από το ΔΠΧΑ 15.

Για να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων, πρέπει να δημιουργούνται ταμειακές ροές που αποτελούν «αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων» επί του ανεξόφλητου υπολοίπου κεφαλαίου. Η αξιολόγηση αυτή είναι γνωστή ως SPPI (“solely payments of principal and interest”) κριτήριο και γίνεται σε επύπεδο μεμονωμένου χρηματοοικονομικού μέσου.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες:

- στο αποσβεσμένο κόστος
- στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων
- στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Η Εταιρεία δεν διαθέτουν περιουσιακά στοιχεία που να αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, αποτιμώνται μεταγενέστερα βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (EIR) και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο παύει να αναγνωρίζεται, τροποποιείται ή απομειώνεται.

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων

Κατά την αρχική αναγνώριση, η Εταιρεία μπορεί να επιλέξει να ταξινομήσει αμετάκλητα τις συμμετοχικές επενδύσεις του ως συμμετοχικούς τίτλους που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω συνολικών εισοδημάτων όταν πληρούν τον ορισμό της καθαρής θέσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 32 Χρηματοοικονομικά μέσα: Παρουσίαση, και δεν κατέχονται προς εμπορία. Η ταξινόμηση καθορίζεται ανά χρηματοοικονομικό μέσο.

Τα κέρδη και οι ζημίες από αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν ανακυκλώνονται ποτέ στα κέρδη ή τις ζημίες. Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως άλλα έσοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων όταν έχει αποδειχθεί το δικαιώμα πληρωμής, εκτός εάν η Εταιρεία επωφελείται από τα έσοδα αυτά ως ανάκτηση μέρους του κόστους του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου, οπότε τα κέρδη αυτά αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων. Οι συμμετοχικοί τίτλοι που προσδιορίζονται στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων δεν υπόκεινται σε εξέταση απομείωσης.

Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά στοιχεία στην κατηγορία αυτή

Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία αξιολογούν σε κάθε ημερομηνία κατάρτισης χρηματοοικονομικών καταστάσεων τα δεδομένα αναφορικά με το κατά πόσον η αξία ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μίας ομάδας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων έχει απομειωθεί ως ακολούθως:

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, η Εταιρεία επιμετρούν την πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο (ή ένα μέρος ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή μέρος μίας ομάδας παρόμοιων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων) αποαναγνωρίζεται όταν:

- τα δικαιώματα για την εισροή ταμειακών πόρων έχουν εκπνεύσει,
- η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα στην εισροή ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο αλλά έχει αναλάβει ταυτόχρονα την υποχρέωση να τα καταβάλλει σε τρίτους πλήρως χωρίς σημαντική καθυστέρηση, υπό τη μορφή μίας σύμβασης μεταβίβασης, ή
- η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει το δικαίωμα εισροής ταμειακών ροών από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ενώ παράλληλα, είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη από αυτό είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου.

Όταν η Εταιρεία μεταβιβάζει τα δικαιώματα εισροής ταμειακών ροών από ένα περιουσιακό στοιχείο ή συνάπτει σύμβαση μεταβίβασης, αξιολογεί την έκταση κατά την οποία διατηρεί τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας του περιουσιακού στοιχείου. Όταν η Εταιρεία ούτε μεταβιβάζει ούτε διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου και διατηρεί τον έλεγχο του συγκεκριμένου στοιχείου, τότε το στοιχείο αναγνωρίζεται στο βαθμό της συνεχιζόμενης συμμετοχής της Εταιρείας στο περιουσιακό στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία αναγνωρίζει παράλληλα και μια συνδεδεμένη υποχρέωση. Το μεταβιβασθέν περιουσιακό στοιχείο και η συνδεδεμένη υποχρέωση επιμετρώνται σε βάση που αντανακλά τα δικαιώματα και τις δεσμεύσεις που έχει διατηρήσει η Εταιρεία.

Αρχική αναγνώριση και μεταγενέστερη επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Όλες οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αρχικά αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μείον το κόστος συναλλαγών, στην περίπτωση των δανείων και των πληρωτέων υποχρεώσεων.

Αποαναγνώριση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Μια χρηματοοικονομική υποχρέωση διαγράφεται όταν η δέσμευση που απορρέει από την υποχρέωση, ακυρώνεται ή εκπνέεται. Όταν μία υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη από τον ίδιο δανειστή αλλά με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, αυτή η ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως αποαναγνώριση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Η διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων

Οι χρηματοοικονομικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό απεικονίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης μόνο όταν ο Ομίλος ή η Εταιρεία έχει νομικά το δικαίωμα αυτό και προτίθεται να τα συμψηφίσει σε καθαρή βάση μεταξύ τους ή να απαιτήσει το περιουσιακό στοιχείο και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα. Το νόμιμο δικαίωμα δεν πρέπει να εξαρτάται από μελλοντικά γεγονότα και πρέπει να μπορεί να εκτελεσθεί κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών και σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης της εταιρείας ή του αντισυμβαλλομένου.

5.3.6. Συμψηφισμός απαιτήσεων – υποχρεώσεων

Ο συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων με υποχρεώσεις και η απεικόνιση του καθαρού ποσού στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει νόμιμο δικαίωμα για συμψηφισμό και υπάρχει πρόθεση για διακανονισμό του καθαρού ποσού που προκύπτει από τον συμψηφισμό ή για ταυτόχρονο διακανονισμό.

5.3.7. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις δύναται να περιλαμβάνουν εγγυήσεις μισθωμάτων, εγγυήσεις προς οργανισμούς κοινής αφέλειας (ΟΤΕ, ΔΕΗ κλπ.) και λοιπά ποσά μακροπρόθεσμης διάρκειας. Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

5.3.8. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων και των ζημιών απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία χρηματοοικονομικών καταστάσεων όλες οι καθυστερημένες ή επισφαλείς απαιτήσεις εκτιμούνται για να προσδιοριστεί η αναγκαιότητα ή μη πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις. Το υπόλοιπο της συγκεκριμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις προσαρμόζεται κατάλληλα σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος χρηματοοικονομικών καταστάσεων ώστε να αντανακλά τους πιθανολογούμενους σχετικούς κινδύνους. Κάθε διαγραφή υπολοίπων πελατών χρεώνεται στην υπάρχουσα πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Αποτελεί πολιτική του Ομίλου να μη διαγράφεται σχεδόν καμία απαιτήση μέχρι να εξαντληθούν όλες οι δυνατές νομικές ενέργειες για την είσπραξή της. Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες και χρεώστες συνήθως διακανονίζονται μέχρι 60 ημέρες για τον Όμιλο και την Εταιρεία, ενώ σε περιπτώσεις μη έγκαιρης είσπραξης δεν καταλογίζονται τόκοι υπερημερίας στους πελάτες.

5.3.9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις, υψηλής ρευστοποιησμότητας και χαμηλού ρίσκου.

Για τη σύνταξη της Κατάστασης Ταμειακών Ροών, τα χρηματικά διαθέσιμα αποτελούνται από μετρητά και καταθέσεις σε τράπεζες καθώς και χρηματικά διαθέσιμα όπως προσδιορίζονται ανωτέρω.

5.3.10. Διαθέσιμα τρίτων σε τραπεζικούς λογαριασμούς ATHEXClear

Η Εταιρεία προκειμένου να εναρμονισθεί με το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που καθορίζεται από τον κανονισμό 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβούλιου (Κανονισμός EMIR) τηρεί όλες τις εξασφαλίσεις σε μετρητά που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης από την Εταιρεία και σχετίζονται με την αγορά αξιών και την αγορά παραγώγων, καθώς επίσης και τα ίδια ταμειακά διαθέσιμα σε λογαριασμό της που τηρεί ως άμεσος συμμετέχων μέσω διαδικτύου στο Σύστημα Ταχείας Μεταφοράς Κεφαλαίου και Διακανονισμού σε συνεχή χρόνο (TARGET2-GR), στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Συνεπώς τα ίδια διαθέσιμα και τα διαθέσιμα τρίτων (ασφάλειες) κατατίθενται στον ίδιο λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear, στην Τράπεζα της Ελλάδος, με αποτέλεσμα να είναι απαραίτητος ο διαχωρισμός των ώστε οι εξασφαλίσεις που εισπράττει η ATHEXClear να απεικονίζονται ξεχωριστά στο κυκλοφορούν ενεργητικό της 31.12.2019. Στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31.12.2019 απεικονίζονται ισόποσα και στο κυκλοφορούν ενεργητικό και στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ως «διαθέσιμα τρίτων σε τραπεζικό λογαριασμό εταιρείας» και αφορούν ασφάλειες στην αγορά αξιών και παραγώγων που ήταν κατατεθεμένα στον τραπεζικό λογαριασμό που τηρεί η ATHEXClear στην ΤτΕ την 31.12.2019 και 31.12.2018 αντίστοιχα.

5.3.11. Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας που έχουν εκδοθεί και είναι σε κυκλοφορία. Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια Κεφάλαια. Άμεσα κόστη για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος.

5.3.12. Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζονται βάσει των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Ο φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τα κέρδη της Εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις, τους πρόσθετους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από τους φορολογικούς ελέγχους των φορολογικών αρχών και από αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος βάσει των θεσμοθετημένων φορολογικών συντελεστών.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης και προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων.

Ο αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται όταν προκύπτει κατά την αρχική αναγνώριση ενός περιουσιακού στοιχείου ή μίας υποχρέωσης από συναλλαγή η οποία δεν συνιστά σε ενοποίηση επιχειρήσεων και κατά το χρόνο της συναλλαγής, αυτή δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογητέο αποτέλεσμα (κέρδος / ζημία).

Ο αναβαλλόμενος φόρος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και αναμένεται να εφαρμοστούν όταν το σχετικό στοιχείο Ενεργητικού θα ανακτηθεί ή η υποχρέωση θα διακανονιστεί.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση κατά την οποία θα υπάρχει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την Εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπόμενο μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νόμιμα εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφίζονται οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις και όταν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις σχετίζονται με φόρους εισοδήματος που επιβάλλονται από την ίδια φορολογική αρχή είτε στην ίδια επιχειρηση που είναι υπόχρεη φόρου είτε σε διαφορετικές επιχειρήσεις που είναι υπόχρεες φόρου, όταν υπάρχει η πρόθεση να τακτοποιηθούν τα υπόλοιπα σε καθαρή βάση

5.3.13. Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (ασφαλιστικό ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές (συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περιθαλψη, κτλ.).

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών της Εταιρείας αφορά στη νομική υποχρέωσή του για καταβολή στο προσωπικό εφάπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για το πρόγραμμα αυτό είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή, ανάλογα με το δεδουλευμένο δικαίωμα των εργαζομένων και σε σχέση με τη χρονική στιγμή που αναμένεται να καταβληθεί η παροχή αυτή.

Η παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με προεξόφληση των μελλοντικών χρηματικών εκροών με συντελεστή προεξόφλησης το επιτόκιο των μακροπρόθεσμων υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης εταιρικών ομολόγων που έχουν διάρκεια περίπου ίση με το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα καταχωρούνται στα Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα (σημείωση 5.10).

5.3.14. Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες σχετίζονται με την επιδότηση ενσώματων παγίων στοιχείων αναγνωρίζονται όταν υπάρχει εύλογη εξασφάλιση ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και ότι η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί για την καταβολή τους. Όταν οι κρατικές επιχορηγήσεις σχετίζονται με ένα περιουσιακό στοιχείο, η εύλογη αξία πιστώνεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως αναβαλλόμενα έσοδα και μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με ετήσιες ισόποσες δόσεις με βάση την αναμενόμενη ωφέλιμη διάρκεια ζωής του περιουσιακού στοιχείου που επιχορηγήθηκε. Όταν η επιχορήγηση σχετίζεται με τη δαπάνη, αναγνωρίζεται ως έσοδο στη διάρκεια της χρήσεως που απαιτείται για την αντιστοίχιση της επιχορήγησης σε συστηματική βάση στις δαπάνες τις οποίες προορίζεται να αποζημιώσει. Οι αποσβέσεις των επιχορηγήσεων εμφανίζονται στα «Λοιπά Έσοδα» στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

5.3.15. Προβλέψεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν:

- Η Εταιρεία έχει μια παρούσα δέσμευση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα γεγονότος του παρελθόντος,

- Πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της δέσμευσης και είναι δυνατό να εκτιμηθεί αξιόπιστα το ποσό της δέσμευσης.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται κατά την ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις και, στην περίπτωση που κρίνεται αναγκαίο, προεξοφλούνται με βάση ένα προ-φόρου προεξοφλητικό επιτόκιο.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται, εκτός και αν η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικού οφέλους είναι πιθανή.

5.3.16. Αναγνώριση Εσόδων

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των συναλλαγών, καθαρά από τους ανακτώμενους φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα ενδοοιμιλικά έσοδα κατά την ενοποίηση διαγράφονται πλήρως. Τα έσοδα αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει έσοδα, εξαιρουμένων των εσόδων από τόκους, μερίσματα καθώς και από οποιαδήποτε άλλη πηγή που προέρχεται από χρηματοοικονομικά μέσα (τα οποία αναγνωρίζονται με βάση το ΔΠΧΑ 9), στο βαθμό που αντικατοπτρίζουν το τίμημα το οποίο η Εταιρεία δικαιούται από τη μεταβίβαση των αγαθών και των υπηρεσιών με βάση μια προσέγγιση πέντε βημάτων:

1. Αναγνώριση των συμβάσεων με τους πελάτες
2. Αναγνώριση των όρων εκτέλεσης των συμβάσεων
3. Προσδιορισμός του τιμήματος της συναλλαγής
4. Επιμερισμός του τιμήματος της συναλλαγής ανάλογα με τους όρους εκτέλεσης των συμβάσεων
5. Αναγνώριση του εσόδου όταν η Εταιρεία εκπληρώνει τους όρους εκτέλεσης των συμβάσεων.

Οι πελάτες τιμολογούνται βάσει του συμφωνηθέντος χρονοδιαγράμματος πληρωμής και το αντίτιμο καταβάλλεται όταν τιμολογούνται. Όταν η χρονική στιγμή της τιμολόγησης διαφέρει από τη χρονική στιγμή της εκπλήρωσης της υποχρέωσης εκτέλεσης, ο Όμιλος αναγνωρίζει συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και συμβατικές υποχρεώσεις.

Τα παρακάτω συγκεκριμένα κριτήρια αναγνώρισης θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται κατά την αναγνώριση του εσόδου:

Έσοδα εκκαθάρισης συναλλαγών στην αγορά μετοχών

Τα έσοδα από εκκαθάριση συναλλαγών αναγνωρίζονται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της συναλλαγής και τη σχετική διενέργεια της εκκαθάρισης και του διακανονισμού της στο Χρηματιστήριο.

Έσοδα από παράγωγα προϊόντα

Τα έσοδα από αγορά παραγώγων αναγνωρίζονται κατά το χρόνο ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης της συναλλαγής στο Χρηματιστήριο Αθηνών, μέσω της ATHEXClear, που αποτελεί τον βραχίονα εκκαθάρισης συναλλαγών. Η είσπραξη των συναλλαγών για την αγορά παραγώγων γίνεται την επόμενη μέρα του διακανονισμού.

Έσοδα από Μέλη (δικαιώματα)

Η είσπραξη των συναλλαγών για την αγορά αξιών γίνεται την επόμενη ημέρα του διακανονισμού ή την Τρίτη εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα, εφόσον το Μέλος υποβάλλει σχετικό αίτημα. Για την αγορά παραγώγων η είσπραξη γίνεται την επόμενη ημέρα του διακανονισμού. Η τιμολόγηση και για τις αξίες και για τα παράγωγα γίνεται σε μηνιαία βάση.

Υπηρεσίες τεχνολογικής υποστήριξης

Τα έσοδα από υπηρεσίες τεχνολογικής υποστήριξης καταχωρούνται με βάση το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας.

Λοιπές υπηρεσίες

Τα έσοδα από λοιπές υπηρεσίες καταχωρούνται με βάση το χρόνο ολοκλήρωσης της προσφερόμενης υπηρεσίας.

Έσοδα από Τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονικής αναλογίας και με τη χρήση του πραγματικού επιτοκίου. Όταν υπάρχει ένδειξη για απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους, το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, προεξοφλούμενων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στη συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων στους μετόχους λογιστικοποιείται απ' ευθείας στα ίδια Κεφάλαια, καθαρή από κάθε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος (μέχρι την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων), ενώ καταχωρείται ως υποχρέωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις όταν η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

5.3.17. Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις

Τα υπόλοιπα προμηθευτών και λοιπών υποχρεώσεων αναγνωρίζονται στο κόστος που ταυτίζεται με την εύλογη αξία της μελλοντικής πληρωμής για τις αγορές των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν. Οι εμπορικές και λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις δεν είναι τοκοφόροι λογαριασμοί και συνήθως διακανονίζονται μέχρι 60 ημέρες για την Εταιρεία.

5.3.18. Έξοδα

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος σε δεδουλευμένη βάση.

5.3.19. Έρευνα και ανάπτυξη

Οι δαπάνες για ερευνητικές δραστηριότητες, που πραγματοποιούνται με την προοπτική να αποκτήσει η Εταιρεία νέες τεχνικές γνώσεις και αντιλήψεις, αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται. Οι αναπτυξιακές δραστηριότητες προϋποθέτουν την εκπόνηση μελέτης ή προγράμματος για την παραγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών. Τα έξοδα ανάπτυξης κεφαλαιοποιούνται μόνο αν το κόστος ανάπτυξης μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, το προϊόν ή η διαδικασία είναι παραγωγικά, τεχνικά και εμπορικά υλοποίησιμη, αναμένονται στο μέλλον οικονομικά οφέλη, και ο Όμιλος έχει την πρόθεση, έχοντας ταυτόχρονα στη διάθεση του επαρκείς πόρους, να ολοκληρώσει την ανάπτυξη και να χρησιμοποιήσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Η κεφαλαιοποίηση των δαπανών περιλαμβάνει το κόστος των άμεσων εξόδων συμβουλευτικών υπηρεσιών, την άμεση εργασία και κατάλληλη αναλογία των γενικών εξόδων. Λοιπές δαπάνες ανάπτυξης αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Οι δαπάνες ανάπτυξης που έχουν κεφαλαιοποιηθεί αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης.

Μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα αναμενόμενα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο στο οποίο αναφέρονται. Όλες οι άλλες δαπάνες, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για εσωτερικώς δημιουργούμενη υπεραξία και εμπορικά σήματα, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Η απόσβεση αναγνωρίζεται στην Κατάσταση

Συνολικού Εισοδήματος με τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης αφέλιμης ζωής των άυλων περιουσιακών στοιχείων από την ημερομηνία που είναι διαθέσιμα για χρήση. Η αφέλιμη ζωή για την τρέχουσα και συγκριτική περίοδο στην κεφαλαιοποίηση κόστους Ανάπτυξης είναι 5 χρόνια.

Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από τη διαγραφή ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης, αν υπάρχει, και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου. Αυτό το κέρδος ή η ζημία αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος όταν το περιουσιακό στοιχείο διαγράφεται.

5.3.20. Μισθώσεις

Ο καθορισμός του κατά πόσο μία συναλλαγή εμπεριέχει μίσθωση ή όχι βασίζεται στην ουσία της συναλλαγής κατά την ημερομηνία σύναψης της σχετικής σύμβασης, δηλαδή κατά πόσο η εκπλήρωση της συναλλαγής εξαρτάται από τη χρησιμοποίηση ενός ή περισσοτέρων περιουσιακών στοιχείων ή κατά πόσο η συναλλαγή εκχωρεί δικαιώματα χρήσης του περιουσιακού στοιχείου. Από 1.1.2019 εφαρμόστηκε το νέο ΔΠΧΑ 16 «περί μισθώσεων»

Η Εταιρεία ως μισθωτής:

Περιπτώσεις μισθώσεων περιουσιακών στοιχείων από τρίτους όπου η Εταιρία δεν αναλαμβάνει όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του περιουσιακού στοιχείου αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές και τα μισθώματα αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος σε σταθερή κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Οι μισθώσεις της Εταιρείας σύμφωνα με το νέο ΔΠΧΑ 16, από 1.1.2019 αντιμετωπίζονται χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση.

5.3.21. Σημαντικές εκτιμήσεις και κρίσεις Διοίκησης

Οι τομείς όπου απαιτούν υψηλότερου βαθμού κρίση και όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρατίθενται κατωτέρω:

Φόρος εισοδήματος

Απαιτείται κρίση από την Εταιρεία για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για φόρο εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικά αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος στη χρήση που ο προσδιορισμός των φορολογικών διαφορών θα λάβει χώρα (σημείωση 5.28).

Προβλέψεις για εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

Η Διοίκηση εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach) του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς απομείωσης υπολογίζεται με βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής των απαιτήσεων από πελάτες (σημείωση 5.21).

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν σχηματίσει πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις προκειμένου να καλύψουν επαρκώς τη ζημιά που μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα και προέρχεται από αυτές τις απαιτήσεις.

Ωφέλιμες ζωές των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων καθώς και των άυλων περιουσιακών στοιχείων - Αποτίμηση

Η Διοίκηση προβαίνει σε ορισμένες εκτιμήσεις αναφορικά με την αφέλιμη ζωή των αποσβεστέων παγίων. Αυτές οι υπολειπόμενες αφέλιμες ζωές επανεκτιμώνται περιοδικά για να εκτιμηθεί κατά πόσο συνεχίζουν να είναι κατάλληλες (σημείωση 5.19).

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται λόγω αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών στο βαθμό που είναι πιθανό ότι φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα στο μέλλον για να χρησιμοποιηθούν έναντι των ζημιών αυτών. Σημαντικές εκτιμήσεις της Διοίκησης απαιτούνται για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί, με βάση τον πιθανό χρόνο και το ύψος των μελλοντικών φορολογητέων κερδών σε συνδυασμό με το φορολογικό προγραμματισμό της οντότητας (βλέπε σημείωση 5.24).

Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού

Οι υποχρεώσεις για αποζημίωση του προσωπικού υπολογίζονται βάσει αναλογιστικών μεθόδων η διενέργεια των οποίων απαιτεί από την Διοίκηση να εκτιμήσει συγκεκριμένες παραμέτρους όπως η μελλοντική αύξηση των αμοιβών των εργαζομένων κλπ. Η Διοίκηση προσπαθεί, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς όπου η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρείται, να εκτιμά με όσο το δυνατό καλύτερο τρόπο τις παραμέτρους αυτές (σημείωση 5.10).

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η ύπαρξη ενδεχόμενων υποχρεώσεων απαιτεί από τη Διοίκηση τη συνεχή διενέργεια παραδοχών και αξιολογικών κρίσεων αναφορικά με την πιθανότητα μελλοντικά γεγονότα να συμβούν ή να μη συμβούν καθώς και της επίδρασης που τα γεγονότα αυτά μπορεί να έχουν στη δραστηριότητα της Εταιρείας (σημείωση 5.26).

Κεφαλαιοποίηση δαπανών ανάπτυξης

Τα έξοδα ανάπτυξης κεφαλαιοποιούνται μόνο αν το κόστος ανάπτυξης μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα, το προϊόν ή η διαδικασία είναι παραγωγικά, τεχνικά και εμπορικά υλοποιήσιμη, αναμένονται στο μέλλον οικονομικά οφέλη, και η Εταιρεία έχει την πρόθεση, έχοντας ταυτόχρονα στη διάθεση του επαρκείς πόρους, να ολοκληρώσει την ανάπτυξη και να χρησιμοποιήσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Η κεφαλαιοποίηση των δαπανών περιλαμβάνει αυστηρά το κόστος των άμεσων εξόδων, την άμεση εργασία και κατάλληλη αναλογία των γενικών εξόδων. Οι δαπάνες ανάπτυξης που έχουν κεφαλαιοποιηθεί αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Μεταγενέστερες δαπάνες κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα αναμενόμενα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο στο οποίο αναφέρονται. Αποσβένονται σε 5 χρόνια (20%).

5.3.22. Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες: Συγκεκριμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1 Ιανουαρίου 2019 ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση του Ομίλου σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Το ΔΠΧΑ 16 εκδόθηκε τον Ιανουάριο του 2016 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του προτύπου είναι να εξασφαλίσει ότι οι μισθωτές και οι εκμισθωτές παρέχουν χρήσιμη πληροφόρηση που παρουσιάζει εύλογα την ουσία των συναλλαγών που αφορούν μισθώσεις. Το ΔΠΧΑ 16 εισάγει ένα ενιαίο μοντέλο για το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του μισθωτή, το οποίο απαιτεί ο μισθωτής να αναγνωρίζει περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις για όλες τις συμβάσεις μισθώσεων με διάρκεια άνω των 12 μηνών, εκτός εάν το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο είναι μη σημαντικής αξίας. Σχετικά με το λογιστικό χειρισμό από την πλευρά του εκμισθωτή, το ΔΠΧΑ 16 ενσωματώνει ουσιαστικά τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 17. Επομένως, ο εκμισθωτής συνεχίζει να κατηγοριοποιεί τις συμβάσεις μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές μισθώσεις, και να ακολουθεί

διαφορετικό λογιστικό χειρισμό για κάθε τύπο σύμβασης. Η επίδραση του προτύπου στην Εταιρεία περιγράφεται στη σημείωση 5.20.

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποιήσεις) «Δικαιώματα πρόωρης αποπληρωμής με καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης»

Οι τροποποιήσεις παρέχουν στις εταιρείες την δυνατότητα, εφόσον πληρούν μία συγκεκριμένη συνθήκη, να επιμετρούν χρηματοοικονομικά στοιχεία με δικαιώμα πρόωρης αποπληρωμής και καταβολή αρνητικής ποινής εξόφλησης (negative compensation) στο αναπόσβεστο κόστος η στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων αντί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) «Μακροπρόθεσμες συμμετοχές σε συγγενείς και κοινοπραξίες»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι οι οντότητες πρέπει να λογιστικοποιούν τις μακροπρόθεσμες συμμετοχές τους σε μία συγγενή εταιρεία ή κοινοπραξία - στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης - με βάση το ΔΠΧΑ 9.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με τον χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία παρέχει επεξηγήσεις ως προς την αναγνώριση και επιμέτρηση του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση κάποιων στοιχείων. Το Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α 23 έχει εφαρμογή σε όλες τις πτυχές της λογιστικοποίησης του φόρου εισοδήματος όταν υπάρχει τέτοια αβεβαιότητα, συμπεριλαμβανομένου του φορολογητέου κέρδους/ζημιάς, της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τα φορολογικά κέρδη και φορολογικές ζημιές και τους φορολογικούς συντελεστές.

ΔΛΠ 19 (Τροποποιήσεις) «Τροποποίηση προγράμματος, περικοπή ή διακανονισμός»

Οι τροποποιήσεις καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο οι οντότητες πρέπει να προσδιορίζουν τα συνταξιοδοτικά έξοδα όταν λαμβάνουν χώρα αλλαγές σε συνταξιοδοτικά προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Ετήσιες βελτιώσεις σε ΔΠΧΑ (Κύκλος 2015 – 2017)

Οι τροποποιήσεις που παρατίθενται παρακάτω περιλαμβάνουν αλλαγές σε ένα ΔΠΧΑ.

ΔΛΠ 12 «Φόροι εισοδήματος»

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν πως μία οντότητα λογιστικοποιεί όλες τις επιπτώσεις στο φόρο εισοδήματος από πληρωμές μερισμάτων με τον ίδιο τρόπο.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (Τροποποιήσεις) «Ορισμός του ουσιώδους» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς πρέπει να χρησιμοποιείται, συμπληρώνοντας τον ορισμό με οδηγίες οι οποίες παρέχονταν έως τώρα σε άλλα σημεία των ΔΠΧΑ. Επιπλέον, έχουν βελτιωθεί οι διευκρινίσεις που συνοδεύουν τον ορισμό. Τέλος, οι τροποποιήσεις διασφαλίζουν ότι ο ορισμός του ουσιώδους εφαρμόζεται με συνέπεια σε όλα τα ΔΠΧΑ.

ΔΠΧΑ 9, ΔΛΠ 39 και ΔΠΧΑ 7 (Τροποποιήσεις) «Αναμόρφωση επιτοκίων αναφοράς» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)

Οι τροποποιήσεις αλλάζουν ορισμένες απαιτήσεις σχετικά με τη λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου ώστε να παρέχουν διευκόλυνση σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις της αβεβαιότητας που θα προκαλέσει η αλλαγή των επιτοκίων αναφοράς. Επιπλέον, οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις εταιρείες να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες στους επενδυτές σχετικά με τις σχέσεις αντιστάθμισής τους, οι οποίες επηρεάζονται άμεσα από αυτές τις αβεβαιότητες.

ΔΛΠ 1 (Τροποποίηση) «Ταξινόμηση υποχρεώσεων ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες» (εφαρμόζονται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2022)

Η τροποποίηση διευκρινίζει ότι οι υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες βάσει των δικαιωμάτων που είναι σε ισχύ στη λήξη της περιόδου αναφοράς. Η ταξινόμηση δεν επηρεάζεται από τις προσδοκίες της οντότητας ή από γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς. Επιπλέον, η τροποποίηση αποσαφηνίζει τη σημασία του όρου «διακανονισμός» μιας υποχρέωσης του ΔΛΠ 1. Η τροποποίηση δεν έχει υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

5.4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Γενικά – Περιβάλλον Διαχείρισης Κινδύνου

Βασική μέριμνα του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών (Όμιλος) αποτελεί η διαχείριση του κινδύνου που προκύπτει από τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

Ο Όμιλος, ως διοργανωτής της χρηματιστηριακής αγοράς, έχει αναπτύξει ένα πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται, διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξή του και συμβάλλοντας στη σταθερότητα και ασφάλεια της χρηματιστηριακής αγοράς. Ειδικότερα μέρος του Ομίλου είναι η Εταιρεία Εκκαθάρισης Συναλλαγών Χρηματιστηρίου Αθηνών (ATHEXClear) η οποία λειτουργεί ως κεντρικός αντισυμβαλλόμενος (Central Counterparty - CCP) στην εκκαθάριση των προϊόντων των αγορών αξιών και παραγώγων και ως εκ τούτου υποχρεούται να ικανοποιεί τις αυστηρές απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου EMIR (European Market Infrastructure Regulation) σχετικά με την διαχείριση κινδύνου, σύμφωνα με τον οποίο έχει αδειοδοτηθεί από το 2015.

Επίσης μέρος του Ομίλου είναι η Εταιρεία Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων (ATHEXCSD), η οποία βρίσκεται στο τελικό στάδιο της διαδικασίας ευθυγράμμισής της με το Ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο των Κεντρικών Αποθετηρίων CSDR. Στο πλαίσιο των εργασιών αυτών, ο Όμιλος προχώρησε σε αναδιοργάνωση των εποπτικών του λειτουργιών, εντάσσοντας τη διαχείριση κινδύνου σε κεντρική λειτουργία του Ομίλου με γραμμή αναφοράς στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Κατά το τρέχον έτος, το εσωτερικό και εξωτερικό κανονιστικό και νομικό πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου, αφορά σε αυτό στο οποίο υπόκειται άμεσα η ATHEXClear και έμμεσα ο Όμιλος σχετικά με τις υποχρεώσεις τους στην παρακολούθηση και διαχείριση κινδύνου, περιλαμβάνει τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή, τον Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών γνωστός ως EMIR.

Στρατηγική Κινδύνου και Διαχείριση Κινδύνου

Η στρατηγική κινδύνου του Ομίλου είναι ευθυγραμμισμένη με την επιχειρηματική στρατηγική του για την παροχή των κατάλληλων υποδομών για αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Σύμφωνα με την στρατηγική του Ομίλου, ορίζεται το επίπεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου ώστε να συνάδει με την κεφαλαιακή επάρκεια των εταιρειών του Ομίλου, να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων.

Οργανωτική δομή

Πέρα από συνολικά μέτρα για τη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας των συστημάτων του Ομίλου, κάθε οργανωτική μονάδα του Ομίλου είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται τους πιθανούς κινδύνους με τέτοιο τρόπο ώστε να αντιδρά άμεσα και αποτελεσματικά σε περίπτωση εμφάνισης γεγονότων κινδύνου.

Συνεχίζοντας την προσπάθεια των τελευταίων χρόνων και κατά το 2019 έγιναν προσπάθειες ενδυνάμωσης της λειτουργίας της διαχείρισης κινδύνου για το σύνολο του Ομίλου, ώστε να παραμείνει εναρμονισμένη η

ATHEXClear με τον κανονισμό EMIR ενώ παράλληλα να προετοιμαστεί η ATHEXCSD στα πρότυπα του CSDR και συγχρόνως να ακολουθεί η μητρική ATHEX τις διεθνείς καλές πρακτικές.

Ειδικότερα, για την κάθε εταιρία του Ομίλου διακριτά, η οργανωτική δομή που υποστηρίζει τη διαχείριση κινδύνου περιλαμβάνει τις παρακάτω μονάδες:

- **Διοικητικό Συμβούλιο**, το οποίο έχει την τελική ευθύνη και τη λογοδοσία αναφορικά με τη διαχείριση της λειτουργίας διαχείρισης κινδύνου της εταιρείας. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο ορίζει, καθορίζει και τεκμηριώνει ενδεδειγμένο επίπεδο ανοχής κινδύνου και ικανότητας ανάληψης κινδύνου της εταιρείας. Επίσης, το Συμβούλιο και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη μεριμνούν ώστε οι πολιτικές, οι διαδικασίες και οι έλεγχοι της εταιρείας να συνάδουν με το επίπεδο ανοχής κινδύνου και την ικανότητα ανάληψης κινδύνου της εταιρείας, και να εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο η εταιρεία αναγνωρίζει, αναφέρει, παρακολουθεί και διαχειρίζεται κινδύνους.
- **Επιτροπή Κινδύνου**, η οποία συμβουλεύει το Διοικητικό Συμβούλιο για θέματα διαχείρισης κινδύνου.
- **Επιτροπή Επενδύσεων της ATHEXClear**, η οποία λαμβάνει αποφάσεις για τον καθορισμό των ορίων και παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας, καθορίζει πολιτικές και πρότυπα για την επενδυτική στρατηγική, τις αρχές χρηματοδότησης, τη διαχείριση της ρευστότητας, τον κίνδυνο επιτοκίων και τη διαχείρισή του.
- **Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου & Εκκαθάρισης της ATHEXClear**, το οποίο είναι επαρκώς ανεξάρτητο από τις άλλες υπηρεσίες της εταιρείας και κύριο καθήκον του είναι η ολοκληρωμένη προσέγγιση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η ATHEXClear με στόχο την αναγνώριση τους, τον υπολογισμό τους και τέλος τη διαχείριση τους. Το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου διαθέτει την απαραίτητη δικαιοδοσία, τους απαραίτητους πόρους, εμπειρογνωμοσύνη και πρόσβαση σε όλες τις σχετικές πληροφορίες.
- **Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνου και Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου**, της οποίας ο επικεφαλής είναι ο Chief Risk Officer της μητρικής εταιρίας ATHEX, έχει την ευθύνη της αποδοτικής και αποτελεσματικής λειτουργίας των εποπτικών λειτουργιών του Ομίλου (Oversight Functions). Τα στελέχη της μονάδας, καλύπτουν τους θεσμικούς ρόλους των υπευθύνων κινδύνου (CRO's) της Athex και της AthexCSD όπως επίσης των υπευθύνων κανονιστικής συμμόρφωσης (CCO's) όλων των εταιριών του Ομίλου και συνεπώς καλύπτει το σύνολο των αρμοδιοτήτων και των ευθυνών τους ενώ είναι σε στενή συνεργασία με τις ελεγκτικές λειτουργίες του Ομίλου και συγκεκριμένα την Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.
- **Συντονιστική Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου**. Η συντονιστική επιτροπή αποτελείται από τους προέδρους των επιτροπών κινδύνου των τριών εταιριών του Ομίλου, οι οποίοι είναι μέλη των αντίστοιχων Διοικητικών Συμβουλίων, και του Group Chief Risk Officer. Της επιτροπής προεδρεύει ο πρόεδρος της επιτροπής κινδύνου της μητρικής εταιρίας Athex. Στόχος της επιτροπής είναι ο συντονισμός των τριών εταιριών σε θέματα στρατηγικής της διαχείρισης κινδύνου, διάθεσης ανάληψης κινδύνων και μεθόδων ελέγχου στην ανοχή των κινδύνων, έτσι ώστε να επιτυγχάνονται πολλαπλασιαστικά οφέλη για κάθε εταιρία ξεχωριστά, μέσω της ομιλικής λειτουργίας της διαχείρισης του κινδύνου.
- **Υπεύθυνος Κινδύνου (Chief Risk Officer)**, ο οποίος για θέματα διαχείρισης κινδύνων αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω του Προέδρου της Επιτροπής Κινδύνου και εφαρμόζει το πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου μέσω των πολιτικών και των διαδικασιών που θεσπίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.
- **Οργανωτικές Μονάδες**, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την αναγνώριση και διαχείριση των κινδύνων οι οποίες εμπύπτουν στο αντικείμενό τους και συμμετέχουν στη διαχείριση κινδύνων συνολικά του Ομίλου. Ειδικότερα, το Τμήμα Διαχείρισης Κινδύνου της ATHEXClear και η Μονάδα Διαχείρισης κινδύνου και κανονιστικής συμμόρφωσης, παρακολουθούν τα επίπεδα κινδύνου του Ομίλου σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Ενιαία διαχείριση κινδύνου

Οι υπηρεσίες που παρέχει ο Όμιλος ενέχουν διάφορους τύπους και επίπεδα κινδύνων και αναγνωρίζεται ότι η αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων συνίσταται από τα ακόλουθα:

- **Αναγνώριση & Εκτίμηση Κινδύνων:** Αναλύοντας τις παρούσες και μελλοντικές δραστηριότητες του Όμιλου, αναγνωρίζονται περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους. Οι αναγνωριζόμενοι κίνδυνοι αξιολογούνται ως προς την πιθανή έκθεση σε ζημία. Αυτό περιλαμβάνει γενικά την εκτίμηση τόσο της πιθανότητας επέλευσης της ζημίας όσο και των δυνητικών επιπτώσεων.
- **Έλεγχος Κινδύνων:** Οι ρυθμίσεις διαχείρισης του εκάστοτε κινδύνου αποτελούν το κλειδί για την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων και είναι σημαντικό να κατανοούνται από όλο το προσωπικό. Επιπλέον, η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την διασφάλιση της κατάλληλης εφαρμογής του ενιαίου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και των επιμέρους πολιτικών/πλαισίων.
- **Περιορισμός των Κινδύνων:** Η Διοίκηση προσδιορίζει την καλύτερη μέθοδο για τον περιορισμό των κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη τα κόστη και τα οφέλη. Ως γενική αρχή, ο Όμιλος δεν αναλαμβάνει κινδύνους που ενέχουν πιθανότητα καταστροφικών ή σημαντικών ζημιών. Όμοιως, αποφεύγεται η ασφάλιση έναντι πιθανών ζημιών που είναι σχετικά προβλέψιμες και χωρίς ουσιαστικό αντίκτυπο. Οι εναλλακτικές περιορισμού των κινδύνων εξαρτώνται από το επίπεδο ανοχής του Όμιλου έναντι των διαφόρων μορφών κινδύνου.
- **Παρακολούθηση & Αναφορά Κινδύνων:** Ο Όμιλος διαθέτει σύστημα αναφοράς και παρακολούθησης των κινδύνων που διαφοροποιείται ανά είδος κινδύνου και εταιρία του Όμιλου. Οι Μονάδες Διαχείρισης Κινδύνου των εταιρειών του Όμιλου παρακολουθούν τα επίπεδα κινδύνου της κάθε εταιρείας σε συνεχή βάση χρησιμοποιώντας τις ειδικές και εγκεκριμένες μεθόδους διαχείρισης κινδύνων, υπό τον συντονισμό της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνου & Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Όμιλου. Οι βασικές υποθέσεις, οι πηγές δεδομένων και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται κατά τη μέτρηση και παρακολούθηση των κινδύνων τεκμηριώνονται και δοκιμάζονται για την αξιοπιστία τους σε τακτική βάση μέσω του πλαισίου επανεξέτασης και ελέγχου και του πλαισίου επικύρωσης.

Κατηγορίες κινδύνου

Ο Όμιλος μεριμνά για την αντιμετώπιση όλων των κινδύνων εσωτερικών, ή εξωτερικών, παρόντων ή μελλοντικών και ιδιαίτερα εκείνων που έχουν αναγνωρισθεί ως σημαντικοί. Αναγνωρίζεται ότι κάθε υπηρεσία που προσφέρεται από τον Όμιλο μπορεί να τον εκθέσει σε οποιονδήποτε συνδυασμό των παρακάτω κινδύνων.

Οι συνήθεις κίνδυνοι στους οποίους λόγω της φύσης των εργασιών του μπορεί να εκτίθεται ο Όμιλος, είναι:

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος

- Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου (πιστωτικός κίνδυνος από την αθέτηση υποχρεώσεων εκκαθάρισης ενός ή περισσοτέρων αντισυμβαλλόμενων εκκαθαριστικών μελών).
- Κίνδυνος αγοράς (μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών, επιτοκίων, τιμών αγοράς, εμπορευμάτων και μεταβλητότητας), κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.
- Πιστωτικός κίνδυνος (κυρίως από επενδύσεις ιδίων κεφαλαίων).
- Κίνδυνος ρευστότητας (κυρίως κίνδυνος ταμειακών ροών) κυρίως ως αποτέλεσμα εμφάνισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου.

Λειτουργικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω ανεπάρκειας ή αποτυχίας εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων, από ανθρώπινο παράγοντα, ή από εξωτερικά γεγονότα όπου περιλαμβάνεται και ο νομικός κίνδυνος. Ο κίνδυνος που σχετίζεται με την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων, όπως και για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, αναδεικνύεται πλέον ως πολύ σημαντικός και λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα περιορισμού του.

Επιχειρηματικός κίνδυνος

Κίνδυνος λόγω νέων ανταγωνιστών, πτώσης των χρηματιστηριακών συναλλαγών, επιδείνωσης της εγχώριας και διεθνούς οικονομικής κατάστασης κ.λπ.

Περιγραφή κατηγοριών και κυρίων παραγόντων κινδύνου

Κίνδυνος Αγοράς

Η Εταιρεία εκτίθεται σε περιορισμένο βαθμό σε κίνδυνο αγοράς που απορρέει από τις δραστηριότητές της. Σε κάθε περίπτωση, η Εταιρεία παρακολουθεί την πιθανή έκθεση που μπορεί να επιφέρει κίνδυνο αγοράς και υπολογίζει τυχόν κεφάλαια που πρέπει να τηρεί έναντι του κινδύνου αγοράς σύμφωνα με τη μεθοδολογία υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων που εφαρμόζει. Πιθανή ζημία από κίνδυνο αγοράς ενδέχεται να εκδηλωθεί σε περίπτωση που εκδηλωθεί υπερημερία εκκαθαριστικού μέλους (κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου) καθώς η ATHEXClear είναι υποχρεωμένη να προβεί σε συναλλαγές κάλυψης των χαρτοφυλακίων του υπερήμερου μέλους.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Ο κίνδυνος αυτός δεν επηρεάζει ουσιαστικά τη λειτουργία της Εταιρείας, δεδομένου ότι οι συναλλαγές με τους πελάτες & τους προμηθευτές σε ξένο νόμισμα είναι περιορισμένες.

Πιστωτικός Κίνδυνος Αντισυμβαλλόμενου

Ο πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου της Εταιρείας, αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος.

Η ATHEXClear έχει λάβει βάσει των αποφάσεων 5, 6 και 7/556/8.7.2010 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, άδειες διαχειριστή και λειτουργίας για τα συστήματα εκκαθάρισης συναλλαγών επί άυλων αξιών (Σύστημα Αξιών) και επί παραγώγων (Σύστημα Παραγώγων). Βάσει των ιδιοτήτων αυτών, η ATHEXClear φέρει τον κίνδυνο αθέτησης από τα Εκκαθαριστικά Μέλη των υποχρεώσεων εκκαθάρισης και διακανονισμού των συναλλαγών όπως αυτές περιγράφονται στους Κανονισμούς (πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου ή «credit counterparty risk»). Επιπλέον, η ATHEXClear από τις 22 Ιανουαρίου 2015 έχει αδειοδοτηθεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος υπό τον Κανονισμό EMIR και έχει ένα πολύ αυστηρό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου.

Η ATHEXClear έχει θεσπίσει και εφαρμόζει σειρά μηχανισμών και χρηματοπιστωτικών πόρων για την κάλυψη των κινδύνων που αναλαμβάνει και την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος γενικότερα σε σχέση με το εύρος και την κλίμακα των συναλλαγών των οποίων έχει αναλάβει την εκκαθάριση. Οι μηχανισμοί που εφαρμόζει η ATHEXClear περιγράφονται στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Κινητών Αξιών σε Λογιστική Μορφή», στον «Κανονισμό Εκκαθάρισης Συναλλαγών επί Παραγώγων», στο «Πλαίσιο Διαχείρισης Κινδύνου» καθώς και στις σχετικές Αποφάσεις του Δ.Σ. της ATHEXClear.

Για την απόκτηση της ιδιότητας του Εκκαθαριστικού Μέλους, η Ε.Π.Ε.Υ. ή το Πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να πληροί συγκεκριμένες ελάχιστες προϋποθέσεις χρηματοοικονομικής και λειτουργικής επάρκειας που ορίζονται στους Κανονισμούς Εκκαθάρισης και οι οποίες πρέπει να πληρούνται σε συνεχή βάση καθ' όλη της διάρκεια λειτουργίας του.

Τόσο για την Αγορά Αξιών όσο και για την Αγορά Παραγώγων, η ATHEXClear εκκαθαρίζει τις συναλλαγές αναλαμβάνοντας το ρόλο του Κεντρικού Αντισυμβαλλόμενου. Για την κάλυψη του κινδύνου έναντι των εκκαθαριστικών μελών της η ATHEXClear παρακολουθεί και υπολογίζει σε ημερήσια βάση (τέλος ημέρας αλλά και ενδομερησίως σε σχεδόν πραγματικό χρόνο) περιθώριο ασφάλισης για κάθε λογαριασμό εκκαθάρισης των Εκκαθαριστικών Μελών και δεσμεύει τις αντίστοιχες πρόσθετες εγγυήσεις με τη μορφή μετρητών ή/και κινητών αξιών.

Επίσης διαχειρίζεται τα Κεφάλαια Εκκαθάρισης των δύο αγορών τα οποία λειτουργούν ως κεφάλαια αλληλοασφαλιστικού χαρακτήρα («risk sharing fund») και στο οποίο εισφέρουν τα Εκκαθαριστικά Μέλη αποκλειστικά με μετρητά. Βάσει των περιθωρίων που έχουν δεσμευτεί, αναθεωρούνται σε συνεχή βάση τα πιστωτικά όρια που αποδίδονται στα μέλη, η τήρηση των οποίων ελέγχεται σε πραγματικό χρόνο κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης. Το ελάχιστο ύψος των Κεφαλαίων Εκκαθάρισης επανυπολογίζεται κατ' ελάχιστον σε μηνιαία βάση σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού, έτσι ώστε το ύψος του να επαρκεί κατ' ελάχιστον για την κάλυψη κατά πάντα χρόνο των απαιτήσεων που θέτει ο EMIR, δηλαδή την απορρόφηση ζημιών πέραν των περιθωρίων ασφάλισης σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεων τουλάχιστον από τις δύο (2) ομάδες

εκκαθαριστικών μελών έναντι των οποίων η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη ζημιά από το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Αξίες, Παράγωγα) υπό ακραίες συνθήκες αγοράς.

Τα μοντέλα διαχείρισης κινδύνου και οι παραμετροί που χρησιμοποιούνται εξετάζονται ως προς την αποτελεσματικότητά τους σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά πιθανά σενάρια (Margin/Haircut Back-Testing, Default Fund Coverage under Stress), ενώ επικυρώνονται σε ετήσια βάση από εξωτερικό ανεξάρτητο εξειδικευμένο σύμβουλο.

Η Εταιρεία αντιμετωπίζει πιστωτικό κίνδυνο που προέρχεται από την επένδυση των ιδίων κεφαλαίων. Στο πλαίσιο της Επενδυτικής Πολιτικής, ορίζονται συγκεκριμένες αρχές για τις ρυθμίσεις τοποθέτησης των ταμειακών διαθεσίμων. Οι τοποθετήσεις κεφαλαίων γίνονται κατά κανόνα στην Τράπεζα της Ελλάδος, γεγονός που περιορίζει στο ελάχιστο την έκθεσή του σε κίνδυνο.

Οι τοποθετήσεις των διαθεσίμων για βραχυχρόνιες περιόδους που δεν ξεπερνούν το τρίμηνο γίνονται στα Ελληνικά Συστημικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα σύμφωνα με την Επενδυτική Πολιτική που έχει χαράξει η Στρατηγική Επιτροπή Επενδύσεων του Ομίλου ATHEX.

Η αξιολόγηση των Ελληνικών Συστημικών Τραπεζών από δύο έγκριτους Διεθνείς Οίκους Αξιολόγησης αναφέρεται παρακάτω:

BANK RATINGS

ALPHA BANK AE	GR
EUROBANK ERGASIAS SA	GR
NATIONAL BANK OF GREECE	GR
PIRAEUS BANK S.A	GR
BANK OF GREECE	GR
HSBC BANK PLC	GB

STANDARD & POOR'S				
Outlook	Long Term Local Issuer Credit	Short Term Local Issuer Credit	Long Term Foreign Issuer Credit	Short Term Foreign Issuer Credit
POS	B	B	B	B
POS	B	B	B	B
POS	B	B	B	B
POS	B-	B	B-	B
#N/A	NR	NR	NR	NR
NEG	A	A-1	A	A-1

ALPHA BANK AE	GR
EUROBANK ERGASIAS SA	GR
NATIONAL BANK OF GREECE	GR
PIRAEUS BANK S.A	GR
BANK OF GREECE	GR
HSBC BANK PLC	GB

MOODY'S				
Outlook	Local Long Term Bank Deposits	Foreign Long Term Bank Deposits	Subordinated Debt	Senior Unsecured Debt
POS	Caa1	Caa1	(P)Caa2	(P)Caa1
POS	Caa1	Caa1	Caa2	Caa2
POS	Caa1	Caa1	-	B1
POS	Caa2	Caa2	(P)Caa3	(P)Caa2
#N/A	#N/A	#N/A	#N/A	WR
NEG	-	-	A3	A2

Κίνδυνος Αγοράς

Η Εταιρεία ενδέχεται να εκτεθεί, σε περιορισμένο βαθμό, σε κίνδυνο αγοράς που απορρέει από τις δραστηριότητές της. Πιθανή ζημιά από κίνδυνο αγοράς ενδέχεται να προκύψει σε περίπτωση που εκδηλωθεί υπερημερία εκκαθαριστικού μέλους (πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου), καθώς η ATHEXClear είναι υποχρεωμένη να προβεί σε συναλλαγές κάλυψης των θέσεων του υπερήμερου μέλους, των οποίων η αξία υπόκειται σε διακυμάνσεις. Ο Όμιλος δεν επιθυμεί την έκθεσή του σε κίνδυνο αγοράς και για το λόγο αυτό έχει θεοπίσει γραμμές άμυνας, όπου υπό κανονικές άλλα και ακραίες συνθήκες αγοράς (stressed market conditions) μπορεί να καλύψει την ζημιά που μπορεί να προκύψει από ταυτόχρονη υπερημερία ενός ή περισσότερων εκκαθαριστικών μελών με προχρηματοδοτημένους πόρους των μελών του.

Κίνδυνος Ρευστότητας

Η έκθεση σε κίνδυνο ρευστότητας συνολικά για της Εταιρείας, διατηρείται σε πολύ χαμηλά επίπεδα με τη διατήρηση επαρκών διαθεσίμων.

Ο κυριότερος κίνδυνος ρευστότητας της Εταιρείας, αφορά κυρίως τις συναλλαγές της αγοράς αξιών και της αγοράς παραγώγων, στις οποίες η ATHEXClear λειτουργεί ως Κεντρικός Αντισυμβαλλόμενος.

Ειδικότερα για την ATHEXClear, στόχος είναι η διατήρηση επαρκούς επιπέδου ρευστότητας, ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της όσον αφορά σε πληρωμές και διακανονισμούς σε όλα τα σχετικά νομίσματα που καθίστανται πληρωτέα, στο τέλος κάθε ημέρας ή και, εφόσον απαιτείται, σε ενδοημερήσια βάση. Η εκτίμηση του ύψους των υποχρεώσεων της ATHEXClear γίνεται τόσο βάσει του επιχειρηματικού της σχεδίου, όσο και βάσει πιθανών, αλλά απρόβλεπτων, γεγονότων.

Η διαθέσιμη ρευστότητα της ATHEXClear εξετάζεται ως προς τα κριτήρια που θέτει ο κανονισμός EMIR. Σε καθημερινή βάση και κάτω από ακραία αλλά εύλογα σενάρια ακραίων συνθηκών αγοράς (stress tests) εξετάζεται αν επαρκούν τα ρευστά διαθέσιμα που μπορεί να προκαλέσει η ταυτόχρονη αθέτηση υποχρεώσεων των δύο (2) μεγαλύτερων ομάδων εκκαθαριστικών μελών έναντι των οποίων η ATHEXClear έχει τη μεγαλύτερη απαίτηση ρευστότητας για το κλείσιμο (close-out) των θέσεων τους για κάθε αγορά ξεχωριστά (Άξες, Παράγωγα). Επίσης, παρακολουθούνται οι ανάγκες ρευστότητας στο σύνολο της ATHEXClear με ανάλυση ληκτοτήτων ρευστότητας (liquidity gap analysis) σε καθημερινή βάση. Σε περίπτωση ανεπάρκειας των διαθέσιμων ρευστών διαθεσίμων λαμβάνονται άμεσα μέτρα για την αντιμετώπισή της.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Λειτουργικός Κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν επιδώκει την έκθεση σε λειτουργικό κίνδυνο, αλλά αποδέχεται περιορισμένη έκθεση σε κίνδυνο η οποία βασίζεται σε μία λογική σχέση μεταξύ εκτιμώμενου κόστους από τη μη διαχείρισή του και την ευελιξία που επιτρέπει η ανοχή στον κίνδυνο, ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες της αγοράς, να περιορίζεται το κόστος για τους συμμετέχοντες, να γίνεται η μέγιστη εκμετάλλευση των επιχειρηματικών ευκαιριών αλλά ταυτόχρονα να εξασφαλίζεται η ασφάλεια της αγοράς και η κάλυψη των κανονιστικών απαιτήσεων. Επίσης αποδέχεται ότι ο λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει ως αποτέλεσμα την αποτυχίας των συστημάτων, των εσωτερικών διαδικασιών, ανθρώπινου λάθους ή εξωγενών παραγόντων. Πιο συγκεκριμένα, αναγνωρίζεται ότι λειτουργικός κίνδυνος μπορεί να προκύψει, μεταξύ άλλων, λόγω: εξωτερικής ανάθεσης υπηρεσιών (outsourcing), εποπτικής και κανονιστικής μη συμμόρφωσης, κινδύνων πληροφοριακών συστημάτων και ασφάλειας πληροφοριών και εκτέλεσης έργων. Ο λειτουργικός κίνδυνος διατηρείται σε αποδεκτά επίπεδα, μέσω ενός συνδυασμού ορθής εταιρικής διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων, εύρωστων συστημάτων και ελέγχων.

Κατά το 2019 δεν υπήρξαν περιπτώσεις διακοπής των δραστηριοτήτων εκκαθάρισης, διακανονισμού και καταχώρισης του Ομίλου οφειλόμενης σε αστοχία ή μη διαθεσιμότητα των πληροφοριακών συστημάτων ή σε ανθρώπινο λάθος. Δεν προέκυψαν μείζονες ζημίες και χρηματικές απαιτήσεις οφειλόμενες σε δικαστικές διαφορές (νομικά και δικαστικά έξοδα) ή σε μη συμμόρφωση προς το εποπτικό πλαίσιο και τις συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου. Επίσης δεν αντιμετωπίσθηκαν ζημίες λόγω εξωτερικών γεγονότων.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Μέτρα μείωσης λειτουργικού κινδύνου

Η Εταιρεία αναγνωρίζει την ανάγκη προσδιορισμού, εκτίμησης, παρακολούθησης και μείωσης του λειτουργικού κινδύνου που εμπεριέχεται στις λειτουργίες και τις δραστηριότητές του, καθώς επίσης και την ανάγκη διατήρησης επαρκών κεφαλαίων, προκειμένου να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει το συγκεκριμένο τύπο κινδύνου.

Ειδικότερα, για την ATHEXClear, σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR, υπολογίζεται σε ετήσια βάση η κεφαλαιακή απαίτηση για λειτουργικούς κινδύνους χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του βασικού δείκτη (Basic Indicator Approach - BIA), ενώ έχει θεσπισθεί πλαίσιο συστηματικής παρακολούθησης του λειτουργικού κινδύνου.

Η Εταιρεία ATHEXClear εφαρμόζει πλαίσιο διαχείρισης λειτουργικών κινδύνων που επιτρέπει την αναγνώριση, μέτρηση, παρακολούθηση και διαχείριση των λειτουργικών της κινδύνων. Τα σημαντικότερα μέτρα μείωσης του λειτουργικού κινδύνου είναι η εφαρμογή σχεδίου επιχειρησιακής συνέχειας για το σύνολο των κρίσιμων υπηρεσιών του Ομίλου, η κατάρτιση πλάνου αντιμετώπισης των σημαντικότερων κινδύνων, η σύναψη ασφαλιστηρίων συμβολαίων, καθώς και μέτρα διασφάλισης της συμμόρφωσης σε νέους κανονισμούς. Ειδικά η ATHEXClear ακολουθεί συγκεκριμένη μεθοδολογία διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου, σύμφωνα με το οποίο διενεργεί σε τακτική βάση RCSA³ για την αξιολόγηση και κατηγοριοποίηση των κινδύνων, ορίζει Κύριους Δείκτες Κινδύνου (KRIs), διατηρεί βάση δεδομένων ζημιών (loss data base⁴), παράγει τακτικές αναφορές και προγραμματίζει δράσεις για την βελτίωση της διαχείρισης των κινδύνων.

Σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας (Business Continuity plan)

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Ο Όμιλος έχει επεξεργασθεί και θέσει σε λειτουργία κατάλληλες υποδομές και σχέδιο έκτακτης ανάκαμψης των λειτουργιών του, που περιλαμβάνουν:

- **Λειτουργία εναλλακτικού Μηχανογραφικού Κέντρου (Disaster Recovery site):** Ο Όμιλος συντηρεί εναλλακτικό μηχανογραφικό κέντρο για τα πληροφοριακά του συστήματα. Επίσης ο Όμιλος έχει λάβει και διατηρεί πιστοποίηση κατά το διεθνές πρότυπο επιχειρησιακής συνέχειας ISO-22301.
- **Συγκρότηση ομάδων διαχείρισης κρίσεων και διαχείρισης εκτάκτων συμβάντων:** Οι ομάδες αυτές έχουν σκοπό τη διατήρηση της συνέχειας παροχής όλων των υπηρεσιών (primary production services) σε περίπτωση απρόβλεπτου γεγονότος. Έχουν καθορισθεί συγκεκριμένες αρμοδιότητες και έχουν ανατεθεί σε ειδικώς εκπαιδευμένα στελέχη του Ομίλου.
- **Υπαρξή εφεδρικών πληροφοριακών συστημάτων:** Τα πληροφοριακά συστήματα του Ομίλου είναι εγκατεστημένα και λειτουργούν στο κέντρο δεδομένων της έδρας του Ομίλου. Το κέντρο δεδομένων αποτελείται από δύο, ανεξάρτητα ως προς τη χωροθέτηση, τις υποστηρικτικές εγκαταστάσεις και τις παρεχόμενες τεχνολογικές υπηρεσίες, κατοπτρικά –επιμέρους– κέντρα δεδομένων, ώστε να υπάρχει πλεονασμός (redundancy) και αυξημένη διαθεσιμότητα (high availability) διασφαλίζοντας την αδιάλειπτη λειτουργία των συστημάτων.

Ασφαλιστήρια συμβόλαια

Δυνητικές ζημιές από λειτουργικούς κινδύνους τους οποίους ο Όμιλος δεν δύναται ή δεν επιθυμεί να αναλάβει, καλύπτονται από ασφαλιστήρια συμβόλαια. Συγκεκριμένα, οι καλύψεις αφορούν, μεταξύ άλλων, σε αστική ευθύνη έναντι τρίτων και επαγγελματική ευθύνη (DFL/PI) και σε αστική ευθύνη μελών ΔΣ και στελεχών (D&O). Επίσης, υπάρχουν ασφαλιστήρια συμβόλαια πυρός και λοιπών κινδύνων για τα κτίρια και τον εργασιακό και υπολογιστικό εξοπλισμό του Ομίλου.

Κανονιστική συμμόρφωση

Με βασικούς στόχους τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, τους κανονισμούς και τις πολιτικές, τη μέτρηση και ελαχιστοποίηση του κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τη μη συμμόρφωση στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο, έχει συσταθεί Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης που λειτουργεί ανεξάρτητα από τις άλλες υπηρεσίες της Εταιρείας με γραμμές αναφοράς σαφείς και χωριστές από εκείνες των άλλων δραστηριοτήτων της. Βασικές αρμοδιότητες της Μονάδας είναι:

- Η παρακολούθηση αλλαγών θεσμικού και εποπτικού πλαισίου.
- Η παρακολούθηση της συμμόρφωσης της Εταιρείας στο θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο.

³ Risk Control Self-Assessment (RCSA): σε τακτικά διαστήματα η ATHEXClear διεξάγει workshops για τη κατηγοριοποίηση των κινδύνων ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας σε επίπεδο διαδικασιών και των ορισμένων Key Risk Indicators (KRIs).

⁴ Loss Database: σε καθημερινή βάση ενημερώνεται η βάση δεδομένων με γεγονότα λειτουργικού κινδύνου ανεξάρτητα από το ύψος ζημιάς.

- Η παροχή συμβουλών προς τις επιχειρησιακές μονάδες σχετικά με θέματα συμμόρφωσης.
- Η ελαχιστοποίηση του κινδύνου συμμόρφωσης.
- Η ανάπτυξη και εφαρμογή εσωτερικών πολιτικών, κανόνων και μέτρων συμμόρφωσης σε θέματα αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων, μετριασμού του κινδύνου εξωτερικής ανάθεσης, διαχείρισης παραπόνων, διαχείρισης αρχείων, προστασίας προσωπικών δεδομένων κ.λπ.

Επιχειρηματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι η εμφάνιση επιχειρηματικού κινδύνου εξαρτάται από τις μακροοικονομικές εξελίξεις και ότι επηρεάζεται από εξωτερικά γεγονότα όπως μεταβολές στο ανταγωνιστικό περιβάλλον των αγορών κεφαλαίου, μεταβολές στη διεθνή και εγχώρια οικονομική κατάσταση, κανονιστικές και ρυθμιστικές εξελίξεις, μεταβολές στο φορολογικό καθεστώς και στη τεχνολογία κ.λπ. Τέτοια γεγονότα μπορεί να έχουν επιπτώσεις στην ανάπτυξη και βιωσιμότητα του Ομίλου προκαλώντας μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας, μείωση των αναμενόμενων κερδών, αδυναμία ρευστοποίησης ή και απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων κ.λπ.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς και συστηματικά τις εξελίξεις και προσαρμόζεται στο διαμορφούμενο περιβάλλον.

Ειδικότερα, για την ATHEXClear, σύμφωνα με τον κανονισμό EMIR, υπολογίζεται σε ετήσια βάση η κεφαλαιακή απαίτηση για επιχειρηματικούς κινδύνους.

Ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία αναθεώρησης του πλαισίου αξιολόγησης, κατηγοριοποίησης και διαχείρισης των επιχειρησιακών κινδύνων του αξιοποιώντας το υφιστάμενο μοντέλο και τη σχετική εμπειρία στην ATHEXClear.

Η ραγδαία εξάπλωση του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

5.5. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ο πρωταρχικός στόχος της διαχείρισης κεφαλαίου της Εταιρείας είναι να εξασφαλιστεί η διατήρηση της υψηλής πιστοληπτικής του διαβάθμισης καθώς και των υγειών δεικτών κεφαλαίου, ώστε να υποστηρίζονται και να επεκτείνονται οι δραστηριότητες της Εταιρείας και να μεγιστοποιείται η αξία των Μετόχων.

Δεν υπήρξαν αλλαγές στην προσέγγιση που υιοθετεί η Εταιρεία σχετικά με τη διαχείριση κεφαλαίου κατά τη διάρκεια του έτους 2019

5.6. ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (CLEARING)

Τα έσοδα από εκκαθάριση συναλλαγών αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	31.12.2019	31.12.2018
Μετοχών	6.478	5.443
Ομολόγων	25	16
Παραγώγων	1.476	1.405
ETFs	4	5
Μεταθέσεις - Διασπάσεις (Ειδικών οδηγιών Διακανονισμού)	403	327
Εντολές γνωστοποίησης συναλλαγών	175	144
Σύνολο	8.561	7.340

Τα έσοδα από εκκαθάριση μετοχών τα οποία αποτελούνται από αυτά της οργανωμένης αγοράς και της κοινής πλατφόρμας, ανήλθαν στα €6,5 εκ. εμφανίζοντας αύξηση κατά 19,0%.

Τα έσοδα από την εκκαθάριση των συναλλαγών στα παράγωγα εμφάνισαν αύξηση κατά 5,1% (€1.476 χιλ. το 2019 έναντι 1.405 χιλ. το αντίστοιχο του 2018).

Τα έσοδα από μεταθέσεις – διασπάσεις ανέρχονται σε €403 χιλ. αυξημένα κατά 23,2% σε σχέση με το αντίστοιχο περσινό διάστημα, ενώ οι εντολές γνωστοποίησης συναλλαγών ανήλθαν σε €175 χιλ. εμφανίζοντας αύξηση κατά 21,5%.

5.7. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΥ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι συνδρομές των μελών της ATHEXClear για την αγορά παραγώγων. Τα έσοδα της κατηγορίας αυτής αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	31.12.2019	31.12.2018
Συνδρομές εκκαθαριστικών μελών παραγώγων	130	126
Σύνολο	130	126

5.8. ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (EMIR TR)

Για τις ανάγκες αυτών των υπηρεσιών έχουν συναφθεί συμβάσεις με τα μέλη μας καθώς και με προμηθευτή. Οι αντίστοιχες δαπάνες εμφανίζονται στη σημ. 5.18.

	31.12.2019	31.12.2018
Υπηρεσία EMIR TR	106	106
Σύνολο	106	106

5.9. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Για το έτος του 2019, τα έσοδα της κατηγορίας αυτής ανήλθαν σε €141 χιλ. έναντι των €20 χιλ. το αντίστοιχο διάστημα του 2018 και αφορούν υποστηρικτικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε Εταιρείες του Ομίλου ύψους €18 χιλ. και υποστηρικτικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε ENEXCLEAR ποσού €123 χιλ., ενώ για το 2018 δεν υπήρξε αντίστοιχο ποσό.

5.10. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το κόστος μισθοδοσίας κατά το έτος του 2019 ανήλθε σε €966 χιλ. έναντι €1,1 εκ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, εμφανίζοντας μείωση κατά 11,3%. Ο αριθμός των εργαζομένων στις 31.12.2019 διαμορφώθηκε σε 20 έναντι 26 ατόμων στις 31.12.2018.

Σύμφωνα με την λογιστική αρχή που εφαρμόζεται από 01.01.2013, κεφαλαιοποιούνται οι δαπάνες (δημιουργία CAPEX) που αφορούν ανάπτυξη συστημάτων της Εταιρείας. Το ποσό που κεφαλαιοποιήθηκε για το έτος του 2019 ανέρχεται στις €94 χιλ., παρουσιάζοντας αύξηση 20,5% σε σχέση με την αντίστοιχη περιόδο.

	31.12.2019	31.12.2018
Αποδοχές προσωπικού	597	709
Βonus Προσωπικού	155	6
Εργοδοτικές εισφορές	155	190
Αποζημιώσεις λόγω αποχώρησης προσωπικού	0	66
Πρόβλεψη αποζημ. προσωπικού (αναλογιστική μελέτη)	(30)	3
Λοιπές παροχές (ασφάλιστρα κλπ.)	89	115
Σύνολο	966	1.089

5.11. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ

Οι αμοιβές και τα έξοδα τρίτων αφορούν σε αμοιβές μελών Δ.Σ. και σε αμοιβές ελεγκτών.

	31.12.2019	31.12.2018
Αμοιβές μελών Δ.Σ.	18	5
Αμοιβές ελεγκτών	23	20
Αμοιβές συμβούλων & λοιπές αμοιβές	93	146
Λοιπές αμοιβές	11	4
Σύνολο	145	175

Οι αμοιβές ελεγκτών αφορούν σε τακτικό έλεγχο και φορολογικό πιστοποιητικό.

5.12. ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ/ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Οι δαπάνες συντήρησης λογισμικού για το 2019 ανήλθαν στο ποσό των €51χιλ. έναντι €74 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα .

Οι δαπάνες συντήρησης λογισμικού και εξοπλισμού αποτελούν συμβατικές υποχρεώσεις της Εταιρείας.

5.13. ΦΟΡΟΙ-ΦΠΑ

Ο μη εκπιπτόμενος φόρος προστιθέμενης αξίας και λοιποί φόροι που επιβαρύνουν το κόστος εργασιών διαμορφώθηκε στο ποσό των €213 χιλ. έναντι €151 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

5.14. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ / ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Στη κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται έξοδα όπως: φύλαξη και καθαρισμός εγκαταστάσεων, καθώς και δαπάνη υλικών καθαριότητας.

Τα έξοδα διαχείρισης κτηρίων και εξοπλισμού για το έτος του 2019 ανήλθαν σε €34 χιλ. έναντι €28 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα.

5.15. ΠΑΓΙΑ ΧΡΕΩΣΗ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Οι δαπάνες της πάγιας ετήσιας χρέωσης διακανονισμού διαμορφώθηκαν στο ποσό των €5.128 χιλ., έναντι €4.398 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, αυξημένες κατά 16,6%. Το ποσό αναφέρεται στον υπολογισμό για

το έτος του 2019 για την πάγια ετήσια χρέωση διακανονισμού εντολών, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1.α της κανονιστικής απόφασης 1 περί «χρεώσεων διαχείρισης και λειτουργίας συστήματος άυλων τίτλων» της ATHEXCSD.

Σύμφωνα με απόφαση του Δ.Σ. της ATHEXCSD η πάγια ετήσια χρέωση διακανονισμού εντολών από 1.1.2017 υπολογίζεται σε ποσοστό 60% επί των εσόδων της εκκαθάρισης των συναλλαγών όπως διαμορφώνονται στον οίκο εκκαθάρισης, με ελάχιστο καταβαλλόμενο ποσό τα €3,0 εκ. και μέγιστο καταβαλλόμενο ποσό τα €15,0 εκ. ετησίως.

5.16. ΛΟΙΠΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΩΔΑ

Τα λοιπά λειτουργικά έξοδα για το έτος του 2019 ανήλθαν σε €241 χιλ. έναντι €279 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα εμφανίζοντας μείωση 13,6%. Η κατηγορία αυτή αφορά κυρίως υποστηρικτικές υπηρεσίες που παρέχονται από άλλες Εταιρείες του Ομίλου Χρηματιστηρίου Αθηνών προς την ATHEXClear και αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	31.12.2019	31.12.2018
ΤτΕ - χρηματικός διακανονισμός	3	3
Έντυπα και γραφική ύλη	4	1
Έξοδα ταξιδιών	5	11
Ταχυδρομικά/Έξοδα μεταφορών	1	3
Αποθήκευτρα	1	1
Υπηρεσίες υποστηρικτικής λειτουργίας	176	176
Ενοίκια κτηρίων σε εταιρείες Ομίλου	15	55
Συνδρομές σε επαγγελματικές οργανώσεις και εισφορές (ΕΑΧ)	23	23
Λοιπά	12	6
Σύνολο	240	279

5.17. ΠΟΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Στο λειτουργικό αποτέλεσμα δεν υπολογίζεται ο Πόρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο οποίος διαμορφώθηκε στα €662 χιλ. για το έτος του 2019 έναντι €560 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, ενώ εισπράττεται για λογαριασμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στην οποία και αποδίδεται. Η μείωση οφείλεται στην μείωση της αξίας της εκκαθάρισης των συναλλαγών επί της οποίας υπολογίζεται.

5.18. ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (EMIR TR)

Τα έξοδα της κατηγορίας αυτής διαμορφώθηκαν στα €188 χιλ. έναντι €159 χιλ. το αντίστοιχο περσινό διάστημα, αυξημένα κατά 18,2%. Μεγάλο μέρος του ποσού αυτού εισπράττεται από τα Μέλη (σημ. 5.8).

	31.12.2019	31.12.2018
Δαπάνες Υπηρεσιών Πληροφορικής (EMIR-UNAVISTA FULL DELEGATED REPORTING)	188	159
Σύνολο	188	159

5.19. ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΚΑΙ ΑΥΛΑ ΠΕΡΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα ενσώματα και ασώματα πάγια της Εταιρείας κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018 αναλύονται ως εξής:

ATHEXCLEAR	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια Προγράμ/τα Η/Υ	Σύνολο
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2017	457	447	904
Προσθήκες χρήσης 2018	59	168	227
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2018	516	615	1.131
 Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2017	404	80	484
Αποσβέσεις χρήσης 2018	19	97	116
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2018	423	177	600
 Αναπόσβεστη αξία			
κατά την 31/12/2017	53	367	420
κατά την 31/12/2018	93	438	531
ATHEXCLEAR	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ασώματα πάγια Προγράμ/τα Η/Υ	Σύνολο
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2018	516	615	1.131
Προσθήκες χρήσης 2019	216	387	603
Αξία κτήσεως και αποτιμήσεως κατά την 31/12/2019	732	1.002	1.734
 Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2018	423	177	600
Αποσβέσεις χρήσης 2019	57	137	194
Συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την 31/12/2019	480	314	794
 Αναπόσβεστη αξία			
κατά την 31/12/2018	93	438	531
κατά την 31/12/2019	252	688	940

5.20. ΠΡΟΤΥΠΟ IFRS 16-ΜΙΣΘΩΣΕΙΣ

Επίδραση την 1.1.2019

Η Εταιρεία ως μισθωτής

Κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, η Εταιρεία εφάρμοσε ένα ενιαίο λογιστικό πλαίσιο για όλες τις μισθώσεις στις οποίες είναι μισθωτής. Οι μισθώσεις της Εταιρείας αφορούν σε ενοικίαση κτιρίων από εταιρεία του Ομίλου.

Η Εταιρεία αναγνώρισε δικαιώματα χρήσης παγίων και υποχρεώσεις για τις μισθώσεις αυτές που προηγουμένως ταξινομούνταν ως λειτουργικές εκτός από τις μισθώσεις χαμηλής αξίας.

Η Εταιρεία χρησιμοποίησε την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Βάσει αυτής της προσέγγισης, η υποχρέωση μίσθωσης αναγνωρίστηκε ως η παρούσα αξία υπολειπόμενων πληρωμών, προεξοφλημένης με το

κόστος επιπρόσθετου δανεισμού κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Το δικαίωμα χρήσης περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίστηκε σε ποσό ίσο με την αντίστοιχη υποχρέωση.

Η Εταιρεία εφάρμοσε τις πρακτικές διευκόλυνσης όπως παρακάτω:

- Χρησιμοποίησε ένα ενιαίο προεξοφλητικό επιτόκιο για τις μισθώσεις με παρόμοια χαρακτηριστικά
- Εξαίρεσε τις μισθώσεις με εναπομείνουσα διάρκεια 12 μήνες ή λιγότερο
- Εξαίρεσε τα αρχικά άμεσα κόστη των συμβάσεων

Το μέσο διαφορικό επιτόκιο δανεισμού που χρησιμοποιήθηκε ήταν 4%.

Η Εταιρεία χρειάστηκε να ασκήσει εκτίμηση σχετικά με τη διάρκεια της μίσθωσης του ακινήτου λαμβάνοντας υπόψιν όλα τα σημαντικά οικονομικά κίνητρα που έχει για να παραμείνει στη σύμβαση μετά την αρχική περίοδο. Παράγοντες που λήφθησαν υπόψιν ήταν η στρατηγική σημασία του ακινήτου και κυρίως το ύψος των επενδύσεων που θα χρειαζόταν να γίνουν για να βρεθεί ένα αντίστοιχο κτίριο που να πληροί τις προϋποθέσεις ασφαλείας που απαιτεί η λειτουργία της Εταιρείας.

Νέα λογιστική πολιτική για μισθωτές

Παρακάτω παρατίθενται οι νέες λογιστικές πολιτικές της Εταιρείας κατά την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16, που ισχύουν από την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής:

Δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων

Η Εταιρεία αναγνωρίζει δικαίωμα χρήσης περιουσιακών στοιχείων στην έναρξη της μίσθωσης (την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο προ χρήση). Τα δικαιώματα χρήσης παγίων επιμετρούνται στο κόστος τους, μειωμένο κατά τη συσσωρευμένη απόσβεση και την απομείωση της αξίας τους προσαρμοσμένο κατά την επιμέτρηση των αντίστοιχων υποχρέωσεων μισθώσεων.

Το κόστος του δικαιώματος χρήσης περιουσιακού στοιχείου αποτελείται από το ποσό της αρχικής επιμέτρησης της υποχρέωσης μίσθωσης, τυχόν μισθώματα τα οποία καταβλήθηκαν κατά την ημερομηνία έναρξης της μισθωτικής περιόδου ή προγενέστερα, τυχόν αρχικές άμεσες δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνθηκε ο μισθωτής και το κόστος με το οποίο θα επιβαρυνθεί ο μισθωτής προκειμένου να αποσυναρμολογήσει και να απομακρύνει το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο στην λήξη της μίσθωσης, εφόσον υπάρχει τέτοια υποχρέωση.

Τα δικαιώματα χρήσης περιουσιακών στοιχείων αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο στο νωρίτερο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου και της διάρκειας μίσθωσης. Όταν στον υπολογισμό της παρούσας αξίας έχει θεωρηθεί ότι θα εξασκηθεί τυχόν δικαίωμα εξαγοράς του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου, τότε το δικαίωμα χρήσης αποσβένεται στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του στοιχείου αυτού.

Τα δικαιώματα χρήσης παγίων υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

Υποχρεώσεις μισθώσεων

Κατά την έναρξη της μίσθωσης η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις μισθώσεων ίσες με την παρούσα αξία των μισθωμάτων κατά τη συνολική διάρκεια της σύμβασης μίσθωσης. Τα μισθώματα περιλαμβάνουν:

- τα σταθερά μισθώματα (συμπεριλαμβανομένων των ουσιαστικά σταθερών πληρωμών)
- τα κυμαινόμενα μισθώματα τα οποία εξαρτώνται από έναν δείκτη ή ένα επιτόκιο
- τα ποσά που αναμένεται να καταβληθούν από τον όμιλο βάσει εγγυημένων υπολειμματικών αξιών
- η τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς, εάν είναι μάλλον βέβαιο ότι ο Όμιλος θα ασκήσει αυτό το δικαίωμα, και
- την καταβολή ποινής για καταγγελία της μίσθωσης, εάν η διάρκεια της μίσθωσης αποτυπώνει την άσκηση δικαιώματος της Εταιρείας για καταγγελία της μίσθωσης.

Για να υπολογίσει την παρούσα αξία των πληρωμών, η Εταιρεία χρησιμοποιεί το διαφορικό επιτόκιο δανεισμού (incremental borrowing rate) κατά την ημερομηνία έναρξης της μίσθωσης, εάν το πραγματικό επιτόκιο δεν προσδιορίζεται ευθέως από τη σύμβαση μίσθωσης. Μεταγενέστερα της έναρξης της μίσθωσης το ποσό των υποχρεώσεων μισθώσεων προσαυξάνεται με έξοδα τόκων και μειώνεται με τις πληρωμές μισθωμάτων που πραγματοποιούνται.

Ποσά που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης

Δικαιώματα χρήσης παγίων	31.12.2019	01.01.2019
Ακίνητα	438.342,19	474.618,78
	438.342,19	474.618,78
Υποχρεώσεις Μισθώσεων		
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση Μισθώσεων	417.109,88	446.438,38
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση Μισθώσεων	29.328,50	28.180,40
	446.438,38	474.618,78

Ποσά που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης

Αποσβέσεις Δικαιωμάτων χρήσης	2019	2018
Ακίνητα	36.276,59	0
	36.276,59	0

Για το έτος 2019 οι τόκοι μίσθωσης υπολογίστηκαν σε €18.316,84 χιλ. και οι συνολικές πληρωμές των μισθωμάτων κατά την διάρκεια της χρήσης ανήλθαν σε €46.497,24.

5.21. ΠΕΛΑΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Όλες οι απαιτήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και, ως εκ τούτου, δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία της κατάστασης της χρηματοοικονομικής θέσης. Η ανάλυση των πελατών και των λοιπών απαιτήσεων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

	31.12.2019	31.12.2018
Πελάτες	624	357
Πελάτες Ομιλικοί	0	0
Μείον: προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	(6)	(15)
Καθαρές εμπορικές απαιτήσεις	618	342
Λοιπές απαιτήσεις		
Παρακρατούμενος φόρος μερισμάτων προς συμψηφισμό (1)	300	300
Προπληρωμένα μη δεδουλευμένα έξοδα	73	4
Χρεώστες διάφοροι	0	0
Σύνολο	373	304

- Παρακρατηθείς φόρος επί των μερισμάτων που εισπράχθηκε από τη συμμετοχή στο ΧΑ κατά 10% το 2012. Μέρισμα €1,2 εκ. * 25% (φόρος μερισμάτων) = €300 χιλ.

Η λογιστική αξία του υπολοίπου των παραπάνω απαιτήσεων κατά την 31.12.2019 αντικατοπτρίζει την εύλογη αξία τους.

Η κίνηση της πρόβλεψης των επισφαλών απαιτήσεων έχει ως ακολούθως:

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	
Υπόλοιπο 31.12.2017	15
Πρόσθετη πρόβλεψη στο 2018	0
Υπόλοιπο 31.12.2018	15
Πρόσθετη πρόβλεψη στο 2019	-9
Υπόλοιπο 31.12.2019	6

Στον παρακάτω πίνακα αναλύεται το σύνολο των απαιτήσεων από πελάτες

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31.12.2019	31.12.2018
Μη ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	617	350
Ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα	6	5
Προ προβλέψεων	623	355
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	-6	-15
Μετά προβλέψεων	617	340

Η ανάλυση παλαιότητας των ανοιχτών εμπορικών απαιτήσεων, που ήταν ληξιπρόθεσμες, είναι ως ακολούθως

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	31.12.2019	31.12.2018
'Έως 120 ημέρες	0	-1
121 -240 ημέρες	0	0
241 – 360 ημέρες	0	0
Πάνω από 360 ημέρες	6	6
Προ προβλέψεων	6	5

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, η Εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 και υπολογίζει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθόλη την διάρκεια ζωής των απαιτήσεών του.

Σε κάθε ημερομηνία Κατάστασης Χρηματοοικονομικής Θέσης, η Εταιρεία διενεργεί έλεγχο απομείωσης των απαιτήσεων χρησιμοποιώντας πίνακα με βάσει τον οποίο υπολογίζονται οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές. Η μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο την ημέρα της Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης είναι η λογιστική αξία κάθε κατηγορίας εισπρακτέων ως αναφέρεται παραπάνω.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η πληροφόρηση σχετικά με την έκθεση της Εταιρείας σε πιστωτικό κίνδυνο.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Μη ληξιπρόθεσμες	'Έως 120 ημέρες	121 – 240 ημέρες	241 – 360 ημέρες	Πάνω από 360 ημέρες
Αναμενόμενο ποσοστό ζημιάς	0%	0%	0%	0%	100%
Συνολικό ποσό απαιτήσεων	617	0	0	0	6
Αναμενόμενη ζημιά	0	0	0	0	6

Το νέο ΔΠΧΑ 9, που αφορά στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων προτρέπει τη χρήση ενός μοντέλου αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών που αντικαθιστά το παλιό μοντέλο των πραγματοποιημένων λογιστικών ζημιών που εφαρμοζόταν προηγουμένως. Σύμφωνα με αυτό το μοντέλο και προκειμένου να εκτιμηθεί η αναμενόμενη πιστωτική ζημιά στις εμπορικές απαιτήσεις στις 31.12.2019, η Εταιρείας κατένειμε τις απαιτήσεις από πελάτες σε χρονικές κλίμακες όπου εφάρμοσε συντελεστές απώλειας με βάση το ιστορικό σε κάθε χρονική κλίμακα. Η εργασία αυτή ανέδειξε ότι δεν απαιτείται η διενέργεια πρόσθετης επισφάλειας.

5.22. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΤΡΙΤΩΝ ΣΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΑΤΗΕΧClear (ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ)

Τα ταμειακά διαθέσιμα της ATHEXClear που αφορούν σε Ασφάλειες υπό μορφή μετρητών των Εκκαθαριστικών Μελών καθώς και τα διαθέσιμα του Κεφαλαίου Εκκαθάρισης σύμφωνα με την επενδυτική πολιτική της ATHEXClear, τηρούνται από την ATHEXClear σε λογαριασμό της που τηρεί ως Άμεσος Συμμετέχων στο Target2 στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Η εφαρμογή της επενδυτικής πολιτικής της ATHEXClear ξεκίνησε άμεσα με την εκκίνηση του νέου μοντέλου εκκαθάρισης και διαχείρισης κινδύνου της αγοράς παραγώγων, την 1.12.2014. Το ποσό των €184.873 χιλ. που αναλύεται κατωτέρω και απεικονίζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31.12.2019 και στο ενεργητικό και στις υποχρεώσεις, αφορά ασφάλειες Μελών της αγοράς παραγώγων και της αγοράς αξιών που κατατίθενται στο τραπεζικό λογαριασμό της ATHEXClear στην Τράπεζα της Ελλάδος και διαχειρίζεται η ATHEXClear, ενώ ποσό €35 χιλ. είναι κατατεθειμένο σε εμπορικό τραπεζικό λογαριασμό και αφορά υπόλοιπα αδρανών πελατών Κεφαλαίου Εκκαθάρισης

Η εφαρμογή του νέου μοντέλου στην αγορά αξιών σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 648/12 που αφορά το κεφάλαιο Εκκαθάρισης και εγγυήσεων Μελών για την αγορά αξιών τέθηκε σε ισχύ την 16.2.2015.

	31.12.2019	31.12.2018
Ασφάλειες Κεφ. Εκκαθάρισης Αγοράς Αξιών	13.089	12.151
Πρόσθετες Ασφάλειες Κεφ. Εκκαθάρισης Αγοράς Αξιών	107.272	99.838
Ασφάλειες Κεφ. Εκκαθάρισης Αγοράς Παραγώγων	12.793	6.488
Πρόσθετες Ασφάλειες. Κεφ. Εκκαθάρισης Αγοράς Παραγώγων	51.684	33.307
Υπόλοιπα αδρανών πελατών Κεφαλαίου Εκκαθάρισης	35	35
Σύνολο	184.873	151.819

5.23. ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΚΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ

Τα διαθέσιμα τοποθετούνται σε βραχυχρόνιες τοκοφόρες επενδύσεις με σκοπό να μεγιστοποιηθούν τα οφέλη, σύμφωνα πάντα με την πολιτική που χαράσσεται από την Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων της Εταιρείας.

Από τις 26/11/2014 τα ταμειακά διαθέσιμα της ATHEXClear, τηρούνται σε λογαριασμούς της στην Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με την επενδυτική πολιτική της Εταιρείας και τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 45 του Κανονισμού (ΕΕ) 153/2013. Από την ανωτέρω πολιτική εξαιρέται ένα ποσό το οποίο δεν υπερβαίνει τις €500 χιλ. που τηρείται στις εμπορικές τράπεζες και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις καθημερινές λειτουργικές ανάγκες της ATHEXClear.

Σημειώνεται ότι, οι καταθέσεις στην ΤτΕ έχουν αρνητικό επιτόκιο 0,5% από την 18/9/2019 και έπειτα.

Από την παραπάνω χρέωση των καταθέσεων στην ΤτΕ η Εταιρεία επιβαρύνθηκε στο έτος του 2019 με €129 χιλ. έναντι €122 χιλ. το αντίστοιχο περυσινό διάστημα.

Η ανάλυση των διαθεσίμων της Εταιρείας έχει ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2018
Καταθέσεις στην Τράπεζα της Ελλάδος	29.996	29.605
Καταθέσεις όψεως σε εμπορικές Τράπεζες	183	175
Ταμείο	2	3
Σύνολο	30.181	29.783

5.24. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Οι λογαριασμοί των αναβαλλόμενων φόρων ανήλθαν σε €47 χιλ. έναντι €48 χιλ. περσινή χρήση και αφορούν προβλέψεις αναλογιστικής μελέτης και άυλα περιουσιακά στοιχεία.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τις προσωρινές διαφορές οι οποίες προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις και της φορολογικής αξίας που αποδίδεται σε αυτά σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία.

Η χρέωση για αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος (αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση) στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος περιέχει τις προσωρινές φορολογικές διαφορές που προκύπτουν κυρίως από λογισθέντα έσοδα-κέρδη τα οποία θα φορολογηθούν σε μελοντικό χρόνο. Η πίστωση για αναβαλλόμενους φόρους (αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση) περιέχει κυρίως προσωρινές φορολογικές διαφορές που προκύπτουν από συγκεκριμένες προβλέψεις, οι οποίες είναι φορολογικά εκπεστέες κατά την πραγματοποίηση τους χρεωστικά και πιστωτικά υπόλοιπα αναβαλλόμενης φορολογίας συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά ισχυρό δικαίωμα συμψηφισμού και οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαίτησεις και υποχρεώσεις αφορούν σε φόρους εισοδήματος εισπραττόμενους από την φορολογική αρχή.

Αναβαλλόμενη Φορολογία	31.12.2019	31.12.2018
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαίτησεις	33	48
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	0	0
Σύνολο	33	48

Η ανάλυση των αναβαλλόμενων απαίτησεων αναλύεται ως εξής:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαίτησεις ΕΤΕΚ	ΑΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ	ΠΡΟΒΛΕΨΙΣ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΛΟΙΠΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΙΣ	IFRS-16	Σύνολο
Υπόλοιπο 1/1/2018	1	50	16		67
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων	1	(12)	(7)		(18)
(Χρέωση) / πίστωση λοιπών συνολικών εσόδων	0	1	0		1
Υπόλοιπο 31/12/2018	2	38	9		49
(Χρέωση) / πίστωση αποτελεσμάτων	(1)	(9)	(9)	(5)	(24)
(Χρέωση) / πίστωση λοιπών συνολικών εσόδων	0	8	0		8
Υπόλοιπο 31/12/2019	1	37	0	(5)	33

5.25. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

α) Μετοχικό κεφάλαιο

Μετά την απόσχιση του κλάδου εκκαθάρισης των συναλλαγών και εισφοράς του στην ATHEXClear το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαμορφώθηκε σε €25.500.000 αποτελούμενο από 8.500.000 κοινές ονομαστικές μετοχές αξίας €3 (τριών ευρώ) η κάθε μία. Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας παρέμεινε αμετάβλητο μέχρι την 31.12.2019.

β) Αποθεματικά

	31.12.2019	31.12.2018
Τακτικό αποθεματικό	254	240
Σύνολο	254	240

γ) Αποτελέσματα εις νέον

Τα αποτελέσματα εις νέον ύψους €4.636 χιλ. της 31.12.2018 αυξήθηκαν κατά €640 χιλ.(που είναι τα καθαρά κέρδη μετά από φόρους του έτους του 2019 ύψους €680 χιλ. μείον, το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού ύψους €14 χιλ. και τις αναλογιστικές ζημιές €26 χιλ.) και κατέληξαν στα αποτελέσματα εις νέον της 31.12.2019 ύψους €5.276 χιλ..

δ) Κεφαλαιακές απαιτήσεις

Σύμφωνα με τον Κανονισμό EMIR (άρθρο 45 του κανονισμού ΕΕ ΑΡΙΘ. 648/2012) ένας οίκος εκκαθάρισης πρέπει να διατηρεί γραμμές άμυνας σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης μέλους.

Σύμφωνα με το άρθρο 35 των τεχνικών προτύπων για τους οίκους εκκαθάρισης υπολογίζεται το ποσό των ιδίων πόρων των κεντρικών αντισυμβαλλομένων που χρησιμοποιούνται στις γραμμές άμυνας σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης, συγκεκριμένα:

- Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος διατηρεί και επισημαίνει χωριστά ποσό ειδικών ιδίων πόρων για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 45 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.
- Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος υπολογίζει το ελάχιστο ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 πολλαπλασιάζοντας το ελάχιστο κεφάλαιο, περιλαμβανομένων των αδιανέμητων κερδών και αποθεματικών για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 και του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 152/2013 της Επιτροπής (1), με το 25%.

Ο κεντρικός αντισυμβαλλόμενος αναθεωρεί το εν λόγω ελάχιστο ποσό σε ετήσια βάση.

Με βάση τα ανωτέρω η ATHEXClear ως αναγνωρισμένος οίκος εκκαθάρισης εκπόνησε έκθεση «Μεθοδολογία Υπολογισμού Κεφαλαιακών Απαιτήσεων» σε συνεργασία με συμβούλους, όπου αναλύεται η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε προκειμένου να εκτιμηθούν οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αντισυμβαλλομένου, κίνδυνος αγοράς, κίνδυνο τερματισμού, λειτουργικό κίνδυνο και επιχειρηματικό κίνδυνο. Η μεθοδολογία που εφαρμόστηκε βασίζεται στα εξής:

- Κανονισμός (ΕΕ) 648/2012 και (ΕΕ) 152/2013 και (ΕΕ) 153/2013
- Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013
- FSA: Prudential sourcebook for Banks, Building Societies and Investment Firms
 - BIRBU 13,4 CCR mark to market method
 - BIRBU 5,4 Financial collateral
 - BIRBU 3 Standardized credit risk

Η ATHEXClear υπολογίζει τακτικά σε τριμηνιαία βάση και εμφανίζει στις χρηματοοικονομικές εκθέσεις και ενδιάμεσες χρηματοοικονομικές καταστάσεις τις κεφαλαιακές απαιτήσεις που είναι απαραίτητες προκειμένου να ανταποκρίνεται στις κανονιστικές υποχρεώσεις της.

Η ATHEXClear εφαρμόζει διαδικασίες για τον προσδιορισμό όλων των πηγών κινδύνων που μπορεί να επηρεάσουν τις τρέχουσες λειτουργίες της και εξετάζει την πιθανότητα δυνητικών δυσμενών επιπτώσεων για τα έσοδα ή τις δαπάνες της και το επίπεδο του κεφαλαίου της.

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις της ATHEXClear με ημερομηνία 31.12.2019 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Κεφαλαιακές Απαιτήσεις (Ευρώ '000)	Κεφαλαιακές Απαιτήσεις της 31.12.2019
Είδος Κινδύνου	
Πιστωτικός κίνδυνος (σύνολο)	216
Αγορά Παραγώγων	
Αγορά Αξιών	0
Τοποθέτηση Ιδίων Κεφαλαίων	216
Κίνδυνος Αγοράς	0
Κίνδυνος Συναλλάγματος	0
Λειτουργικός Κίνδυνος	171
Τερματισμού Λειτουργίας	3.803
Επιχειρηματικός Κίνδυνος	1.902
Σύνολο Κεφαλαιακών Απαιτήσεων	6.092
Notification Threshold (110% των ανωτέρω Κεφαλαιακών Απαιτήσεων)	6.701
Πρόσθετοι Ειδικοί Πόροι (25% των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων της 31.12.2019)	1.523

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις όπως υπολογίζονται ανωτέρω είναι σημαντικά χαμηλότερες από το ύψος των ιδίων κεφαλαίων που εμφανίζονται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της Εταιρείας της 31.12.2019. Επιπλέον οι κεφαλαιακές απαιτήσεις είναι σημαντικά χαμηλότερες από το ύψος των ταμειακών διαθεσίμων που τηρεί η ATHEXClear σε λογαριασμούς εμπορικών τραπεζών και στην Τράπεζα της Ελλάδος.

Εάν τα ίδια κεφάλαια της ATHEXClear υπολογιστεί ότι είναι χαμηλότερα από το 110% των κεφαλαιακών απαιτήσεων όπως προσδιορίζεται ανωτέρω ή χαμηλότερο από το 110% των 7,5 εκ. «κατώφλι κοινοποιίησης» (notification threshold), η ATHEXClear είναι υποχρεωμένη να αποστείλει αμέσως κοινοποίηση στην αρμόδια αρχή (Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς) και να την ενημερώνει τουλάχιστον σε εβδομαδιαία βάση, μέχρις ότου το ποσό του κεφαλαίου που κατέχει να υπερβεί πάλι το κατώφλι κοινοποίησης.

Οι πρόσθετοι ειδικοί πόροι ύψους €1.523 χιλ. όπως υπολογίζονται ανωτέρω και παραμένουν σταθεροί στη διάρκεια του 2019, κατανέμονται κατά 50,57 % (€770 χιλ.) στην αγορά αξιών και 49,43 % (€753 χιλ.) στην αγορά παραγώγων κατά την 31.12.2019.

5.26. ΠΡΟΒΛΕΨΙΣ

	31.12.2019	31.12.2018
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (σημ. 5.10)	155	150
Αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	155	150

Η Εταιρεία δεν έχει διενεργήσει προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους μέσα στο έτος του 2019.

Η κίνηση προβλέψεων αναλύεται στον παρακάτω πίνακα :

ATHEXClear	Προβλέψεις Αποζημίωσης	Προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους
Υπόλοιπο την 31.12.2017	20	20
Χρησιμοποιηθέσα πρόβλεψη	(20)	0
Υπόλοιπο την 31.12.2018	0	20

ATHEXClear	Προβλέψεις Αποζημίωσης	Προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους
Υπόλοιπο την 31.12.2018	0	20
Χρησιμοποιηθέσα πρόβλεψη	0	0
Υπόλοιπο την 31.12.2019	0	20

	31.12.2019	31.12.2018
Λοιπές προβλέψεις	20	20
Σύνολο λοιπών προβλέψεων	20	20

Υποχρεώσεις προς εργαζομένους

Η κίνηση της πρόβλεψης για την 31.12.2019 φαίνεται αναλυτικά στον ακόλουθο πίνακα:

Λογιστικές Απεικονίσεις σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΔΠ 19 (ποσά σε €)	Εταιρεία	
	31.12.2019	31.12.2018
Ποσά αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	154.972	150.333
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	154.972	150.333
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	3.817	3.781
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	2.661	2.427
Κανονικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	6.478	6.208
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας		75.719
Άλλο έξοδο/(έσοδο)	(36.178)	6.720
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	(29.700)	88.647
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της χρήσης	150.333	148.900
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	3.817	3.781
Κόστος τόκου	2.661	2.427
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη		(85.606)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας		75.719
Άλλο έξοδο/(έσοδο)	(36.178)	6.720
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - οικονομικές υποθέσεις	19.883	(3.960)
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - δημογραφικές υποθέσεις	6.575	0
Αναλογιστική ζημιά/(κέρδος) - εμπειρία χρήσης	7.881	2.352
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της χρήσης (σημ.5.26)	154.972	150.333
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	(26.458)	3.960
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(7.881)	(2.352)
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	(34.339)	1.608
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	(34.339)	1.608
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης		

Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη της χρήσης	150.333	148.900
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη		(85.606)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό των αποτελεσμάτων	(29.700)	88.647
Συνολικό ποσό που αναγνωρίζεται στην Καθαρή Θέση	34.339	(1.608)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος της χρήσης (5.26)	154.972	150.333

Οι αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στην αναλογιστική μελέτη σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 είναι οι ακόλουθες:

Αναλογιστικές παραδοχές	Ημερομηνία αποτίμησης	
	31.12.2019	31.12.2018
Επιτόκιο προεξόφλησης	0,96%	1,77%
Αύξηση αποδοχών (μακροχρ.)	1,00%	1,00%
Πληθωρισμός	1,00%	1,00%
Θνητισμότητα	Ε V K 2000 (ελβετικός πίνακας)	Ε V K 2000 (ελβετικός πίνακας)
Ποσοστό αποχωρήσεων (Turnover)	0,50%	0,50%
Ηλικίες κανονικής αποχώρησης	Οι όροι αποχώρησης του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης που ανήκει ο κάθε εργαζόμενος	Οι όροι αποχώρησης του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης που ανήκει ο κάθε εργαζόμενος
Διάρκεια υποχρεώσεων	17.7	17.75

5.27. ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Όλες οι υποχρεώσεις είναι βραχυπρόθεσμες και ως εκ τούτου δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Η ανάλυση των προμηθευτών και των λοιπών υποχρεώσεων παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	31.12.2019	31.12.2018
Προμηθευτές	90	131
Προμηθευτές Ομιλικοί (1)	120	20
Πόρος Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (2)	351	230
Δεδουλευμένες παροχές τρίτων	38	56
Βonus πληρωτέο (3)	153	1
Πιστωτές διάφοροι	37	32
Σύνολο	789	470

- Στο ποσό των υποχρεώσεων προς τις Εταιρείες του Ομίλου στις 31.12.2019 περιλαμβάνεται ποσό €120 χιλ. που αφορά σε υποχρεώσεις από ενδοομιλικές συναλλαγές έτους 2019 που όφειλε η ATHEXClear προς την ATHEXCSD.
- Ο Πόρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (€351 χιλ.) υπολογίζεται επί των χρηματιστηριακών συναλλαγών στην αγορά αξιών και παραγώγων και αποδίδεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εντός δύο μηνών από τη λήξη κάθε εξαμήνου. Το ανωτέρω ποσό αφορά το δεύτερο εξάμηνο 2019 (σημ.5.17).
- Αφορά πρόβλεψη bonus για το προσωπικό για τα έτη 2018 και 2019.

Η λογιστική αξία των παραπάνω υποχρεώσεων αντικατοπτρίζει την εύλογη αξία τους.

5.28. ΦΟΡΟΙ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ

Οι φόροι πληρωτέοι αναλύονται ως εξής:

	31.12.2019	31.12.2018
Φόρος μισθωτών υπηρεσιών	20	27
Λουποί φόροι	24	5
Σύνολο	44	32

5.29. ΤΡΕΧΩΝ ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΠΛΗΡΩΤΕΟΙ

Η Διοίκηση της Εταιρείας στηριζόμενη στις δυνατότητες που παρέχει η φορολογική νομοθεσία σχεδιάζει την πολιτική της με τρόπο ώστε να ελαχιστοποιεί τη φορολογική της επιβάρυνση. Βάσει αυτής της παραδοχής, έχει θεωρηθεί ότι τα κέρδη της χρήσης που πραγματοποίησε η Εταιρεία θα διανεμηθούν σε αφορολόγητα αποθεματικά κατά το μέγιστο δυνατό επιτρεπόμενο ποσό τους.

Οι μη εκπιπτόμενες δαπάνες περιλαμβάνουν, κυρίως προβλέψεις, διάφορα έξοδα, καθώς επίσης ποσά τα οποία θεωρούνται από την Εταιρεία ως μη δυνάμενα να δικαιολογηθούν ως παραγωγικές δαπάνες σε ενδεχόμενο φορολογικό έλεγχο και οι οποίες αναμορφώνονται από τη διοίκηση κατά τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος.

	31.12.2019	31.12.2018
Φόρος Εισοδήματος	231	132
Αναβαλλόμενος Φόρος	23	19
Έξοδο φόρου εισοδήματος	254	151

Η συμφωνία του φόρου εισοδήματος με τα κέρδη προ φόρων, με βάση τους ισχύοντες συντελεστές και του εξόδου της φορολογίας, έχει ως εξής:

Φόρος Εισοδήματος	31.12.2019	31.12.2018
Κέρδη προ φόρων	934	441
Συντελεστής φόρου εισοδήματος	24%	29%
Αναμενόμενο έξοδο φόρου	224	128
Φορολογική επίδραση μη εκπιπτόμενων δαπανών	32	23
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	(2)	
Έξοδο φόρου εισοδήματος	254	151

	31.12.2019	31.12.2018
Υποχρεώσεις / (Απαιτήσεις) 31.12	(87)	(74)
Έξοδο Φόρου Εισοδήματος	231	132
Φόροι καταβληθέντες	(84)	(145)
Υποχρεώσεις / (Απαιτήσεις)	60	(87)

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Για τις χρήσεις 2011 έως 2015, οι Ελληνικές Ανώνυμες Εταιρείες και οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης που οι ετήσιες χρηματοοικονομικές τους καταστάσεις ελέγχονται υποχρεωτικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν «Ετήσιο Πιστοποιητικό» που προβλέπεται στην παρ.5 του άρθρου 82 του Ν.2238/1994 και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013, το οποίο εκδίδεται μετά από φορολογικό έλεγχο που διενεργείται από τον ίδιο Νόμιμο Ελεγκτή ή ελεγκτικό γραφείο που ελέγχει τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Κατόπιν ολοκλήρωσης του φορολογικού ελέγχου, ο Νόμιμος Ελεγκτής ή το ελεγκτικό γραφείο εκδίδει στην Εταιρεία «Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης» και στην συνέχεια την υποβάλει ηλεκτρονικά στο Υπουργείο Οικονομικών.

Από τη χρήση 2016 και μετά η έκδοση του «Ετήσιου Πιστοποιητικού» είναι προαιρετική. Η φορολογική αρχή διατηρεί το δικαίωμα να προχωρήσει σε φορολογικό έλεγχο εντός του θεσπισθέντος πλαισίου όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 36 του Ν.4174/2013.

Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις

Για την χρήση 2011, η Εταιρεία έχει ελεγχθεί από την PricewaterhouseCoopers A.E. και για τις χρήσεις 2012 – 2016 έχει ελεγχθεί από την Ernst and Young AE και έχει λάβει «Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης» χωρίς επιφύλαξη σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρο 82 παραγρ.5 Ν.2238/1994 για τις χρήσεις 2011-2013 και άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 για τις χρήσεις 2014-2015).

Για τη χρήση 2018 ο φορολογικός έλεγχος έχει διενεργηθεί από την PricewaterhouseCoopers A.E. σύμφωνα με το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 και το φορολογικό πιστοποιητικό έχει χορηγηθεί εντός του Οκτωβρίου 2019.

Για την χρήση 2019 ο φορολογικός έλεγχος είναι σε εξέλιξη και το φορολογικό πιστοποιητικό αναμένεται να χορηγηθεί εντός του 2020.

5.30. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

Η αξία των συναλλαγών & τα υπόλοιπα της Εταιρείας με συνδεδεμένα μέρη αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	31.12.2019	31.12.2018
Αμοιβές διευθυντικών στελεχών & μελών της διοίκησης	31	104

Στη συνέχεια αναλύονται τα ενδοομιλικά υπόλοιπα κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018, καθώς και οι διεταιρικές συναλλαγές των Εταιρειών του Ομίλου, κατά την 31.12.2019 και 31.12.2018 αντίστοιχα:

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2019				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Απαιτήσεις	0	446.609	0
	Υποχρεώσεις	0	0	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	0	0	120.246
	Υποχρεώσεις	446.609	0	1.600
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.600	0
	Υποχρεώσεις	0	120.246	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ (σε €) 31-12-2018				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Απαιτήσεις	0	404.920	0
	Υποχρεώσεις	0	3.069	0
ATHEXCSD	Απαιτήσεις	3.069	0	20.047
	Υποχρεώσεις	404.920	0	1.611
ATHEXCLEAR	Απαιτήσεις	0	1.611	0
	Υποχρεώσεις	0	20.047	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 31-12-2019				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	386.451	110.522
	Έξοδα	0	315.069	0
	Έσοδα από μερίσματα	0	3.210.400	0
ATHEXCSD	Εσοδα	315.069	0	5.940.953
	Έξοδα	386.451	0	26.006
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	26.006	0
	Έξοδα	110.522	5.940.953	0

ΕΝΔΟΟΜΙΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ-ΕΞΟΔΑ (σε €) 31-12-2018				
		ATHEX	ATHEXCSD	ATHEXCLEAR
ATHEX	Εσοδα	0	402.376	109.822
	Έξοδα	0	308.833	0
	Έσοδα από μερίσματα	0	802.600	0
ATHEXCSD	Εσοδα	308.833	0	5.085.351
	Έξοδα	402.376	0	16.258
ATHEXCLEAR	Εσοδα	0	16.258	0
	Έξοδα	109.822	5.085.351	0

Οι ενδοομιλικές συναλλαγές αφορούν, πάγια χρέωση διακανονισμού εντολών, (άρθρο 1 απόφαση 1 ATHEXCSD), εντολές διακανονισμού (άρθρο 1 απόφαση 1 περί χρεώσεων ATHEXCSD) καθώς και υποστηρικτικές υπηρεσίες που τιμολογούνται σε τιμές παρόμοιες με αυτές που διενεργούνται μεταξύ τρίτων.

5.31. ΜΕΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ	
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Όνομα	Θέση
Αλέξιος Πιλάβιος	Πρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γκίκας Μάναλης	Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σωκράτης Λαζαρίδης	Διευθύνων Σύμβουλος
Ανδρέας Μηταφίδης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Πιμπλής	Εκτελεστικό Μέλος
Χαράλαμπος Σαχίνης	Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Διονύσιος Χριστόπουλος	Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

5.32. ΕΠΙΔΙΚΕΣ Ή ΥΠΟ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Δεν υπάρχουν. Όλες οι απαιτήσεις εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν στο ακέραιο.

5.33. ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Η ραγδαία εξάπλωση της νόσου του κορονοϊού (COVID-19), βρήκε το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα και τις επιχειρήσεις σε σημαντικό ποσοστό απροετοίμαστες. Η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται σε μια περίοδο αβεβαιότητας και αστάθειας, οι συνέπειες της οποίας είναι δύσκολο να εκτιμηθούν με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα. Οι οικονομικές επιπτώσεις θα εξαρτηθούν από τη διάρκεια, την ένταση και το βαθμό εξάπλωσης της νόσου στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Παράλληλα, η κρίσιμη περίοδος που διανύουμε και οι οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας, έχουν επιφέρει μεγάλες αλλαγές στην εργασιακή μας καθημερινότητα.

Οι εταιρείες καλούνται πλέον να λειτουργήσουν κάτω από σύνθετες και αντίξοες συνθήκες, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ένα ασφαλές και αποτελεσματικό περιβάλλον τόσο για το προσωπικό τους όσο και τους πελάτες και συνεργάτες τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Χρηματιστήριο Αθηνών έχει θέσει σε εφαρμογή σειρά προληπτικών μέτρων, στηρίζοντας από την πρώτη στιγμή την εθνική πρωτοβουλία και ακολουθώντας τις υποδείξεις των αρμοδίων για την λήψη συγκεκριμένων μέτρων περιορισμού εξάπλωσης του ιού.

Κατόπιν της επιβεβαίωσης κρούσματος σε μέλος της Διοίκησης του Ομίλου, προχωρήσαμε στην ταχύτατη ανάληψη μέτρων με στόχο την προστασία του προσωπικού, των συνεργατών και των πελατών μας. Συγκεκριμένα, προχωρήσαμε σε τακτικές απολυμάνσεις του κτιρίου που στεγάζει τις εταιρείες του Ομίλου και σε άμεση εφαρμογή εξ αποστάσεως εργασίας που φτάνει το 90% του προσωπικού.

Αξιοποιώντας την τεχνολογική μας υποδομή, έχουμε δημιουργήσει έναν ισχυρό μηχανισμό αντιμετώπισης κρίσεων, ο οποίος εξασφαλίζει τόσο την απρόσκοπη επιχειρηματική συνέχεια όσο και την ασφάλεια των συστημάτων (συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων ασφάλειας του κυβερνοχώρου και προστασίας δεδομένων σε απομακρυσμένο εργασιακό περιβάλλον).

Η Εταιρεία συνεχίζει απρόσκοπτα την δραστηριότητά της μέχρι και την ημερομηνία αυτής της έκθεσης, καθώς η Διοίκηση έχει λάβει τα απαραίτητα μέτρα για τον περιορισμό της έκτασης των οικονομικών συνεπειών από την πανδημία Covid 19 σε βαθμό που να μην υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα αναφορικά με την συνέχιση της

δραστηριότητας της σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Επιπρόσθετοι σημαντικοί παράγοντες που συμβάλλουν σε αυτό το συμπέρασμα είναι το γεγονός ότι η Εταιρεία διαθέτει μια ισχυρή χρηματοοικονομική θέση χωρίς εξωτερικό δανεισμό, ενώ έχει επαρκή ρευστότητα ώστε να ανταπεξέλθει στην ληκτότητα των υποχρεώσεων. Η ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια της Εταιρείας συνάδει με το επίτεδο διάθεσης ανάληψης κινδύνου σε βαθμό που να επιτρέπει την αξιόπιστη, ασφαλή και απρόσκοπτη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς. Επίσης, η Εταιρεία δύναται να προσαρμόσει το επενδυτικό του πλάνο εξετάζοντας το ενδεχόμενο καθυστέρησης ή ακόμη και αναβολής επενδύσεων ανάλογα με τις τρέχουσες εξελίξεις.

Ωστόσο, υπάρχει υψηλός βαθμός αβεβαιότητας σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα όσον αφορά στη διάρκεια, στην ένταση και στο βαθμό εξάπλωσης της νόσου. Ως αποτέλεσμα, η εκτίμηση των μακροοικονομικών συνθηκών σε παγκόσμιο επίπεδο και κατ' επέκταση των οικονομικών συνεπειών σε επίπεδο Εταιρείας και Ομίλου σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα και εύλογα στο παρόν στάδιο.

Δεν υπάρχει άλλο γεγονός με σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της Εταιρείας, που έλαβε χώρα ή ολοκληρώθηκε μετά την 31.12.2019, ημερομηνία των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων του 2019 και μέχρι την έγκριση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρεία την 30.03.2020.

Αθήνα, 30. Μαρτίου 2020

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΣ
ΑΛΕΞΙΟΣ ΠΙΛΑΒΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Ο ΕΠΙΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΣΚΟΛΕΤΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΓΙΟΓΛΟΥ

Ο ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ, ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ & ΣΧΕΣΕΩΝ
ΜΕ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΝΤΩΝΑΤΟΣ
